

ΕΚΛΕΚΤΑ ΜΥΘΟΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΕΤΟΣ Η

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ 597

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 20

✱

Ἐν Ἀθήναις, 15 Δεκεμβρίου 1891

✱

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 20

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΓΡΑΦΕΙΟΝ
Ἐν Ἀθήναις φρ. 8.—	<i>Μιλλανβοῦ καὶ Ἐτιεβάν</i> : Αἱ ΑΣΤΟΡΓΟΙ ΜΗΤΕΡΕΣ.	ΟΔΟΣ ΠΡΟΑΣΤΕΙΟΥ, ΑΡΙΘΜΟΣ 10
Ταῖς ἐπαρχίαις » 8.50	— Ἀλεξάνδρου Δουμά : Ὁ ΛΗΣΤΗΣ, δραματικώτατον μυθιστόρημα μετὰ εἰκόνων.— Ἐδμόνδου δὲ Ἀμίσις : ἸΣΠΑΝΙΑ.— Ἀλφόνσου Κάρρ : Ἡ ΧΕΙΡ ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ, διήγημα.	Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται διὰ γραμματωσῶν καὶ χαρτονομισμάτων παντὸς ἔθνους, διὰ τοκομεριδίων ἑλληνικῶν δανείων καὶ τραπέζων, συναλλαγμάτων, κτλ.
Ἐν τῷ ἑξωτερικῷ φρ. χρ. 15.—		
Ἐν Ρωσίᾳ ρούβλ. 6.—		

ΜΙΛΛΑΝΒΟΑ ΚΑΙ ΕΤΙΕΒΑΝ

ΑΙ ΑΣΤΟΡΓΟΙ ΜΗΤΕΡΕΣ

ΚΔ'

Ἀναχωρήσασα τοῦ μεγάρου Σουλφ ἡ κυρία Ἐσθήρ Φλωρθάλ μετέβη κατ' εὐθείαν εἰς ἐπίσκεψιν τοῦ Γάστωνα Δερὸς, ὅστις ὅμως ἦτο ἀπών.

Ἡ ἡθοποιὸς ἐπανῆλθε βραδύτερον.

— Δὲν θ' ἀναχωρήσω χωρὶς νὰ τὸν ἐπανίδω, χωρὶς νὰ τῷ ὁμιλήσω, ἔλεγε καθ' ἑαυτὴν... Ὅθ' ἐπανεέλθω ἀπόψε καὶ ἐὰν ἦνε ἀνάγκη θὰ τὸν ἀναμείνω εἰς τὴν θύραν τοῦ μέχρις οὗ ἐπιστρέψῃ.

Μετέβη ὅπως περιδιαβάσῃ εἰς τὸν μάλλον συγκαζόμενον περίπατον τῆς πόλεως, εἰς τὴν δενδροστοιχίαν τῶν Ἀγγλων.

Ἐκεῖ παρετήρησεν αἰρυνίδως τὸν Γάστωνα Δερὸς, ὅστις χωρὶς νὰ τὴν ἴη ἐπροχώρει πρὸς τὸ μέρος τῆς.

Ἡ Ἐσθήρ ἔδραμε πρὸς αὐτόν.

— Γάστων, τῷ εἶπε διὰ φωνῆς ἠλλοιωμένης, εἶνε ἀληθὲς ὅτι νυμφεύεσθε τὴν Ἐμμελίαν Ρισόν, τὴν θυγατέρα μου ;

Ὁ Γάστων, ἄφωνος ἐξ ἐκπλήξεως, ἔμεινεν ἐπὶ στιγμὴν χωρὶς ν' ἀποκριθῇ.

— Σιωπᾶτε ; ἐπανελάθεν ἡ ἡθοποιὸς τῆς ὑποίας ἡ ταραχὴ ἠύξανε.

— Εἶνε ἀληθὲς, ἀπεφάσισε ν' ἀποκριθῇ ὁ ζωγράφος, νυμφεύομαι τὴν δεσποινίδα Ἐμμελίαν Ρισόν.

— Καὶ ἐγνωρίζετε ὅτι εἶνε θυγάτηρ μου ;

— Τὸ ἐγνωρίζω.

— Καὶ δὲν μοῦ εἶπατε τίποτε ;

— Διατὶ νὰ σᾶς τὸ εἶπω ; Ὅτε ἔμαθον ὅτι εἴσθε μήτηρ τῆς τὴν εἶχον ἤδη ζητήσαι εἰς γάμον.

Κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν ὁ κύριος Δερὸς ἐνόμισεν ὅτι ἐθαδίζον ἐσπευσμένως ὀπισθὲν τοῦ ἐστράφη καὶ εὐρέθη ἀπέναντι τοῦ κόμητος δὲ Βανδάμ, ὅστις ἰδὼν μακρόθεν τὸν μνηστῆρα τῆς δεσποινίδος Ρισόν, ἐσπευσε τὸ βῆμα διὰ νὰ τὸν συναντήσῃ. Ἡ Φλωρθάλ ἔρρηξε κραυγὴν ἀναγνωρίζουσα τὸν Κλερμοντίνον εὐγενῆ. Οὗτος ἐπὶ τῇ θέᾳ τῆς ἀρχαίας τοῦ ἐρωμένης, ἠσθάνθη φλεγμονὴν αἵματος ἀνερχομένην εἰς τὸν ἐγκέφαλόν του. Ἔσχεν εἶδος ἐρυθρίασεως.

— Ὅθ' ἐμονομαχήσῃς τὴν φορὰν ταύτην ἄθλιε !! ἀνέραξε κατενεγκῶν σφοδρὸν κτύπημα διὰ τῆς ράβδου ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Γάστωνα.

Κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν ἀμαξα, ἐντὸς τῆς ὑποίας εὐρίσκοντο δύο πρόσωπα ἀνὴρ καὶ νεανίς, διῆλθεν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἐγγὺς τοῦ μέρους ἐν ᾧ συνέβη ἡ μνημονευθεῖσα σκηνή.

Κραυγὴ ἀντήχησεν. Ταραχθεὶς ὑπὸ τοῦ κτυπήματος κατ'

ἀρχὰς ὁ νεαρὸς καλλιτέχνης, συνῆλθεν ἀμέσως εἰς ἑαυτὸν ἀκούων τὴν κραυγὴν ταύτην. ἦτις, ὡς βέλος τοῦ διεπέρασε τὴν καρδίαν. Ἐρριψε τὸ ἐπισκεπτήριόν του κατὰ τὸ πρόσωπον τοῦ δὲ Βανδάμ, ἐνῶ ἡ Ἐσθήρ Φλωρθάλ ὑπὸ τρόμου καταληφθεῖσα ἔφυγε δραμαίᾳ. Ὁ Γάστων ἔδραμεν εἰς τὴν ἀμαξαν, ἦτις εἶχε σταματήσῃ. Παρατήρησε τὴν Ἐμμελίαν λιποθυμήσασαν εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ κυρίου Ρισόν. Ἐπέβη τῆς ἀμαξῆς ἦτις ἀνεχώρησεν ἀπὸ ρυτῆρος τρέχουσα καὶ μετὰ τινα λεπτὰ πατήρ καὶ μνηστῆρ μετέφερον τὴν Ἐμμελίαν εἰς τὸ δωμάτιόν τῆς καὶ τὴν ἀπέθετον ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου. Ἡ νεαρὰ κόρη δὲ ἐβράδυνε νὰ ἐπανεέλθῃ εἰς ἑαυτήν. Ἐμμελλε δὲ νὰ ὁμιλήσῃ, ὅτε ὁ κύριος Ρισόν θέτων τὸν δάκτυλον ἐπὶ τοῦ στόματος :

— Βραδύτερον, τὸ ἐσπέρας, τῇ εἶπε, θὰ σοὶ ἐξηγήσωμεν τὰ πάντα. Πρὸς στιγμὴν ἔχεις ἀνάγκην ἡσυχίας. Πρέπει νὰ μείνης ἐδῶ καὶ ν' ἀναπαυθῆς.

Εἶτα, ποιήσας σημεῖον εἰς τὸν Γάστωνα, διῆλθε μετ' αὐτοῦ εἰς τὸ παρακείμενον δωμάτιον.

— Εἴμεθα μόνοι, εἶπεν ὁ κύριος Ρισόν εἰς τὸν Γάστωνα, ἐνῶμεθα νὰ συνομιλήσωμεν. Ἴδωμεν, ἀγαπητέ μου φίλε, ἀποκριθῆτέ μοι μετ' εὐλικρινείας, τί συνέβη ;

— Ἐκτυπήθη, τὸ ἴδατε, ἀπήνησεν ὁ Δερὸς.

— Βεβαίως ἡ τύχη ἠθέλησεν ἵνα ἡ ἀμαξά ἡμῶν διέλθῃ πλησίον σας τὴν στιγμὴν ἐκείνην· ἀλλὰ τὸ αἴτιον τῆς ἐρίδος ταύτης προέρχεται ἐκ... γυναικός, ἦτις ἦτο μαζὺ σας, ἐν ἔχει οὕτω ;

— Ναι.

— Τὴν γνωρίζετε λοιπὸν τὴν γυναῖκα αὐτήν ;

— Τὴν ἐγνωρίσα εἰς Παρισίους.

— Πῶς συμβαίνει νὰ εὐρίσκειται εἰς Νίκαιαν ;

— Ἐγκατέλειψε τοὺς Παρισίους διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς Φλωρεντίαν... Ἐσταμάτησεν εἰς Νίκαιαν, ὅπως διέβη ἡμέρας τινὰς παρὰ τῇ κομήσῃ δὲ Σουλφ, ἦτις εἶνε φίλη τῆς... γινώσκετε ὅτι ἐπισκέπτομαι συχνὰ τὴν κόμησσαν, ἦτις εἰς Παρισίους ἐδίεξε μέγαν ἐνδιαφέρον ὑπὲρ ἐμοῦ.

— Καὶ εἰς τὴν οἰκίαν τῆς συνητήσατε τὴν γυναῖκα αὐτήν ;

— Μάλιστα.

— Ἀλλὰ τοῦτο δὲν μοὶ ἐξηγεῖ τὸ αἴτιον τῆς ἐρίδος.

— Εἶνε ἀπλούστατον· ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὅποιός μ' ἐκτύπησεν...

— Ὁ κύριος δὲ Βανδάμ ;

— Ἦξεύρετε τὸ ὄνομά του ;

— Βεβαίως. Ἐνθυμηθῆτε ὅτι ἔλαβον μέρος ὡς πραγματογνώμων εἰς τὴν ὑπόθεσιν εἰς ἣν ἐκατηγορήθη.

— Εἶνε ἀληθές· τὸ εἶχον λησμονήσει. Τότε γινώσχετε ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ὑπῆρξεν ἐραστής τῆς γυναικὸς ταύτης...

— Ἡ ὄποια ὀνομάζεται Ἐσθήρ Φλωρβάλ, γνωρίζω καὶ τοῦτο ἐπίσης! ἀλλὰ γνωρίζετε τὸ ἀληθές τῆς ὀνομασίας;

— Ὁ κύριος Δερός κατεβίβασε τὴν κεφαλὴν μὴ ἀποκριθεὶς.

— Γινώσχετε ὅτι καλεῖται Ἐσθήρ Ρισόν, εἶπε διὰ σοβαρῶς φωνῆς ὁ πατὴρ τῆς Ἐμμελίνας, καὶ ὅτι ἦτο σύζυγός μου;

— Ναί, ἐψιθύριθεν ὁ καλλιτέχνης.

— Τώρα ἐννοῶ τὴν αἰτίαν τῆς βιαίας σκηνῆς, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ θυγάτηρ μου καὶ ἐγὼ παρευρέθημεν... Ὁ κύριος δὲ Βανδὰμ σὰς συνήντησεν ἔχοντα ὑπὸ τὸν βραχίονά σας... τὴν γυναικὰ ταύτην καὶ καταληφθεὶς ὑπὸ μανίας...

— Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶνε παράφρων, ἀνέκραζεν ὁ Γάστων. Ὁ, τιδὴποτε καὶ ἂν ἦνε, μὲ ἐκτύπησε καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ μονομαχία μεταξὺ ἡμῶν κατέστη ἀναπόφευκτος...

— Δὲν μὲ ἀφίετε ν' ἀποτελειώσω, ἐπανέλαθεν ὁ κύριος Ρισόν. Σὰς ἐκτύπησεν... ἀλλ' ἐπιτρέψατέ μοι μίαν ἐρώτησιν, εἶπε διακοπεὶς αἰφνης ὁ πατὴρ τῆς Ἐμμελίνας. Ἡ ἐρώτησις αὕτη σήμερον εἶνε ἀναγκαιστάτη καὶ ἀναφερόμαι εἰς τὴν τιμὴν σας ὅπως σὰς παρακαλέσω νὰ μοὶ ἀποκριθῆτε ἐν πάσῃ εὐλικρινείᾳ... Οὐδέποτε μοὶ κατεστήσατε γνωστὰ τὰ αἴτια, τὰ πραγματικὰ αἴτια ἐννοῶ, ἅτινα ἐπήνεγκον τὴν διάρρηξιν τῶν πρώτων μεταξὺ τοῦ πατρὸς σας καὶ ἐμοῦ συνεννοήσεων, ὅσον ἀφορᾷ τὸ μετὰ τῆς Ἐμμελίνας συνοικεσίον σας... Εἶπον εἰς τὸν πατέρα σας ὅτι ἤμην νυμφευμένος καὶ ὅτι γυνή, τὴν ὁποίαν διεζεύχθην, εἶχε γένει ἠθοποιός, γνωστὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἐσθήρ Φλωρβάλ. Εἰς τὴν ὁμολογίαν μου ταύτην ὁ κύριος Δερός δὲν ἀπήντησεν ἢ διὰ φράσεων διακεκομμένων καὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἤρξατο ἡ ῥῆξις, περὶ τῆς ὁποίας πρὸ μικροῦ σὰς ὠμίλου... Λοιπόν, ἀγαπητέ μου Γάστων, εἶπατέ μοι τὴν ἀλήθειαν. Ἐννοεῖτε ὅτι σήμερον εἶνε ἀδύνατον νὰ μοὶ τὴν ἀποκρύπτεται πλέον... Ἡ ἀποκάλυψις αὕτη, τὴν ὁποίαν ἔκαμα εἰς τὸν πατέρα σας δὲν ἐγένετο ἢ αἰτία τῆς ἀπομακρύνσεως καὶ τῆς ἀναχωρήσεώς σας εἰς Νίκαιαν;

— Ἀνεφέρθητε εἰς τὴν τιμὴν μου, ἀπήντησεν ὁ Γάστων, καὶ δὲν δύναμαι νὰ ψευθῶ. Εἶνε ἀληθές, κύριε· ὁ πατὴρ μου ὑπακούων εἰς λόγους, οἵτινες σήμερον οὐδεμίαν ἔχουν ὑπόστασιν, ἐσκέφθη ὅτι ἤρμοζεν ἂν οὐχὶ νὰ διασκεδάξῃ, τοῦλάχιστον ν' ἀναβάλῃ τὸ συνοικεσίον μου. Ὡ! πιστεύσατε καλῶς, ὅτι ἐνεργῶν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὁ πατὴρ μου οὐδὲν ὑπέθετεν ὅτι ἡ ἀναχώρησις μου ἠδύνατο νὰ ἐπιφέρῃ σοβαρὰς συνεπειὰς διότι ἄλλως...

— Ὁ κύριος Πέτρος Δερός εἶνε πολὺ νοήμων, διέκοψεν ὁ πατὴρ τῆς Ἐμμελίνας. Μετὰ μικρὰν σιγὴν ἐπανέλαθεν:

— Δὲν μοὶ εἶπατε ὅμως ἀκόμη τὸν λόγον, τὸν σπουδαῖον λόγον τῆς ἀναβολῆς ταύτης τῶν γάμων σας. Εἶναι τὸ λοιπὸν τόσῳ σοβαρὸς λόγος;

— Τί θέλετε νὰ εἴπητε; ἠρώτησεν ὁ καλλιτέχνης.

— Τὸ ἤξεύρετε καλῶς... Ἄλλ' ἡ ὁμολογία σὰς στοιχίζει καὶ τὸ ἐννοῶ... Ἀπαντήσατέ μοι εὐλικρινῶς: Ὑπῆρξατε ἐραστής τῆς μητρὸς τῆς Ἐμμελίνας;

— Κύριε;

— Θὰ τὸ ἀρνηθῆτε;... Σκεφθῆτε ὅτι εἰς ὃ σημεῖον εὐρισκόμεθα, ἐν ἔχετε τὸ δικαίωμα νὰ μοὶ ἀποκρύψετε τίποτε.

— Εἶνε ἀληθές, κύριε, ἀπεκρίθη ὁ Γάστων. Τῇ αὐτῇ στιγμῇ ἠκούσθη ὁ θόρυβος ἐπίπλου πεσόντος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ παρακειμένου ὀματίου, ἐν τῷ ὁποίῳ εὕρισκετο ἡ Ἐμμελίνα. Ὁ κύριος Ρισόν καὶ ὁ Γάστων ἠγέρθησαν συγχρόνως.

— Μὰς ἤκουσεν ἄρα γε; εἶπεν ὁ πραγματογνώμων μετ' ἀγωνίας. Ἦνοιξε τὴν θύραν καὶ εἰσῆλθε μετὰ τοῦ Γάστωνος εἰς τὸ ὀματίον τῆς νεάνιδος. Ἡ Ἐμμελίνα ἦν ὠχροτάτη: ἵστατο ὀρθία πρὸ ἀνατραπέυσης καθέκλας.

— Λοιπὸν τί ἔχεις; ἀνέκραζεν ὁ καλὸς πατὴρ τῆς. Διατί ἠγέρθης; Ἡ νεαρὰ κόρη εἶχε τὸ βλέμμα ἀπλανές. Ἐφάνετο παρατηροῦσα χωρὶς νὰ βλέπῃ.

— Δὲν ἔχω τίποτε... εἶπεν ὡς ἂν μὴ εἶχε συνείδησιν τῶν λόγων τῆς, ὄχι, τίποτε... τίποτε... Ἐκάθησεν ἐπὶ τοῦ ἀνακλιντροῦ τὰς χεῖρας ἐσταυρωμένας ἐπὶ τῶν γονάτων ἔχουσα καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀορίστως περιφέρουσα.

— Ἐμμελίνα! ἐφώνησεν ὁ Γάστων ῥιφθεὶς εἰς τὰ γόνατά τῆς. Μὲ ἀκούεις; Ἀπάντησόν μοι. Πάσχεις; Τί ἔχεις; Ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ μνηστῆρός τῆς ἐφάνη συνερχομένη εἰς αὐτὴν κλίνασα τὴν κεφαλὴν, τὸν παρετήρησεν ἐπὶ στιγμὴν. Εἶτα τὸ στῆθος τῆς ἐξωγκώθη αἰφνιδίως καὶ χεῖμαρρος δακρύων ἀνέβλυσεν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς. Ὁ κύριος Ρισόν ἔκαμα κίνησιν ἀπελπισίας. Οὐδεμία πλέον ὑπῆρχεν ἀμφιβολία ὅτι εἶχεν ἀκούσει ὅλα. Ἐκάλεσε τὴν θαλαμηπόλον τῆς θυγατρὸς του καὶ τὴν ἔστειλε νὰ καλέσῃ ἰατρόν.

ΚΕ'

Ἦτο λίαν ἀργὰ ὅτε ὁ Γάστων Δερός ἐγκατέλειψε τὴν οἰκίαν τοῦ κυρίου Ρισόν. Ὁ προσκληθεὶς ἰατρός διέταξεν ἵνα ἡ νεαρὰ ἀσθενὴς κατακλιθῇ. Πρὸς τὸ ἐσπέρας ἰσχυρὸς πυρετὸς κατέλαβεν αὐτὴν μετὰ παραληρημάτων.

— Ἀποσυρθητε, εἶπεν ὁ κ. Ρισόν εἰς τὸν Γάστων, φοβῶμαι μήπως ἡ παρουσία σας τὴν βλάπτῃ. Κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην καὶ ἡ ἐλαχίστη συγκίνησις ἠδύνατο νὰ ἐπιβαρύνῃ τὴν κατάστασιν τῆς.

Ὁ νεανίας ἀνεχώρησε ὑποσχθεὶς ὅτι θὰ ἐπανέλθῃ τὴν ἐπομένην ἐνωρίτατα.

Εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἐγραψεν εἰς δύο νέους ζωγράφους, τοὺς ὁποίους εἶχε γνωρίσει ἐν Παρισίοις καὶ οἵτινες τότε εὕρισκοντο εἰς Νίκαιαν, ὅπως παρακαλέσῃ αὐτοὺς νὰ τῷ χρησιμεύσωσιν ὡς μάρτυρες.

Τὴν ἐπιούσαν, ἧτις ἦτο Τετάρτη, ἔλαβε χώραν συνέντευξις τῶν μαρτύρων τοῦ κόμητος δὲ Βανδὰμ καὶ τοῦ Γάστωνος Δερός. Οἱ ὄροι τῆς μονομαχίας ἐκανονίσθησαν ὡς ἐξῆς: Τὸ ὑπὸ τοῦ Γάστωνος, κατ' ὃ προσβληθέντος, ἐκλεχθὲν ὄπλον ἦν τὸ ξίφος. Ἡ μονομαχία ὄφειλε νὰ διαρκέσῃ μέχρις οὗ ὁ ἕτερος τῶν ἀντιπάλων περιστῆ εἰς ἀπόλυτον ἀδυναμίαν νὰ ὑπερασπισθῇ· ἐμελλε δὲ νὰ λάβῃ χώραν περὶ τὸ λυκαυγές. Τῶν ὄρων τούτων γενομένων ἀμφοτέρωθεν δεκτῶν, οἱ μάρτυρες τοῦ νεαροῦ ζωγράφου μετέθεσαν ὅπως δώσωσι λόγον τῷ ἐντολεῖ των περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἀποστολῆς των. Μετὰ ταῦτα ἠθέλησαν νὰ ὀδηγήσωσιν αὐτὸν εἰς σχολεῖον ξιφασίας.

— Πρὸς τί; ἀπήντησεν ὁ Γάστων. Γνωρίζω ὅτι ὁ ἀντιπάλός μου εἶνε πρώτης δυνάμεως εἰς τὸ ξίφος καθὼς καὶ εἰς τὸ πιστόλιον· ἐν μᾶθημα πλέον ἢ ἔλαττον δὲν δύναται νὰ μὲ ὠφελήσῃ τίποτε. Μόνον τύχη εὐνοϊκὴ δύναται ν' ἀποτρέψῃ δυστύχημα.

— Πιστεύετε εἰς τὴν τύχην; ἠρώτησεν ὁ εἰς τῶν μαρτύρων.

— Ναί, ἀπεκρίθη μειδιῶν ὁ Γάστων, ὅταν δὲν δύναμαι νὰ κάμω ἄλλως.

Ὁ Γάστων μᾶλλον περιφρονεῖς διὰ τὴν Ἐμμελίαν ἢ διὰ τὴν μονομαχίαν, ἐγκατέλειψε τοὺς φίλους του, ἀφοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς συνέντευξιν διὰ τὴν ἐπαύριον καὶ ἔλαβεν ἀμέσως τὴν πρὸς τὴν οἰκίαν τοῦ κυρίου Ρισόν ἄγρουσαν ὁδόν. Ἡ κατάστασις εἶχε καταστῆ σοβαρά. Ὁ ἰατρός ἐφοβεῖτο ἐγκεφαλικὸν πυρετόν. Εἰς τὴν εἰδήσιν ταύτην ὁ υἱὸς τοῦ Πέτρου Δερός δὲν ἠδυνήθη νὰ καταστείλῃ τὴν συγκίνησιν του. Ἐσχεν εἶδος σπασμωδικῶν κινήσεων καὶ ἔκλαυσεν ὡς παιδίον μὴ δυνάμενος ν' ἀρθρώσῃ λέξιν. Ὁ κ. Ρισόν τοῦ ἔθλιψε τὴν χεῖρα.

— Μὴ μένετε ἐδῶ, τῷ εἶπε, ἀμφοτέροι ἔχομεν ἀνάγκην θάρρους. Πρέπει νὰ προστατεύσω τὴν θυγατέρα μου κατὰ τοῦ θανάτου, ἐνῶ ὑμεῖς αὐριοι θέλετε διακινδυνεύσει τὴν ζωὴν σας ἐναντίον ἐπιφύβου ἀντιπάλου.

— Τί μ' ἐνδιαφέρει! εἶπεν ὁ Γάστων. Ἄλλ' αὐτὴν!... ἵνα τὴν σώσω θὰ εἶδον τὸ αἷμά μου.

— Τὸ ἤξεύρω, φίλε μου. Δυστυχῶς δὲν ἠμποροῦμεν νὰ κάμωμεν τίποτε οὔτε ὁ εἰς οὔτε ὁ ἄλλος· ἄς ἀναμένωμεν καὶ ἄς ἐλπίζωμεν. Ἐπανέλθετε αὐριοι μετὰ τὴν μονομαχίαν σας, ἧτις, ἐλπίζω, δὲν θὰ ἔχῃ θλιβερὰν ἔκβασιν ἐι' ὑμᾶς. Θὰ δοκιμάσω δὲ τὰ ἀδύνατα διὰ νὰ σώσω τὴν Ἐμμελίαν.

— Ν' ἀπομακρυνθῶ, ἐνῶ γνωρίζω ὅτι... θνήσκει;

— Πρέπει. Ἐξ ἄλλου θὰ σὰς εἰδοποιήσω, ἐὰν ἐπέλθῃ σοβαρὰ τις περιπλοκή.

— Ἐχει καλῶς, ἀπήντησεν ὁ καλλιτέχνης, θὰ εἰσέλθω εἰς τὸ δωμάτιόν μου καὶ δὲν θὰ ἐξέλθω καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν. Βασίζομαι ἐπὶ τῆς ὑποσχέσεώς σας.

— Ἐχετε πεποιθήσω, ἀλλ' ἐλπίζω ὅτι δὲν θὰ λάβω ἀνάγκην νὰ σὰς καλέσω.

Ὁ μνηστὴρ τῆς δεσποινίδος Ρισὸν ἀπεσύρθη.

ΚΣ'

Εὐθὺς μετὰ τὴν σκηνὴν, ἣτις εἶχε συμβῆ εἰς τὴν δαυροστοιχίαν τῶν Ἀγγλων, ἡ Ἐσθὴρ Φλορβάλ ἐντρομος εἶδραμεν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς κομητῆσος δὲ Συλόφ, τὴν ὁποίαν ἐπληροφόρησε πρὸ μικροῦ περὶ τῶν διατρεξάντων. Τὴν Βαλερίαν κατέλαβε προμερὰ ὀργή.

— Σὺ εἶσαι ἡ αἰτία ὅλων ὅσα συνέβησαν, ἀνέκραγεν ἔξαλλος ἐκ θυμοῦ. Τί ἤλπιζες ἀπὸ τὸν Γάστων; Ἄ! δυστυχής! Τὰ προαισθητά, τὰ ὁποῖα εἶχον χθές, δὲν μὲ ἠπάτησαν. Ὁ δὲ Βανδὰμ σου εἶνε μαχαιροβγάλτης ἐξ ἐπαγγέλματος· θὰ μοῦ φονεύσῃ τὸν υἱόν μου. Σοῦ εἶχον ἀπαγορεύσει νὰ ἴδῃς τὸν Γάστων· διατὶ τὸν ἐπανείδες; Ἡθελες λοιπὸν τὸν θάνατόν του καὶ τὸν τῆς θυγατρὸς σου; Ἀθλία! ἀθλία! φύγε! ἀποσύρθητι!

Μάτην ἡ ἠθοποιὸς προσεπάθησε νὰ δικαιολογηθῇ. Εἰς τοὺς πρώτους λόγους τοὺς ὁποίους ἐπρόφερε, παράφρων ἡ κόμησος ἐξ ἀγανακτήσεως καὶ ἀπελπισίας, τὴν διέκοψεν ἀποτόμως. Ἐφ' ὅσον ὠμίλει, ὁ ἐρεθισμὸς τῆς ἤρξανεν. Ἦτο ὀρθία κεραυνοβολοῦσα τὴν Φλορβάλ διὰ τοῦ βλέμματός της.

— Φύγε, ἔχιδνα, ἀνέκραξε, φύγε! Δὲν βλέπεις λοιπὸν ὅτι μοῦ προξενεῖς φρίκην!

Ἡ Ἐσθὴρ ἐνόησεν ὅτι εἶχε διαπραχθῆ βαρὺ σφάλμα καὶ ὅτι ἦτο ἀνωφελὲς νὰ ἐπιμένῃ. Ἐξῆλθεν ἀποτόμως. Ἡ εἰκονόμος τοῦ μεγάρου δὲ Συλόφ κυρία Πάρνεφ, ἣτις ἐπὶ τῇ διαταγῇ τοῦ γηραιοῦ κόμητος ἐδιπλασίασεν ἀπὸ τινος τὴν παρά τῇ κομητῆσος ἐπιτήρησίν της, ἐνῆδρυνεν αὐτήν. Ἐκ τοῦ παρκακειμένου δωματίου ἤκουσε τὴν φιλονεικίαν, ἣτις ἠγέρθη μετὰ τῆς κομητῆσος καὶ τῆς κυρίας Φλορβάλ. Οἱ πυκνοὶ τάπητες, οἵτινες ἐκάλυπτον τὰς θύρας, τὴν εἶχον ἐμποδίσει ν' ἀκούσῃ εὐδαικρίτως πᾶν ὅ,τι ἐλέγθη, πλὴν τὸ ὄνομα τοῦ Γάστωνος, ὅπερ πλειστάκις ἐφθασεν εἰς τὰ ὦτα της. Συνεπέρανεν ὅθεν ὅτι ὁ νεαρὸς ζωγράφος ἦτο τὸ ἀντικείμενον τῆς μετὰ τῶν δύο γυναικῶν ἐπελευθέρσεως ἔριδος, ὅτι μόνῃ ἡ ζηλοτυπία ἠδύνατο νὰ ὑπλίσῃ τὴν μίαν κατὰ τῆς ἐτέρας, ἀχωρίστων μέχρι νῦν φίλων, καὶ πάραυτα μετέθη παρά τῷ κόμητι δὲ Συλόφ, ὅπως καταστήσῃ εἰς αὐτὸν ἄγνωστὰ τὰ πρὸ μικροῦ συμβάντα. Ἡ κυρία Πάρνεφ πρὸ πολλοῦ ἐμίσηε τὴν κυρίαν Βαλερίαν. Ἐμελλε λοιπὸν νὰ ἰκανοποιήσῃ τὸ μίσος της. Ἀνεκίωσεν εἰς τὸν κόμητα ὅ,τι πρὸ ὀλίγου ἤκουσεν, ἀλλὰ κατὰ τοιοῦτον τρόπον ὥστε οὗτος δὲν ἀμφέβαλλε πλέον ὅτι ὁ Γάστων Δερὸς ὑπῆρξεν ἢ εἶνε ἀκόμη ἐραστής τῆς συζύγου του. Παρεκάλεσε τὴν κυρίαν Πάρνεφ νὰ μὴ ἀφήσῃ ἐφεξῆς τοῦ βλέμματός της τὴν κόμησος καὶ νὰ ἐρχεται νὰ τὸν πληροφορῇ περὶ τῶν ἐλαχίστων της κινήματων. Ὅτε ὁ νεαρὸς καλλιτέχνης εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἐν τῷ ξενοδοχείῳ δωματίον του εὗρεν ἐπιστολὴν τῆς Βαλερίας δὲ Συλόφ, ἐν ἣ τὸν παρεκάλει νὰ μεταβῇ τὴν ἐσπέραν εἰς τὸ μέγαρόν της: «Μὴ λείψῃτε, τοῦ ἔγραφε. Πρέσει νὰ σὰς ἴδω ἄνευ ἀνάβολῆς ἀπόψε. Θὰ σὰ ἀναμένω ἀπὸ τῆς ἐνάτης ὥρας· αὐριον ἴσως θὰ ἦνε πολὺ ἀργά». Ὁ Γάστων ἐδίστασεν ἐπὶ μακρόν.

— Τί δύναται νὰ μὲ θέλῃ; ἐσκέπτετο καθ' ἑαυτόν. Ἡ αὐθάδης στάσις τοῦ κόμητος δὲ Συλόφ μοὶ ἀπαγορεύει νὰ ἐπανέλθω εἰς τὴν οἰκίαν του.

Ἦτο ἤδη ἀποφασισμένος νὰ μὴ ἀποκριθῇ εἰς τὴν πρόσκλησιν τῆς κομητῆσος, ὅτε ἀνεμνήσθη τῆς μονομαχίας του.

— Ἐχει δίκαιον, εἶπεν, αὐριον θὰ ἦνε ἴσως πολὺ ἀργά. Ἐάν ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἔχει νὰ μοῦ εἶπῃ εἶνε σοβαρόν, εἶνε ἀνάγκη νὰ τὴν ἀκούσω σήμερον.

Ἀνέμεινε μέχρι τῆς ἐνάτης ὥρας τῆς ἐσπέρας. Ἐπειδὴ δὲ οὐδεμίαν ἐλάμβανε πληροφορίαν παρά τοῦ κυρίου Ρισὸν, ἐξῆλθε κατὰ τι ἐξησφαλισμένον περὶ τῆς καταστάσεως τῆς προσφιλοῦς αὐτῷ Ἐμμελίνας καὶ ἐπορεύθη εἰς τὴν οἰκίαν τῆς κομητῆσος. Ὅτε παρουσιάσθη, ἡ κόμησος μόνῃ τοῦ

ἤνοιξε τὴν θύραν κρατοῦσα λυγρίαν εἰς τὴν χεῖρα. Τὸ πᾶν ἐφαίνετο ἡρεμοῦν ἐν τῷ εὐρεῖ μεγάρῳ· θανάτου σιγὴ ἐπεκράτει ἐναυτῷ. Ἡ κόμησος εἰσῆγαγεν αὐτὸν ἐν τῷ δωματίῳ της.

— Εἶχον ὑποσχεθῆ μὰ μὴ ἔλθω πλέον ποτέ, ἤρξατο λέγων ὁ Γάστων, εἰς τὴν οἰκίαν σας, κυρία. Ὁ κύριος κόμητος μοὶ ἔδωκε νὰ ἐνοήσω, κατὰ τὴν τελευταίαν μου ἐνταῦθα ἐπίσκεψιν, ὅτι ἡ παρουσία μου τῷ εἶνε δυσάρεστος· ἀλλ' ἡ ἐπιστολὴ σας ἦτο τόσον κατεπείγουσα, ὥστε ἔχρινα καθήκον μου νὰ ὑπακούσω εἰς τὴν πρόσκλησίν σας.

— Σὰς εὐχαριστῶ, ἔκαμεν ἡ Βαλερία. Ἄς καθίσωμεν. Ὁ Γάστων ἐκάθισεν ἐπὶ ἔδρας ἣν τῷ ὑπέδειξεν ἡ κόμησος.

— Ἐμαθον, ἐπανέλαβεν αὐτὴ, ὅτι ἐκτυπήθητε ὑπὸ τοῦ κυρίου δὲ Βανδὰμ καὶ ὅτι ἀπεφασίσθη μονομαχία μεταξύ ὑμῶν καὶ αὐτοῦ.

— Εἶνε ἀληθές.

— Καὶ τότε λαμβάνει χώραν ἡ μονομαχία αὕτη;

— Αὐριον λίαν πρῶι.

— Ἀλλὰ δὲν ὀφείλετε, δὲν δύνασθε νὰ μονομαχήσητε μετὰ τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ!

— Διατὶ; ἠρώτησε μετ' ἀπορίας ὁ Γάστων.

— Διότι, ἐσχάτως μάλιστα, ἐεφανίσθη ἐνώπιον τοῦ Πλημμελειοδικείου. Οἱ ἐντιμοὶ δὲν μονομαχοῦσι μετὰ τῶν ἀγυρτῶν.

— Ἀπατάσθε, κυρία, ἀπεκρίθη ὁ ζωγράφος. Δὲν ἔχετε δικίωμα νὰ ὑποπτεύησθε περισσώτερον ἐμοῦ τὴν τιμιότητά του, ἀφοῦ οἱ δικασταὶ κάλλιστα τὴν ἀνεγνώρισαν.

— Ἀλλ' ἐπὶ τέλους ὁ ἀγὼν εἶνε ἄνισος μεταξύ σας. Ὁ δὲ Βανδὰμ εἶνε διδάσκαλος εἰς τὴν ζωφασίαν, γνωρίζει νὰ μεταχειρίζεται τὸ ξίφος, ὅπως ὑμεῖς τὸν χρωστῆρα. Ἀφ' ἐτέρου τί ἰκανοποιήσιν τοῦ ὀφείλετε; Τί ἀδικον τοῦ ἐπροξενήσατε; Ἄς ἐδικηθῇ τὴν Φλορβάλ, ἐάν νομίζει ὅτι πρέπει νὰ ἐδικηθῇ, ἀλλὰ διατὶ...

— Ἐχετε δίκαιον, κυρία, οὐδεμίαν τοῦ ὀφείλω ἰκανοποιήσιν, ἀλλὰ λησμονεῖτε ὅτι αὐτὸς μοῦ ὀφείλει μίαν. Ἐάν δὲν ἤρξατο εἰς Νίκαιαν, θὰ ὑποχρεοῦμην ἐγὼ νὰ μεταβῶ εἰς Παρισίους, διὰ νὰ τοῦ ἀποστειλῶ τοὺς μάρτυράς μου, διότι ἀπαξ ἦδη μὲ προσεκάλεσε, τὸ γνωρίζετε...

— Ἀκριβῶς, ἀλλ' ἐάν ψεύδωμαι, ἡ καρδία μου ὀμιλεῖ δικαίως. Δὲν δίδω προσοχὴν εἰς τὴν τιμὴν, ὡς ἐννοεῖτε, τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. Πῶς! Ἐπειδὴ ἐξυβρίσθητε, ἐκτυπήθητε, ἔπειτα ὅτι πρέπει νὰ ριψοκινδυνεύσητε νὰ φονεῦθῃτε; ὦ! συνέλθετε, αὐτὸ εἶνε παρὰ φροσύνη.

— Ὅχι, κυρία, καὶ σὰς παρακαλῶ ἐν ὀνόματι τοῦ ἐνώπιον φρέοντος τοῦ ὁποῖον πάντοτε μοὶ ἐπεδείξατε νὰ μὴ ἐπιμείνητε μακρότερον ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Ὁ κόσμος ἔχει ἀπαιτήσεις τὰς ὁποίας οὐδεὶς δύναται νὰ διαφύγῃ ἐκ φόβου μήπως ὑποπέσῃ εἰς τὴν κοινὴν χλεύην καὶ περιφρόνησιν ἐκ φόβου μήπως ἀποκληθῇ ἀνάνδρος. Νομίζω, κυρία, ὅτι ἀφοῦ ἐπιθυμεῖτε νὰ μὲ τιμᾶτε διὰ τῆς φιλίας σας, δὲν θὰ ἠύχαριστεσθε ὅταν εἰς τὸ ἐξῆς τὸ ὄνομα μου προφερόμενον ἐνώπιόν σας, συνοδεύηται ὑπὸ περιφρονητικῷ μειδιήματός.

— Πάντα ταῦτα γνωρίζω, ἀλλ' ἐν ὀνόματι τῆς φιλίας, τὴν ὁποίαν ἔχω πρὸς ὑμᾶς, σὰς ἰκετεύω...

— Χάριν! μὴ ἐπιμένετε πλέον, κυρία. Μοὶ ἔγραψατε ὅτι ἔχετε σπουδαῖόν τι νὰ μοὶ ἐμπιστευθῆτε· σὰς ἀκούω.

— Συγγνώμην, φίλε μου, ἐάν μετεχειρίσθη ὑπεκφυγὴν διὰ νὰ σὰς κάμω νὰ ἔλθετε εἰς τὴν οἰκίαν μου, ἀλλ' ἤλπιζον ὅτι θὰ ὑπεχωρέετε εἰς τὰς παρακλήσεις μου καὶ θὰ ἠρνεῖσθε τὴν μονομαχίαν. Ἴδωμεν, ἐάν ἡ γυνὴ σας ἐρρίπτετο εἰς τὰ γόνατά σας καὶ σὰς ἰκέτευε ν' ἀποφύγετε τὴν μονομαχίαν ταύτην, θὰ ἐπιμένετε εἰς τὴν πρόθεσίν σας;

— Ναί, ἀπήντησε ξηρῶς ὁ Γάστων.

— Καὶ ἂν ἦτο μήτηρ σας;

Ὁ υἱὸς τοῦ Πέτρου Δερὸς παρετήρησεν ἀτενωῶς τὴν κόμησος, ἣτις ἐταπεινώσε τοὺς ὀφθαλμούς.

— Δὲν ἔχω μητέρα, ἐψιθύρισεν ὁ νεανίας.

— Γάστων! εἶπεν ἡ Βαλερία ἐν σπασμωδικῷ ὄδυρμῳ.

Ἐμελλε νὰ ἐξακολουθήσῃ, ὅτε αἰφνης ἡ θύρα ἠνοιχθῆ καὶ ὁ κόμητος δὲ Συλόφ, ὠχρὸς, φρικτῶν, ἐεφανίσθη ἐπὶ τοῦ κατωφλίου.

Ἐκράτει πολύκροτον εἰς τὴν χεῖρα.

Ἐπὶ τῇ θέᾳ ταύτῃ ἡ κόμησσα ὠπισθοδρόμησεν ἵνα ὀχυρώσῃ, οὕτως εἶπεν, διὰ τοῦ σώματός της τὸν νεανίαν.

Ἄλλ' ἦτο πολὺ ἄργα.

Πυροβολισμὸς ἀπαίσιος ἀντήχησε καὶ ὁ Γάστρων πληγείσ εἰς τὴν καρδίαν, ἔπεσε κεραυνόπληκτος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Ἡ Βαλερία ἔρρηξε φρικώδη κραυγὴν.

— Τὸν υἱόν μου! ἀνέκραξεν, ἐφόνευσας τὸν υἱόν μου!

KZ'

Ἔτος παρῆλθεν ἀπὸ τῶν συμβάντων, τὰ ὑποῖα ἀνωτέρω διηγήθημεν.

Ἡ Ἐμμελίνα Ρισόν, ὀλίγας μόνον ἡμέρας μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Γάστρωνος ἐπέζησεν. Ἡ ἀτυχὴς νεανίς ἀπέθανεν ἀρπαγείσα ὑπὸ τοῦ πυρετοῦ καὶ καλοῦσα μετ' ἀπελπιστικῶν κραυγῶν τὸν μνηστῆρά της, τὸν ὁποῖον δὲν ἤθελεν ἐπανάδει πλέον. Ὁ Πέτρος Δερός ἐπὶ τῇ ἀγγελίᾳ τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ τοῦ ἔσπευσεν εἰς Νικαίαν, ἔφερε δὲ μετὰ τοῦ κυρίου Ρισόν εἰς Παρισίους τὰ πτώματα τοῦ Γάστρωνος καὶ τῆς Ἐμμελίνας, ἅτινα ἐτάφησαν ἐν τῷ αὐτῷ τάφῳ, ἵνα καθιερώσωσιν ἐν τῷ θανάτῳ τὴν ἑνωσιν τῶν δύο τούτων ὄντων, τὰ ὅποια δὲν ἠδυνήθησαν ν' ἀνήκωσιν ἐν τῷ βίῳ. Ἡ κόμησσα δὲ Σουλὸφ κατέστη παράφρων. Μετὰ πολλῆς δὲ βίας ἐδέησε νὰ τὴν ἀποσπάσωσιν ἀπὸ τοῦ πτώματος τοῦ υἱοῦ της, τὸ ὁποῖον ἔθλιβε παρακρότως καὶ ἐκάλυπτε διὰ τῶν φιλημάτων της καὶ τῶν δακρυῶν της. Ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ κόμητος, ὅστις ἔμεινεν ἀπολειθωμένος πλησίον τοῦ πτώματος τοῦ θύματός του, ἡ Βαλερία ὤρμησεν ἐναντίον του καὶ ἠθέλησε νὰ τὸν στραγγαλίσῃ. Οἱ ὑπῆρέται προσδραμόντες εἰς τὰς κραυγὰς τοῦ γέροντος, πολὺν κόπον ἐδοκίμασαν διὰ νὰ καταστῶσι κύριαι τῆς κομῆσσης, ἧτις ἐρρήγγυε κραυγὰς ἀσυναρτήτους, συνδεδυμέναις ὑπὸ σφοδρῶν ρήξεων γέλωτος. Ἀκολουθῶς κατελήφθη ὑπὸ βλακειᾶς καὶ ἠθικῆς καταπτώσεως, μέχρις οὗ τέλος τὸ λογικόν της ἐσκοτίσθη καθ' ὅλοκληρίαν.

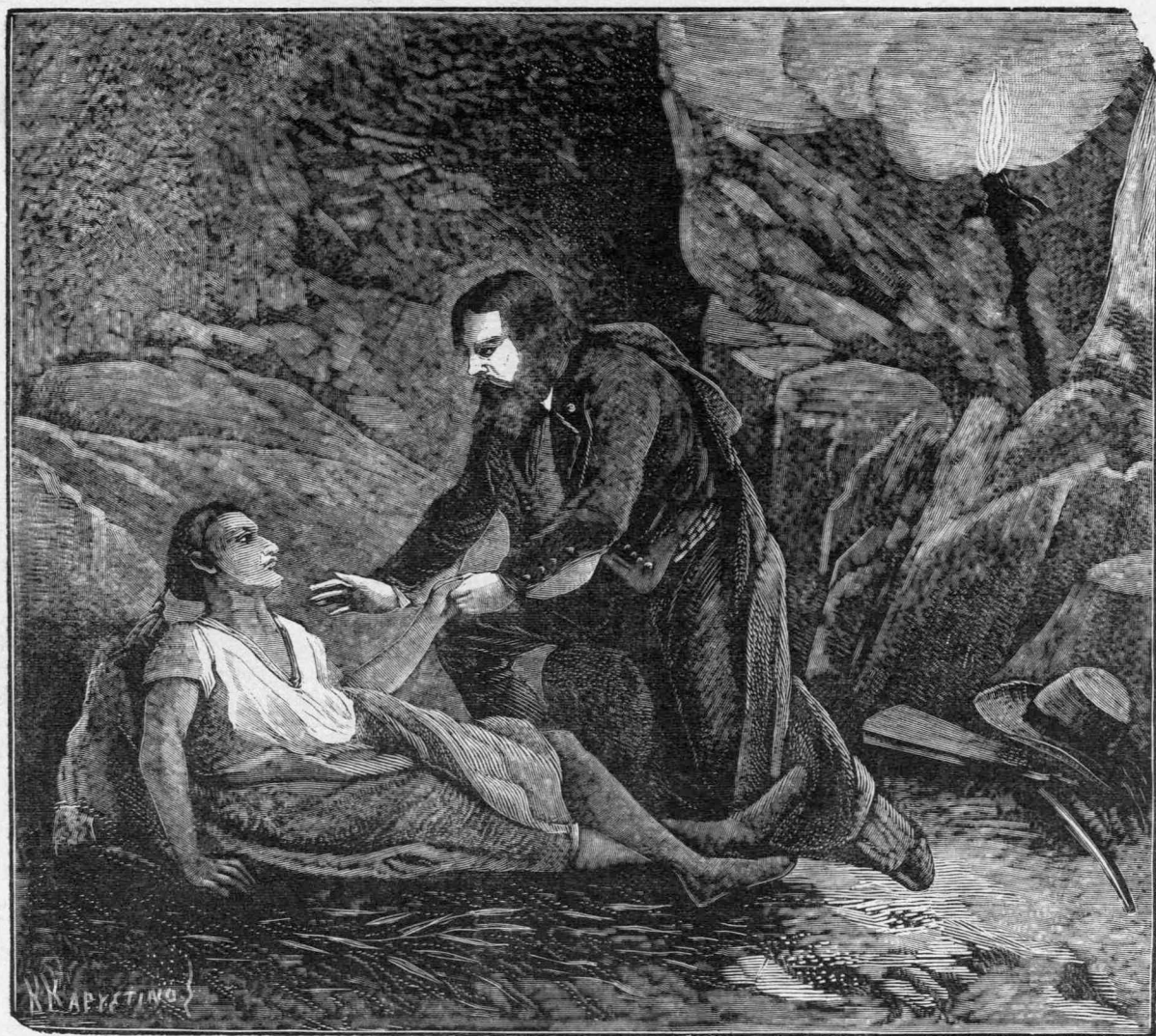
Συμπεῖα τοῦ φόνου τοῦ Γάστρωνος Δερός δικαστικὴ ἀνάκρισις διετάχθη. Οἱ προσκληθέντες ἰατροὶ ἐβεβαίωσαν τὴν ἀδυναμίαν τῶν διανοητικῶν δυνάμεων τοῦ κόμητος καὶ κατέληξαν εἰς τὸ ἀνεύθυνον αὐτοῦ. Ὁ γέρον δὲν ἐβράδυνε νὰ ὑποπέσῃ εἰς πλήρη παραλυσίαν, ἧτις προὐκάλεσεν ἐντελῆ ἀμετακινήσιαν. Σήμερον εἶνε ἐντελῶς παράλυτος. Μόλις δύναται νὰ ἐκβάλῃ ἤχους τινὰς ἀνάρθρους. Ὁ ὀφθαλμὸς παρατηρεῖ χωρὶς νὰ βλέπῃ· τὰ μέλη ἀνοῦνται πᾶσαν ὑπηρεσίαν· τὰς ἡμέρας του διέρχεται ἐπὶ ἀνακλιντροῦ. Ἡ κυρία Πάρνεφ κατέστη ἡ φύλαξ του καὶ αὐτὴ διευθύνει κατὰ τὴν θέλησίν της τὴν μεγάλην περιουσίαν τοῦ κόμητος. Αὐτὸς ἦτο ὁ σκοπός, τὸν ὁποῖον πρὸ πολλοῦ χρόνου προσέτιθετο ἡ μοχθηρὰ οἰκονόμος. Πάντοτε ἐπωσθαλμία τὴν περιουσίαν τοῦ κόμητος, τὸν ὁποῖον ὑπῆρέτει πλέον τῶν εἰκοσιν ἐτῶν. Ὁ γάμος τοῦ κυρίου της μετὰ τῆς Βαλερίας διέψευσε τὰ φιλόδοξα ὄνειροπολήματά της, ἐν τούτοις ὅμως εἶχε διατηρήσει τὴν ἐλπίδα νὰ παραγκωνίσῃ ἡμέραν τινὰ, διὰ τῆς διαθήκης τοῦλάχιστον τοῦ κόμητος, ἐκείνην τὴν ὁποίαν ἐθεώρει ὡς ἀντίζηλόν της. Τὰ συμβάντα κάλλιστα ἐξυπῆρέτησαν τὰ σχέδιά της. Ἐνεκεν τῆς περιποιήσεως καὶ τῆς φαινομενικῆς ἀφοσιώσεως, κατέλαβεν ὀλόκληρον τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ κόμητος· ἐνεκα δὲ τῆς κατασκοπείας καὶ τῆς δυσπιστίας τὴν ὁποίαν ἐνέπνεεν εἰς τὸν κόμητα εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ γηραιοῦ βογιάρου ἀδίκου ὑπονομίας καὶ νὰ παραστήσῃ τὴν κόμησσαν ὡς ἐρωμένην τοῦ Γάστρωνος Δερός. Ὁ κόμης τυφλὸς ἐκ ζηλοτυπίας ἐπίστευε πάντα ταῦτα ἀνεξετάστως. Εἰς τὰς καταχθονίους εἰσηγήσεις τῆς κυρίας Πάρνεφ ὀφείλεται τὸ φοβερόν δυστύχημα, οὗτινος θῦμα ἔπεσεν ὁ ἀτυχὴς καλλιτέχνης. Καὶ ἡ ἀθλία Ῥωσσίς ἀπελάμβανε νῦν εὐχαρίστως τοὺς καρπούς τῶν βραδουργιῶν της. Ὀλιγώτερον ἀτυχὴς τοῦ υἱοῦ της δὲν ὑπῆρξεν ἡ κόμησσα δὲ Σουλὸφ μετὰ τὸν τραγικὸν θάνατον τοῦ Γάστρωνος ἀπώλεσε ἐντελῶς τὴν λειτουργίαν τῶν διανοητικῶν της δυνάμεων. Ἡ ἀπερίγραπτος θλίψις ἦν ἠσθάνθη ἰδοῦσα ἐκτάδην, οὕτως ἀπροσδοκῆτως, τὸν προσφιλῆ της υἱόν, τὸν ὥραϊον ἐκείνον καὶ ἀξιέραστον νεανίαν, ἔπερε

ρεν εἰς τὸ λογικόν της σφοδροτάτην διατάραξιν. Μετὰ δύο ἡμέρας ἀπὸ τῆς ὀλεθρίας νυκτὸς εἰσῆχθη εἰς φρενοκομεῖον. Περὶ τῆς Βαλερίας δὲ Σουλὸφ, δύναται τις εἶπεν ὅτι ἡ ἄκρα στοργὴ ἦν ἐπέδειξεν ἐσχάτως πρὸς τὸν ἀπὸ κοίτης ὑπ' αὐτῆς ἐγκαταλειφθέντα υἱόν της, ἐξιλίωσε τὴν σκληρὰν ἐκείνην ἐγκαταλείψιν. Τὸ ἀτυχὲς δὲ τέλος τῆς κομῆσσης ἀπέδειξε προδήλως ὅτι ἡ στοργὴ αὕτη ἦτο φυσικωτάτη καὶ οὐχὶ ἐπιπλαστος, ὡς ὑπέθετε κατ' ἀρχὰς ὁ πατήρ τοῦ Γάστρωνος, ὁ καλὸς καγαθὸς Πέτρος Δερός. Ἡ εἰδησις τοῦ τρομεροῦ συμβεβηκότος, οὗτινος θέατρον ὑπῆρξε τὸ μέγαρον Σουλὸφ, ἐπροξένησεν ἰκανὴν ἐντύπωσιν ἐν Νικαίᾳ. Ὁ κόμης δὲ Βανδᾶμ μαθὼν τὰ διατρέξαντα ἀνεχώρησεν εὐθὺς ἐκ Νικαίας. Ἡ ἐν ἀρχῇ τῆς παρουσίας διηγήσεως περιουσία του ἐκ τεσσάρων καὶ πλέον ἑκατομμυρίων δὲν συνέκειτο πλέον ἢ ἀπὸ ἑκατὸν μόνον χιλιάδων φραγκῶν.

Ἀπεφάσισε νὰ τὴν ἐπανακτήσῃ. Πρὸς τοῦτο δὲ ἐσκέφθη καὶ μετέβη εἰς τὸ χαρτοπαίγιον τοῦ Μονακοῦ, τὸ ὁποῖον δὲν ἐγκατέλειψεν εἰμῆ ὅτε ἀπώλεσε καὶ τὸν τελευταῖόν του ὀβολόν. Τὴν ἐπιούσαν τῆς νέας ταύτης καταστροφῆς εὐρέθη νεκρὸς ἐν τῷ δωματίῳ του· εἶχεν αὐτοκτονήσῃ διὰ πιστολείου τὸ ὁποῖον ἐστήριξεν ἐπὶ τοῦ ἐγκεφάλου του. Ἐπειδὴ δὲ αἱ αὐτοκτονίαι τῶν θυμάτων τοῦ χαρτοπαίγιου ἐν Μονακῷ εἰσι συνηθέσταται, ὁ θάνατος τοῦ κόμητος δὲ Βανδᾶμ οὐδεμίαν ἐπροξένησεν αἰσθησιν. Εὐτυχέστερος τοῦ θύματός του ὁ Ἰωάννης Ραβάνης, ὁ ὑπὸ τοῦ Πλημμελειοδικείου τῶν Παρισίων εἰς πενταετὴ εἰρκτὴν ἐρήμην καταδικασθεὶς, ἀπὸ τῆς εἰς Βρυξέλλας ἀφίξεώς του ἐταξείδευσε ἐτι ἐπὶ πολὺ. Μὲ τὰ χρήματα τὰ ὁποῖα ἐκέρρισε ἢ μᾶλλον ἔκλεψεν ἐκ τῆς ἐπιχειρήσεως τῆς Ἐταιρίας τοῦ Ἀεριοφωτός ἐπεσκέφθη ἀλληλοδιὰ ὁδῶς τὴν Ἀγγλίαν, τὴν Γερμανίαν καὶ τὴν Ῥωσσίαν διάγων βίον πολυδάπανον. Εἰς Λονδίνον συνητήθη μετὰ τοῦ ἐπίσης εἰς πενταετὴ εἰρκτὴν συγκαταδικασθέντος πρώην διευθυντοῦ τῆς εἰρημένης Ἐταιρίας κυρίου δὲ Λορδᾶν, ὅστις ἐξηκολούθει πάντοτε ἰδρύων οἰκονομικὰς ἐταιρίας. Νῦν ἦτο διευθυντὴς Ἐταιρίας ἐξασφαλιζούσης τὴν ζωὴν, ἧς αὐτὸς ἦτο καὶ ὁ ἰδρυτής. Ὁ Ραβάνης, τοῦ ὁποῖου ἡ φιλοδοξία πολὺ ἀπείχε τοῦ νὰ ἰκανοποιηθῇ καὶ ὅστις ἔτρεφεν ἄκραν πεποίθησιν εἰς τὰ σχέδια τοῦ συναυτοργου του, συνεταιρίσθη μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν νέαν ἐπιχείρησιν καταβαλὼν μέγα μέρος τῶν κεφαλαιῶν του. Ἡ ἐπιχείρησις δὲν ἐβράδυνε νὰ ναυαγήσῃ καὶ ὁ ἀρχαῖος ἐραστὴς τῆς Ἐσθῆρ Φλωρβάλ ἀπώλεσε ἐν αὐτῇ πᾶν ὅ,τι κατεῖχεν. Ἐπειδὴ δὲ τὰ λείψανα τῆς περιουσίας του δὲν τῷ ἐπῆρκον διὰ νὰ ζῇ, μετέβαλε πολιτικὴν κατάστασιν πολιτογραφηθεὶς Ἄγγλος καὶ τοιουτοτρόπως ἐπέτυχεν ἀλλήν θέσιν εἰς τὴν ἀγγλικὴν ἀστυνομίαν. Ἐν Ἰρλανδίᾳ σήμερον ἐξακολουθεῖ τὸ στάσιον τῶν κατορθωμάτων του. Οἶκισθεν ἐννοεῖται ὅτι οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἠδυνήθη νὰ παραμείνῃ ἡ Ἐσθῆρ Φλωρβάλ ἐν Νικαίᾳ ἀπὸ τῆς νυκτὸς τοῦ τραγικοῦ φόνου τοῦ Γάστρωνος Δερός. Τὴν ἐπαύριον λίαν ἐνωρίς ἀνεχώρησε διὰ Φλωρεντίαν ὅπως λάβῃ μέρος εἰς τὰς παραστάσεις τοῦ αὐτοῦ παριστάνοντος γαλλικοῦ δραματικοῦ θιάσου. Ἄλλ' αἱ συγκινήσεις, αἱ θλίψεις καὶ πρὸ πάντων ἡ ἐνδεία της κατέβαλον καὶ αὐτὴν ἐπὶ τέλος. Εἰς Φλωρεντίαν ἀπέτυχεν.

Ἐκτοτε ἐξασκεῖ τὸ ἐπάγγελμα τῆς ἠθοποιού εἰς τὰς ἐπαρχίας τῆς Γαλλίας, διάγουσα βίον μετριώτατον. Ἡ κόμη της ἔλευκάνθη καὶ ρυτίδες διηυλάκωσαν τὸ πρόσωπόν της· ἐν ἐνὶ λόγῳ ἡ ἡλικία ἔθεσε τὴν σφραγίδα της ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς πολυπαθοῦς γυναίκος. Δὲν δύναται πλέον νὰ κερδοσκοπῇ ἐπὶ τῶν ἰδίων της θελήτρων· ἐπανεῦρεν ὅμως τὴν νεκρὰν ἠθοποιὸν τὴν δεσποινίδα Ματθίλδην Μιέτ, ἧτις νῦν πάρα πολὺ ἐξετροχιάσθη· αἱ κακαὶ μάλιστα γλώσσαι διατείνονται ὅτι ἡ ἄλλοτε πλουσιοπαρόχος διάγουσα ἐρωμένη τοῦ κόμητος δὲ Βανδᾶμ ζῇ σήμερον ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τῆς πρώην προστατευμένης της. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν κυρίαν Κλαίρην δὲ Βανδᾶμ, χρηύεσασαν ὡς ἐκ τῆς αὐτοχειρίας τοῦ συζύγου της, αὕτη καλεῖται νῦν κυρία Ἀνσελέν, νυμφευθεῖσα τὸν ἰατρὸν κύριον Μάξιμον Ἀνσελέν.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΔΟΥΜΑ
Ο ΛΗΣΤΗΣ

— Ὑποφέρεις ; ἠρώτησεν ὁ Βροῦνος. (Σελ. 91).

Ἄλλὰ τὴν σήμερον τὸ ὄρος μετήλλαξεν ὀνομασίαν.

Ἡ ἀγονός του κεφαλή ἐδέχθη τὸ βάπτισμα τῆς πίστεως, καὶ τὸ ἀποκαλοῦσι Πελεγρίνον, ὀνομασία ἣτις, ἐν τῇ διπλῇ τῆς σημασίᾳ, ἐκφράζει ταυτοχρόνως τὸν πολῦτιμον λόφον καὶ τὸ ὄρος τοῦ Προσκυνητοῦ.

Τῷ 1624, πανώλης ἐμάστιζε τὴν Πάνορμον.

Ἐπεκατέστησαν τὴν βοήθειαν τῆς ἁγίας Ροζαλίας.

Ἐξήγαγον τὸ θαυματουργὸν σῶμα ἀπὸ τοῦ σπηλαίου, τὸ μετεκόμισαν μετὰ πομπῆς μεγάλης εἰς τὴν μητρόπολιν τῆς Πάνορμου.

Καὶ μόλις τὰ ἱερά ὅσα ἐψαυσαν τὸ δάπεδον τοῦ χριστιανικοῦ ἐν μέρει καὶ ἀρχαικοῦ τούτου ἰδρύματος, τοῦ ἐκτισμένου παρὰ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Γιωθιέ, καὶ ἐπὶ τῇ προσευχῇ τῆς

ἁγίας, ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐξεδιώξε τῆς πόλεως οὐ μόνον τὴν πανώλην, ἀλλ' ἀκόμη τὸν πόλεμον καὶ τὸν λιμόν, ὡς πιστοποιεῖ τὸ ἀνάγλυφον τοῦ Βιλλαρεάλε, μαθητοῦ τοῦ Κανόδα.

Τότε οἱ εὐγνώμονες Πανορμίται μετεσκεύασαν εἰς κλῆρον τὸ σπήλαιον τῆς ἁγίας Ροζαλίας.

Ἐχάραξαν τὴν ἐκεῖ ἀγούσαν μεγαλοπρεπῆ ὁδόν, ἧς ἡ κατασκευὴ φαίνεται οὕτω χρονολογούμενη ἀπὸ τῶν ἐποχῶν καθ' ἃς ῥωμαϊκὴ τις ἀπαικία ἐρριπτε γέφυραν ἢ ὀχετὸν ἀπὸ ἐνὸς ὄρους εἰς ἄλλο.

Τέλος, τὸ σῶμα τῆς ἁγίας ἀντικατέστη δι, ὠρχίου μαρμαρίνου ἀγάλματος, ἐστεμμένου μὲ ρόδα καὶ κεκλιμένου ἐν ἡ στάσει ἡ ἁγία εἶχε τὸ ὕστατον ἀποκοιμηθῆ, πρὸς αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ μέρος ἔνθα τὴν εἶχον ἀνεύρει.

Καὶ τοῦ καλλιτέχνου τὸ ἀριστούργημα ἐπλουτίσθη ἔτι διὰ βασιλικῶν δώρων.

Κάρολος ὁ Γ' τῆς Βουρβωνῶν τῷ προσέφερον ὡς δῶρον φέρεμα χρυσοῦφες ἐκτιμηθῆν ὡς ἀξίας εἰκοσιπέντε χιλιάδων φράγκων, περιδέραιον ἐξ ἀδαμάντων καὶ μεγαλοπρεπεῖς διακτυλίους.

Καί, ποθῶν νὰ συνδυάσῃ τὰς ἵπποτικὰς τιμὰς πρὸς τὰ ἐγκόσμια πλούτη, ἐπέτυχεν ὑπὲρ αὐτῆς τὸν μεγαλόσταυρον τῆς Μάλτας, ὅστις ἀνηρτήθη διὰ χρυσῆς ἀλύσεως, καὶ τὸ παράσημον τῆς Ἁγίας Θηρεσίας, τὸ ἀποτελούμενον ὑπὸ ἄστρου περιβαλλομένου ἀπὸ δάφνας, μὲ τὴν ἰταλικὴν λέξιν **Fortitudo** ὡς ρητόν.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ σπήλαιον, εἶνε τούτο κοιλότης ἐσκαμμένη ἐντὸς βράχου ἀρχηγόνου, ὃν περιβάλλουσι τιτανώδεις κοίται ἀπὸ τοῦ θόλου δὲ αὐτοῦ κρέμονται λαμπροὶ σταλακτίται.

Ἀριστερᾷ ὑπάρχει βωμὸς, πρὸς τὸ κάτω μέρος τοῦ ὁποίου ἀναπαύεται τὸ ἄγαλμα τῆς ἁγίας, θεώμενον διὰ μέσου χρυσοῦ κιγκλιδωτοῦ καὶ ὀπισθεν τοῦ βωμοῦ κυλιέται ἡ πηγὴ, ὁπόθεν ἐκείνη κατηύναζε τὴν δίψαν τῆς.

Ὡς πρὸς τὴν στοᾶν τοῦ φυσικοῦ αὐτοῦ ναοῦ, τὴν χωρίζει τούτου διάστημα ἐκ τριῶν ἢ τεσσάρων ποδῶν, δι' οὗ εἰσδύει τὸ φῶς τῆς ἡμέρας καὶ κατέρχονται οἱ κλῶνοι τοῦ κισσοῦ, οὕτως ὥστε αἱ ἡλιακαὶ ἀκτίνες χωρίζουσι τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ναοῦ δίκαν φωτεινοῦ παραπετάσματος.

Ἐν τῷ ἐκκλησιδίῳ τούτῳ ἡ Τερέζα καὶ ὁ Γαετάνος ἐτέλεσαν τοὺς γάμους των.

Μετὰ τὴν ἱεροτελεσίαν, ἡ πομπὴ κατέβη πάλιν εἰς Πάνορμον, ὅπου ἀμαξίαι περιέμενον τοὺς κεκλημένους, ἵνα τοὺς μεταφέρωσιν εἰς τὸ χωρίον Καρίνη, πριγκιπικὸν τιμάριον, ἐξ οὗ ὁ Ροδόλφος εἶχεν ἀρυσθῆ τὸ ὄνομα καὶ τὸν τίτλον του.

Ἐκεῖ, τῇ φροντίδι τῆς κομήσεως, μεγαλοπρεπεῖς συμπόσιον ἦτο παρεσκευασμένον.

Οἱ χωρικοὶ τῶν πέριξ μερῶν ἦσαν κεκλημένοι.

Ἐἶχον ἔλθει τοιοῦτοι ἀπὸ δύο ἢ τριῶν λευγῶν ἀποστάσεως, ἀπὸ Μονρεάλε, ἀπὸ Καπάκην καὶ ἀπὸ τὴν Φαβαρόταν.

Καὶ μεταξύ ὄλων τῶν χωρικῶν νεανίδων, αἵτινες εὗρισκοντο ἐκεῖ ἀμιλλώμενοι ἐπὶ ἐγχορῶν καλλωπισμοῖς, διεκρίνοντο αἱ τῆς Ἑλληνικῆς Πεδιάδος ἀπὸ τῆς ἑλληνικῆς των περιβολῆς, ἣν μετ' εὐλαθείας ἔχουσι τηρήσει, καὶ τοὶ ἡ καθιερώσασα αὐτὴν ἀποικία καὶ ἦτις τὴν εἶχε πατροπαράδοτον, ἀπὸ χιλιετηρίδος ἐγκατέλιπε τὴν γενέθλιον γῆς χάριν νέας πατρίδος.

Τράπεζαι ἦσαν ἐστρωμέναι ἐπὶ εὐρέος πρὸ τῆς οἰκίας χώρου σκιαζομένου ὑπὸ πρασίνων δρυῶν, ἀρωματιζομένου ὑπὸ κίτρινων καὶ πορτοκαλλεῶν καὶ ζωννυμένου ὑπὸ ροῶν καὶ συκῶν τῆς Ἰνδίας, διπλοῦ εὐεργετήματος τῆς Προνοίας, ἣτις μεριμνῶσα περὶ τῆς πείνης καὶ τῆς δίψης τοῦ πτωχοῦ ἐσπειρε τὰ εὐεργετικά αὐτὰ δένδρα καθ' ὅλην τὴν ἑκτασιν τῆς Σικελίας.

Ἐβῆσαν εἰς τὴν πλατεῖαν αὐτὴν δι' ὁδοῦ φρασσομένης ὑπὸ δένδρων ἀλόης, ὧν τὰ γιγάντεια ἄνθη, τὰ ὁμοιάζοντα μακρόθεν πρὸς λόγγας ἀράχων ἵππέων, περικλείουσι νῆμα στερεὸν καὶ ἀποστίλθον.

Καὶ ἐνῶ πρὸς μεσημβρίαν περιόριζε τὴν θέαν τὸ μέγαρον, ἄνωθεν τοῦ δώματος τοῦ ὁποίου ὑψοῦτο ἡ ἄλυσος ὀρέων ἡ χωρίζουσα τὴν νῆσον εἰς τρία μεγάλα τμήματα, πρὸς δυσμὰς, πρὸς βορρᾶν καὶ πρὸς νότον, εἰς τὴν ἐσχατιᾶν τῶν τριῶν κοιλάδων, ἐπανάβλεπε τις τὴν μεγαλοπρεπῆ θάλασσαν τῆς Σικελίας ἣν ἐκ τῶν ποικίλων τῆς ἀποχρώσεων θὰ ἐξελάμβανέ τις διὰ τρεῖς θαλάσσας· διότι, ὡς ἐκ τῶν φωτοσκιάσεων τοῦ δύοντος ἤδη ἡλίου, πρὸς τὸ μέρος τῆς Πανόρμου ἦτο γλαυκὴ περὶ τὴν νῆσον τῶν Γυναικῶν τὰ κύματά τῆς ἦσαν ἀργυρᾶ, ἐνῶ ἐπὶ τῶν βράχων τοῦ Ἁγίου Βίτου συνέτριβε κύματα χρυσαῖα.

Κατὰ τὴν ὥραν τῶν ἐπιδορπίων, καὶ ὅτε τὸ γαμήλιον συμπόσιον ἦτο ἐν ὅλῃ τῇ ἀκμῇ τῆς εὐθυμίας του, αἱ πύλαι τοῦ πύργου ἠνοίχθησαν, καὶ ἡ Γέμμα, στηριζομένη ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ πριγκιπικοῦ, ἐπομένη δύο ὑπηρετῶν κρατούντων πυρ-

σοῦς, καὶ ἀκολουθουμένη ὑπὸ πληθῆος θεραπόντων, κατέβη τὴν μαρμαρίνην κλίμακα τῆς ἐπαύλεως καὶ προὐχώρησε πρὸς τὴν πλατεῖαν.

Οἱ χωρικοὶ ἠθέλησαν νὰ σηκωθῶσιν, ἀλλ' ὁ πριγκιπὶς τοῖς ἐνευσε νὰ μὴ διαταράξωσι τὴν ἡσυχίαν των.

Ἡ Γέμμα καὶ ἐκεῖνος ἤρχισαν νὰ περιέρχωνται τὰς τραπέζας καὶ ἀπέληξαν ὀπισθεν τῶν νεονύμφων.

Τότε θεράπων τις ἔτεινε χρυσοῦν κύπελλον, ὁ Γαετάνος τὸ ἐπλήρωσεν οἶνου Συρακουσῶν, ὁ θεράπων προσήνεγκε τὸ κύπελλον πρὸς τὴν Γέμμαν, ἡ Γέμμα ποιῶσα πρόποσιν ὑπὲρ τοῦ ζεύγους ἔψαυσε τὸ χρυσοῦν κύπελλον διὰ τῶν χειλέων τῆς καὶ τὸ διεβίβασεν εἰς τὸν πριγκιπᾶ, ὅστις, κενώσας αὐτὸ διὰ μιᾶς, ἐκένωσεν ἐντὸς βαλάντιον πλήρες οὐγγιών¹, καὶ τὸ προσέφερον εἰς τὴν Τερέζαν, ἣς ἦτο τὸ γαμήλιον δῶρον.

Τὴν αὐτὴν ἐκείνην στιγμὴν αἱ κραυγαὶ: Ζήτω ὁ πριγκιπὶς Καρίνης! Ζήτω ἡ κόμησος Καστέλ Νόβο! ἀντήχησαν.

Ἡ πλατεῖα ἐφωταγωγήθη ὡς ἐκ μαγείας, καὶ οἱ εὐγενεῖς ἐπισκέπται ἀπεσύρθησαν, ἀφίνοντες ἐκεῖ, ὡς θεῖαν φαντασμαγορίαν, φῶτα καὶ χαράν.

Μόλις ἐπανῆλθον εἰς τὴν ἐπαυλιν μετὰ τῆς ἀκολουθίας των καὶ μουσικὴ τις ἤκούσθη.

Οἱ νέοι παρήτησαν τὰς τραπέζας καὶ προσέδραμον εἰς τὸ διὰ τὸν χορὸν παρεσκευασμένον μέρος.

Κατὰ τὸ ἔθιμον, ὁ Γαετάνος ἠτοιμάζετο ν' ἀνοίξῃ τὸν χορὸν μετὰ τῆς μνηστῆς του, καὶ ἔβαινεν ἤδη πρὸς αὐτήν, ὁπότε ξένος τις προσερχόμενος ἀπὸ τῆς ἐκ δένδρων Ἀλόης δειδροστοιχίας, ἐνεφανίσθη ἐπὶ τῆς πλατείας.

Ἦτο ὁ Πασχάλης Βροῦνος, φέρων τὴν Καλαβριακὴν περιβολὴν ἣν ἔχομεν ἤδη περιγράψαι.

Μόνον, ζεύγος ἐπὶ πλέον πιστολίων καὶ ἐν ἐγχειρίδιον ἦσαν διαπερασμένα ὑπὸ τὴν ζώνην του, καὶ ὁ χιτὼν του, ἐπὶ τοῦ δεξιῦ τοῦ ὤμου ἐρριμμένος ὡς μανδύας οὐσσάρου, ἄφινε νὰ διαφαίνεται ἡ αἰμόφυρτος χεὶρὶς τοῦ ὑποκαμίσου του.

Ἡ Τερέζα πρῶτῃ τὸν παρετήρησεν

Ἐρρηξέ κραυγὴν, καὶ προσηλοῦσα ἐπ' αὐτοῦ τὸ περίτρομόν τῆς βλέμμα, ἀπέμεινε ὡχρὰ καὶ εὐθυτενῆς ὡς ἐπὶ τῇ θέᾳ φαντάσματος.

Ὅλοι ἐστράφησαν ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον πρὸς τὸν νεοελθόντα, καὶ ὄλον αὐτὸ τὸ πλῆθος ἀπέμεινε ἐν τῇ προσδοκίᾳ, σιωπηλῇ προσδοκίᾳ καὶ ἀφῶνῳ, μαντεύον ὅτι φοικῶδες τι ἐμελλε νὰ διεδραματίζετο.

Ὁ Πασχάλης Βροῦνος προὐχώρησε κατ' εὐθείαν πρὸς τὴν Τερέζαν, καὶ σταματήσας πρὸ αὐτῆς, ἐσταύρωσε τοὺς βραχίονας καὶ τὴν προσέβλεψεν ἀτενωῶς.

— Σὺ εἶσαι, Πασχάλη; ἐτραύλισεν ἡ Τερέζα.

— Ναί, ἐγὼ εἶμαι ἀπήνητησεν ὁ Βροῦνος διὰ φωνῆς βραγχυῆς.

» Ἐμαθα εἰς τὸ Βῶσον, ὅπου σὲ περιέμενα, ὅτι θὰ ὑπανδρεύεσθε εἰς τοῦ Καρίνη, καὶ ἦλθον ἐγκαίρως, ἐλπίζω, ἵνα χορεύσωμεν μαζὺ τὴν πρῶτην ταραντέλλαν»².

— Αὐτὸ εἶνε δικαίωμα τοῦ μνηστῆρος, διέκοψεν ὁ Γαετάνος πλησιαζών.

— Εἶνε δικαίωμα τοῦ ἐραστοῦ, ἀπήνητησεν ὁ Βροῦνος.

» Ἐμπρός, Τερέζα, αὐτὸ εἶνε τὸ ὀλιγώτερον, μοὶ φαίνεται, τὸ ὅποιον ἠδύνασο πρὸς χάριν μου νὰ ἀκμήσῃ.

— Ἡ Τερέζα εἶνε ἡ σύζυγός μου, ἀνέκραξεν ὁ Γαετάνος τείνων πρὸς αὐτὴν τὸν βραχίονα.

— Ἡ Τερέζα εἶνε ἡ ἐρωμένη μου, ἀπήνητησεν ὁ Βροῦνος τείνων αὐτῇ τὴν χεῖρα.

— Βοήθειαν! ἐκραύησεν ἡ Τερέζα.

Ὁ Γαετάνος ἔδραξε τὸν Πασχάλην ἀπὸ τοῦ περιλαίμιου. Ἄλλὰ τὴν αὐτὴν ἐκείνην στιγμὴν ἔρρηξε κραυγὴν καὶ κατέπεσε χαμαί, τοῦ ἐγχειριδίου τοῦ Πασχάλη βυθισθέντος ὄλου ἐν τῷ στήθει του.

(1) Νόμισμα Ἰσουλναμοῦν ἕκαστον πρὸς 3 δουκάτα.

(2) Εἶδος χοροῦ Ἰταλικοῦ.

Οἱ ἄνδρες ἔκαμον κίνημά τι ὅπως ἐφορμήσωσι κατὰ τοῦ φρονέως, ὅστις ἔσυρε ψυχρῶς ἀπὸ τῆς ζώνης του ἐν πιστόλιον καὶ τὸ ἐπλήρωσεν.

Εἶτα, μὲ τὸ πιστόλιόν του, ἔνευσε πρὸς τοὺς μυστικούς ν' ἀρχίσουν παικνίζοντες τὸν χορὸν τῆς ταραντέλλας.

Ἐπῆκουσαν μηχανικῶς.

Ὅλοι ἀπέμειναν ἀκίνητοι.

— Ἐμπρός, Τερέζα! εἶπεν ὁ Βρούνος.

Ἡ Τερέζα δὲν ἦτο πλέον ζῶν ὑποκείμενον, ἀλλ' αὐτόματον ὅπερ ὁ φόβος ἔθετεν εἰς κίνησιν.

Ἐπῆκουσε καὶ ὁ παραπλεύρως πτώματος φρικώδης αὐτὸς χορὸς διήρκεσε μέχρι τελευταίας στροφῆς.

Τέλος οἱ μουσικοὶ ἔπαυσαν, καὶ ὡσεὶ ἡ μουσικὴ αὐτὴ μόνη συνεκράτει τὴν Τερέζαν, κατέπεσε λιπόθυμος ἐπὶ τοῦ πτώματος τοῦ Γαετάνου.

— Εὐχριστῶ, Τερέζα, εἶπεν ὁ χορευτὴς, ἀτενίζων αὐτὴν διὰ βλέμματος ξηροῦ.

»Αὐτὸ μόνον ἤθελον ἀπὸ σέ.

»Καὶ τώρα, ἂν ὑπάρχει τις ἐδῶ, ὅστις ἐπιθυμῆι νὰ μάθῃ τὸ ὄνομά μου διὰ νὰ μ' ἐπανεύρῃ ἀλλαχοῦ, ὀνομάζομαι Πασχάλης Βρούνος».

— Ὑἱὸς τοῦ Ἀντωνίου Βρούνου, οὐτινος ἡ κεφαλὴ εὐρίσκειται ἐντὸς σιδηροῦ κλωβοῦ ἐν τῷ πύργῳ τοῦ Βῶσσου: εἶπε μίᾳ φωνῇ.

— Οὕτω ἀκριβῶς ἔχει τὸ πρᾶγμα, ἀπήντησεν ὁ Βρούνος, ἀλλ' ἂν ἐπιθυμήσετε νὰ τὸν ἐπανιδεῖτε, σπεύσατε, διότι δὲν θὰ παραμείνῃ ἐκεῖ πολὺ ἀκόμη, σὰς τὸ ὄμνυω!

Ταῦτα εἰπὼν ὁ Πασχάλης, ἐγένετο ἄφροντος, χωρὶς εἰς κανενὸς τὸν νοῦν νὰ ἐπέλθῃ νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ.

Ἄλλως τε εἶτε ἐκ φόβου, εἶτε ἐξ ἐνδιαφέροντος, ὅλοι ἡσυχολοῦντο ἐπὶ τοῦ Γαετάνου καὶ τῆς Τερέζας.

Ὁ μὲν ἦτο νεκρὸς, ἡ δὲ παρὰφρων.

Ἡ ἐπιούσα κυριακὴ ἦτο ἡμέρα ἑορτῆς διὰ τὸν Βῶσσον.

Ὁλον τὸ χωρίον διετέλει ἐν χαρᾷ. Ἐπινοῦν εἰς ὅλα τὰ καπηλεῖα, αἱ ὁδοὶ ἦσαν σηματοστόλιστοι καὶ ἔθριον κόσμου, καὶ μεταξὺ ὄλων ἡ ἄγουσα εἰς τὸν πύργον ἦτο πλήρης κόσμου συρρεῦσαντος ἵνα ἴδωσι τοὺς νέους, οἵτινες ἔπαιζον σκοπεύοντες.

Ἦτο τέρψις καθιερωθεῖσα κυρίως παρὰ τοῦ βασιλέως Φερδινάνδου Δ' κατὰ τὴν ἀναγκαστικὴν του ἐν Σικελίᾳ δικμνήν.

Τὸ σημεῖον τοῦ σκοποῦ ἦτο τεθειμένον κατ' εὐθείαν ὑποκάτω τοῦ σιδηροῦ κλωβοῦ τοῦ περιλαμβάνοντος τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἀντωνίου Βρούνου, μέχρι τοῦ ὁποίου ἠδύνατό τις μόνον νὰ ἔφθανε διὰ κλίμακος ἤτις, ἀπὸ τοῦ ἐσωτερικοῦ τοῦ φρουρίου, ἦγεν εἰς παράθυρον ἐξῶ τοῦ ὁποίου ἦτο κλωβὸς ἐστημένος.

Οἱ ὅροι τῆς σκοποβολῆς ἦσαν ἄλλως τε ἀπλούστατοι.

Ἦρκει, ἴν' ἀποτελέσῃ τις μέρος τῆς χρεῖας τῶν σκοπευτῶν, νὰ ἔρριπτεν ἐπὶ τοῦ κοινοῦ κιωτιοῦ, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐπληρώνετο τὸ βραβεῖον, ἀσήμαντόν τι χρηματικὸν ποσὸν δι' ἐκάστην βολὴν, λαμβάνων εἰς ἀντάλλαγμα χάρτιν σημεῖοντα ἀριθμὸν τυχαῖον, δι' οὗ προσδιωρίζετο ἡ σειρὰ του.

Οἱ πάντων ἀδεξιώτεροι ἠγόραζον βολὰς δέκα, δώδεκα ἢ δεκαπέντε: οἱ ἔχοντες πεποιθήσιν ἐπὶ τῆς ἰκανότητός των περιορίζοντο εἰς πέντε ἢ ἐξ τοιαύτας.

Μεταξὺ ὄλων τῶν τεταμένων βραχιόνων καὶ τῶν συγκεχυμένων φωνῶν, βραχιῶν τις ἐτάθη ὅστις ἔρριψε δύο κεραματικά, καὶ φωνὴ τις ἠκούσθη ζητοῦσα μίαν μόνην βολὴν.

Ὅλοι ἐστράφησαν ἐκπληκτοὶ ἐπὶ τοιαύτῃ πενίᾳ καὶ τοιαύτῃ πεποιθήσει.

Ὁ σκοπευτὴς ὁ ζητῶν μίαν μόνην βολὴν ἦτο ὁ Πασχάλης Βρούνος.

Καίτοι ἀπὸ τετραετίας οὐδὲλως εἶχεν ἐμφανισθῆ εἰς τὸ χωρίον, ὅλοι τὸν ἀνεγνώρισαν.

Ἄλλ' οὐδεὶς τῷ ἀπέτεινε λέξιν.

Γνωρίζοντες μόνον αὐτὸν ὡς τὸν δεξιώτερον τῶν κυνηγῶν τοῦ τόπου, δὲν ἐξεπλάγησαν διότι μίαν μόνην βολὴν ἐπρομηθεύετο.

Τὸ χαρτίον του ἔφερε τὸν ἀριθμὸν 11.

Ἦρχισεν ἡ σκοποβολή.

Ἐκάστην βολὴν ὑπεδέχετο τὸ πλῆθος μὲ γέλωτας ἢ ἐπευφημίας.

Καὶ ἐφ' ὅσον αἱ βολαὶ ἐπολλαπλασιαζόντο, οἱ γέλωτες καθίσταντο ἦπτον θορυβώδεις.

Ὡς πρὸς τὸν Πασχάλην, ἐστηριγμένος μελαγχολικὸς καὶ σκεπτικὸς ἐπὶ τῆς ἀγγλικῆς του καρδίνας, οὐδὲλως ἐφαίνετο συμεριζόμενος τοῦ ἐνθουσιασμοῦ ἢ τῆς ἰλαρότητας τῶν συμπατριωτῶν του.

Ἐπὶ τέλους ἦλθεν ἡ σειρὰ του.

Τὸν ἐκάλεσαν ὀνομασί.

Ἐσκιρτήσε καὶ ἀνύψωσε τὴν κεφαλὴν ὡσεὶ μὴ προσδοκῶν αὐτὴν τὴν πρόσκλησιν.

Ἄλλὰ, ἀνακτῶν πάραυτα τὴν γαλήνην του, προσῆλθε νὰ λάβῃ θέσιν ὀπισθεν τοῦ τεταμένου σχοινίου τοῦ χρησιμεύοντος ὡς φραγμοῦ.

Ὅλων τὰ βλέμματα τὸν παρηκολούθησαν ἐναγωνίως.

Οὐδεὶς σκοπευτὴς εἶχε προκαλέσει παρόμοιον ἐνδιαφέρον ἢ ἐπενέγκει σιγὴν παρόμοιαν.

Ὁ Πασχάλης αὐτὸς ἐφαίνετο συναίσθανόμενος τὸ μέγεθος τῆς σημασίας τοῦ μόνου πυροβολισμοῦ ὃν ἐμέλλε νὰ ἔρριπτε, διότι ἐτοποθετήθη εὐσταθῶς, προβαλλὼν τὴν δεξιάν του κνήμην, ἐστήριξεν ἐπιμελῶς τὸ ὄπλον ἐπὶ τοῦ ὤμου, εἶτα ὑψωσε βραδέως τὴν κνήμην τοῦ ὄπλου του.

Ὅλοι τὸν παρηκολούθησαν διὰ τοῦ βλέμματος καὶ μετ' ἐκπλήξεως τὸν εἶδον ὑπερβάντα τὸ ὕψος τῆς σκοποβολῆς, καὶ, ἀφοῦ ὄλονεν προύχῳρει, σταματήσαντα μόνον κατὰ τὴν διεύθυνσιν τοῦ σιδηροῦ κλωβοῦ.

Φθάσαντες ἐκεῖ, ὁ σκοπευτὴς καὶ τὸ ὄπλον ἀπέμειναν πρὸς στιγμὴν ἀκίνητοι ὡσεὶ ὄντες ἐκ λίθου.

Τέλος ἡ βολὴ ἐρρίφθη καὶ ἡ κεφαλὴ, ἀποσπασθεῖσα τοῦ σιδηροῦ κλωβοῦ, κατέπεσεν ἐξ ὕψους τοῦ τείχους παρὰ πόδας τῆς σκοποβολῆς!...

Φρικίαισι διέτρεξε τὰ μέλη ἐκάστου τῶν παρισταμένων καὶ οὐδεμία κραυγὴ ὑπεδέχθη τὸ τοιοῦτον δαίγμα δεξιότητος.

Ἐν μέσῳ τῆς σιγῆς αὐτῆς, ὁ Πασχάλης Βρούνος ἐπορεύθη ἵνα σηκώσῃ τὴν κεφαλὴν τοῦ πατρός του καὶ ἠκολούθησε, χωρὶς νὰ εἶπῃ λέξιν καὶ χωρὶς οὐδ' ἄπαξ ν' ἀτενίσῃ ὀπισθεν του, τὴν ἀτραχόν, τὴν ἄγουσαν πρὸς τὰ ὄρη.

E'

Ἐν μολίς ἔτος εἶχε παρέλθει ἀπὸ τῶν συμβάντων, ἅτινα ἐν τῷ προηγούμενῳ κεφαλαίῳ ἀφηγήθημεν, καὶ ὀλόκληρος ἦδη ἡ Σικελία, ἀπὸ Μεσσηνίας μέχρι Πανόρμου, ἀπὸ Κεφάλου μέχρι τοῦ ἀκρωτηρίου Πασσάρου, ἀντήχει ἐκ τοῦ κρότου τῶν κατορθωμάτων τοῦ ληστοῦ Πασχάλη Βρούνου.

Εἰς χώρας, ὁποῖαι εἶνε ἡ Ἰσπανία καὶ ἡ Ἰταλία, ἐνθα ἡ κακὴ ὀργάνωσις τῆς κοινωνίας τείνει νὰ ὑποβιβάξῃ πᾶν τὸ μὴ γεννηθὲν ταπεινὸν καὶ ἐνθα ἡ ψυχὴ δὲν ἔχει πτερὰ ἵνα ὑπεγείρῃ τὸ σῶμα, διάνοια ὑψηλοτέρων ὁρμῶν καθίσταται δυστύχημα εἰς ἀνθρωπινὸν γεννηθέντα ἀφανῆ: ὡς τείνει πάντοτε νὰ ἐξέλθῃ τοῦ πολιτικοῦ καὶ διανοητικοῦ κύκλου, ἐν τῷ ὁποίῳ ἡ εἰμαρμένη τὸν περιώρισεν, ὡς ὄλονεν βαδίζει πρὸς ἓνα σκοπὸν, ἀπὸ τοῦ ὁποίου μυρία τὸν ἀποχωρίζουσι προσκόμματα, ὡς ἀπαύστως βλέπει τὸ φῶς καὶ χωρὶς νὰ ἦνε προωρισμένος νὰ τὸ φθάσῃ, ἀρχίζει ἀπὸ τῆς ἐλπίδος καὶ ἀπολήγει εἰς τὴν κατάραν.

Τότε ἐξανίσταται ἐναντίον τῆς κοινωνίας αὐτῆς δι' ἣν ὁ

1. Οἱ σιδηροὶ κλωβοί, ἐν οἷς ἐκτίθενται ἐν Ἰταλίᾳ αἱ κεφαλαί, δὲν περιβάλλονται τριγύρω διὰ δικτυωτῶν. (Σημ. Συγγρ.)

Θεὸς ἐπλασε δύο μέρη τόσον ἀντίθετα, τὸ ἐν τῆς εὐτυχίας καὶ τὸ ἄλλο τῶν βλασάνων.

Ἐξεγείρεται κατὰ τῆς θείας αὐτῆς μεροληψίας καὶ ἀποκαθιστᾷ αὐτὸν ἑαυτὸν τὸν ὑπερασπιστὴν τοῦ ἀδυνάτου καὶ τὸν πολέμιον τοῦ ἰσχυροῦ.

Ἴδου διατὶ ὁ Ἰσπανὸς καὶ Ἰταλὸς ληστής εἶνε τόσον ποιητικὸς ἅμα καὶ δημοφιλής.

Ἐν πρώτοις, διότι μεγάλη τις πάντοτε λύπη τὸν ἐρρίψεν ἐκτὸς τῆς εὐθείας ὁδοῦ.

Καὶ ἔπειτα διότι τὸ ἐγχειρίδιον καὶ ἡ καρabiνα του τείνουσιν εἰς ἀποκατάστασιν τῆς θείας ἰσότητος ἢν αἱ κοινωρικαὶ συνθήκαι ἔχουσι νοθεύσει.

Οὐδὲν λοιπὸν τὸ ἄξιον ἀπορίας ἐὰν μὲ τὰ προηγούμενα περιστατικὰ τῆς οἰκογενείας του, μὲ τὸν ριψοκίνδυνον χαρακτηριστῆρα, μὲ τὴν σπανίαν ρώμην καὶ τὴν δεξιότητα ἐφ' αἷς διεκρίνετο, ὁ Πασχάλης Βρούνος κατέστη τόσον ἡ ἀλλόκοτος προσωπικότης ὅποια ἠθέλησε νὰ γίνῃ.

Διότι κατέστη, ἐὰν δύναται τις νὰ εἴπῃ οὕτω, ὁ χορηγὸς τῆς δικαιοσύνης.

Διότι, καθ' ὅλην τὴν Σικελίαν, καὶ ἰδίως εἰς τὸ Βῶσον καὶ τὰ περιχώρα του οὐδεμία διεπράττετο αὐθαίρεσις ἢτις ἠδύνατο νὰ διαφύγῃ τὸν δικαστικὸν του ἔλεγχον.

Καί, ὡς αἱ ἀποφάσεις του ἀπέβαινον πάντοτε σχεδὸν εἰς βάρος τῶν ἰσχυρῶν, εἶχε μὲ τὸ μέρος του ὅλους τοὺς ἀδυνάτους.

Οὕτω ὅποτε μίσθωσις ὑπέρογκος ἐπεβάλλετο παρὰ πλουτοῦ ἀρχοντας εἰς πτωχὸν ἐναικιαστὴν, ὅποτε γάμος τις μικροῦ δεινῆ ἑματαιοῦτο διὰ τὴν ἀπληστον φιλοχρηματίαν μιᾶς οἰκογενείας, ὅτε ἀπόφασίς τις ἄδικος ἐξεδίδετο ἐναντίον ἀθώου, ἅμα ὡς ἐμάνθανε τὰ καθέκαστα, ὁ Βρούνος ἐλάμβανε τὴν καρabiνα του ἔλυε τέσσαρας σκύλους κορσικανούς, οἵτινες ἀπετέλουν τὸ μόνον του ἐπιτελεῖον, ἀνέβαινε τὸν ἵππον του, κατὰ τὸ ἡμισυ ἀραβικὸν καὶ κατὰ τὸ ἡμισυ ὀρεινὸν ὡς ἐκεῖνος, ἐξήρχετο τοῦ μικροῦ φρουρίου Καστέλ Νόβο, τὸ ὅποῖον εἶχεν ἐκλέξει ὡς τόπον διαμονῆς του, ἐπήγγαινε πρὸς εὐρεσίαν τοῦ ἀρχοντος, τοῦ πατρὸς ἢ τοῦ δικαστοῦ, καὶ τὸ μίσθωμα ἤλαττοῦτο, ὁ γάμος ἐξετελεῖτο, ὁ δεσμώτης ἀνέκτα τὴν ἐλευθερίαν του.

Εὐκόλως λοιπὸν κατανοεῖ τις ὅτι ὅλοι αὐτοί, εἰς οὓς ἐπήρχετο ἀρωγός, τῷ ἐπλήρουν τὴν εὐτυχιάν των δι' ἀφοσιώσεως, καὶ ὅτι πᾶν κατ' αὐτοῦ διάθεμα ἀπετύγχανε, χωρὶς εἰς τὴν εὐγνώμονα ἐπαγρύπνησιν τῶν χωρικῶν, οἵτινες πάραυτα τὸν προειδοποιοῦν, διὰ συνθημάτων γνωστῶν μεταξὺ αὐτῶν καὶ ἐκεῖνου, περὶ τῶν κινδύνων οἵτινες τὸν ἠπειλοῦν.

Ἐπειτα, παράδοξοι ἱστορικαὶ ἤρχισαν νὰ κυκλοφορῶσιν εἰς ὅλων τὰ στόματα.

Διότι ὅσα πνεύματα εἶνε ἀπλοϊκότερα, τόσῳ μάλλον τείνουσι νὰ δίδωσι πίστιν εἰς τὰ θαυμάσια.

Ἐλεγον ὅτι, κατὰ τινὰ νύκτα θεελλώδη, καθ' ἣν ἡ νῆσος ὅλη εἶχε κλονισθῆ, ὁ Πασχάλης Βρούνος εἶχε κλείσει συνθήκην μετὰ μιᾶς μαγίσσης, καὶ ὅτι παρ' ἐκεῖνης ἐπέτυχεν, εἰς ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς του, τὸ νὰ καθίσταται ἀόρατος, καὶ δύναται νὰ μεταφέρεται ἐν μιᾷ στιγμῇ ἀπὸ τοῦ ἐνός τῆς νήσου ἄκρου εἰς τὸ ἄλλο, καὶ νὰ μὴ δύναται νὰ τὸν προσβάλλῃ ὁ μόλυβδος, οὔτε ὁ σίδηρος, οὔτε τὸ πῦρ.

Ἡ συνθήκη, ἔλεγον, θὰ ἴσχυεν ἐπὶ τρία ἔτη, διότι ὁ Βρούνος πῆν εἶχεν ὑπογράψῃ πρὸς πραγματοποιήσιν ἐκδικήσεως δι' ἣν τὸ χρονικὸν αὐτὸ διάστημα, ὅσα μικρὸν καὶ ἂν ἐφαίνετο καθ' ἑαυτὸ, ἦτο ἐπαρκές.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸν Πασχάλην, χωρὶς ποσῶς νὰ ἐπιδεικνύῃ τὸ ψευδὲς αὐτῶν τῶν ὑπονοειῶν, κατενδείκει ὅτι τῷ ἦσαν εὐνοϊκαί, καὶ προσεπάθει, ἐξ ἐναντίας, νὰ ταῖς οἴδῃ ὑπόστασιν.

Αἱ πολυπληθεῖς του σχέσεις τῷ εἶχον πολλὰκις παράσχει τὰ μέσα ἵνα πιστευθῇ ὅτι ἦτο πράγματι ἀόρατος.

Ἡ ταχύτης τοῦ ἵππου του, τῇ βοήθειᾳ τοῦ ὁποῖου εὐρίσκειτο τὴν πρῶϊαν εἰς ἀποστάσεις ἀπιστεῦτως ἀπεχούσας τῶν

μερῶν ἔνθα τὴν ἐσπέραν εἶχε γίνῃ δρατὸς, ἤρκεσαν ὅπως ἀποκαταστῆ ἡ φήμη του ὡς στιγμιαίως μεταφερσμένου ἀπὸ τόπου εἰς τόπον.

Τέλος, περιστατικὸν τι ἐν τῷ ὁποίῳ διεδραμάτισε τὸ μέρος του μὲ τὴν δεξιότητα ἀνθρώπου ὑπερέρου τῶν κοινῶν, οὐδεμίαν πλέον ἀφῆκεν ἀμφιβολίαν διὰ τὸ ἄτρωτόν του.

Ἴδου τὸ περιστατικὸν ὅποῖον ἦτο :

Ὁ φόνος τοῦ Γαστάνου παρήγαγε μέγαν θόρυβον, καὶ ὁ πρίγκηψ Καρίνης, εἶχε δώσει διαταγὰς εἰς ὅλους τοὺς διοικητάς, ὅπως προσπαθήσωσι νὰ συλλάβωσι τὸν δολοφόνον, ὅστις, ἄλλως τε, ἐνέπαιζεν ὠραῖα τοὺς διώκτας του μὲ τὸ θράσος τῶν τρόπων του.

Διεβίβασαν συνεπῶς τὰς διαταγὰς των εἰς τοὺς ἀνθρώπους τῆς δικαιοσύνης, καὶ ὁ Πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου Σπαδαφόρας ἐπληροφορήθη πρῶϊαν τινὰ ὅτι ὁ Πασχάλης Βρούνος διέβη κατὰ τὴν νύκτα τοῦ χωρίου μεταβαίνων εἰς Διδιέτον.

Ἐτοποθέτησε κατὰ τὰς δύο ἐπομένους νύκτας, φύλακας ἐπὶ τῆς ὁδοῦ πρὸς ἐνέδραν, σκεπτόμενος ὅτι διὰ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ θὰ ἐπανήρχετο, καὶ ὅτι, διὰ τὴν ἐπάνοδόν του θὰ ἐπωφελεῖτο τοῦ σκότους τῆς νυκτός.

Κατάκοπος διὰ τὴν ἐπὶ δύο νύκτας ἀγρυπνίαν των, τὴν πρῶϊαν τῆς τρίτης ἡμέρας, ἦτις ἦτο κυριακή, οἱ στρατιῶται συνῆλθον εἰς καπηλείον εἴκοσι βήματα ἀπέχον τῆς ὁδοῦ.

Ἦτοιμάζοντο νὰ προγευματίσωσιν, ὅτε τοῖς ἀνήγγειλαν ὅτι ὁ Πασχάλης Βρούνος κατέβαινε ἡσύχως τὸ ὄρος, ἐκ τῆς διευθύνσεως τοῦ Διδιέτου.

Μὴ ἔχοντες καιρὸν ν' ἀναλάβωσι τὴν ἐνέδραν των, περιέμειναν ἐκ τοῦ μέρους ἔνθα εὐρίσκοντο, καὶ ὅτε ἐκεῖνος δὲν ἀπείχε πλέον τῶν πενήκοντα βημάτων ἀπὸ τοῦ πανδοχείου, ἐξῆλθον καὶ παρετάχθησαν ὡς ἐπὶ μάχῃ πρὸ τῆς θύρας, χωρὶς ἐν τούτοις νὰ φανῶσι προσέχοντες εἰς ἐκεῖνον.

Ὁ Βρούνος εἶδεν ὅλας αὐτὰς τὰς δι' ἑφοδὸν προετοιμασίας δίχως νὰ φανῇ ἀμνηχανῶν καὶ ἀντὶ νὰ ἐπιστρέψῃ πρὸς τὰ ὀπίσω, πρᾶγμα εὐκόλον δι' αὐτόν, ἐκέντησε τὸν ἵππον καὶ ἐξηκολούθησε τὴν πορείαν του ἐν καλπασμῷ.

Ὅτε οἱ στρατιῶται εἶδον ὅποια ἦτο ἡ πρόθεσίς του, προητοίμασαν τὰ ὄπλα των, καί, καθ' ἣν στιγμὴν διέβαινε ἐμπροσθέν των, ὅλοι ἐχαίρετισαν τὴν διάβασίν του κενῶντες τὰ ὄπλα των, διὰ μιᾶς.

Ἄλλ' οὔτε ὁ ἵππος οὔτε ὁ ἵππεὺς προσεβλήθησαν καὶ ἀμφοτέροι προσέβαλον σῶι καὶ ἀκέραιοι ἀπὸ τοῦ νέφους τοῦ καπνοῦ τὸ ὅποῖον πρὸς στιγμὴν τοὺς εἶχε συγκαλύψει.

Οἱ στρατιῶται προσέβλεψαν ἀλλήλους σείοντες τὰς κεφαλὰς των, καὶ ἀπῆλθον ν' ἀφηγηθῶσιν εἰς τὸν δικαστὴν Σπαδαφόραν ὅτι τοῖς συνέβη.

Ἡ φήμη τοῦ ἐπεισοδίου διεδόθη τὴν αὐτὴν ἐκείνην ἐσπέραν εἰς Βῶσον, καὶ φαντασίαι τινές, ζωηρότεροι τῶν λοιπῶν, ἤρχισαν νὰ παριστῶσι τὸν Πασχάλην Βρούνον ὡς μαγευμένον, καὶ τὸν μόλυβδον καὶ τὸν σίδηρον ὡς ἀμβλυνόμενα καὶ χάσαντα τὴν δύναμίν των ὅτε ἐπληττον ἐκεῖνον.

Τὴν ἐπαύριον ἡ διαβεβαίωσις αὐτῆ ἐπεσφραγίσθη κατὰ τρόπον μηδεμίαν ἐπιδεχόμενον ἀντίρρησην.

Εὐρον ἀνηρτημένον εἰς τὴν θύραν τοῦ δικαστοῦ τοῦ Βῶσου τὸν μανδῦαν τοῦ Πασχάλη Βρούνου διατρυπημένον ὑπὸ δεκατριῶν βολῶν, καὶ περιέχοντα ἐντὸς τῶν θυλακίων του τὰς δεκατρεῖς σφαῖρας πεπλατυσμένας.

Ἰσχυρὰ τινὰ πνεύματα ὑπεστήριξαν, καὶ μεταξὺ αὐτῶν συγκατελέγετο ὁ Καῖσαρ Ἀλλέττος, συμβολαιογράφος εἰς Καλθαρῶσον, ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ ὁποῖου παρελάβομεν τὰς παρούσας λεπτομερείας, ὅτι αὐτὸς οὗτος ὁ ληστής, διαφυγὼν ὡς ἐκ θαύματος τοὺς πυροβολισμούς, καὶ θέλων νὰ ἐπωφεληθῇ τῆς περιστάσεως, εἶχεν ἀναρτῆσαι τὸν μανδῦαν του ἀπὸ τινος δένδρου καὶ τὸν διετρύπησε διὰ τῶν δεκατριῶν πυροβολισμῶν, ὧν ἔφερε τὰ ἴχνη.

Ἄλλ' ἀπέναντι τοῦ λαοῦ, οὐδόλως αὐτὰ ἐμείωσαν τὸ γό-

ητρον τῆς μαγείας, καὶ ὁ φόβος ὄν πρότερον ὁ Πασχάλης ἐνέπνεεν, ἐπετάθη σημαντικῶς.

Τοιοῦτος ἦτο ὁ φόβος αὐτός, καὶ τόσον ὁ Βροῦνος ἦτο πεπεισμένος ὅτι ἀπὸ τῶν κατωτέρων τάξεων εἶχεν οὗτος διαδοθῆ μέχρι τῶν ἀνωτέρων, ὥστε ὀλίγους μῆνας πρὸ τῆς ἐποχῆς ἐν ἣ εὐρισκόμεθα, ἔχων ἀνάγκη δι' ἐν τῶν φιλανθρώπων του ἔργων (ἐπρόκειτο περὶ τῆς ἀνιδρύσεως πυρποληθέντος πανδοχείου), διακοσίων οὐγγίων χρυσοῦ, εἶχεν ἀποταθῆ πρὸς τὸν πρίγκηπα Βουτέραν πρὸς συναψιν δανείου ἐξ ἴσου ποσοῦ, ὑποδεικνύων αὐτῷ μέρος τοῦ ὄρου, ὅπου θὰ ἐπήγαιεν ἵνα τὰ παρελάμβανε καὶ συνιστῶν τὴν ἀκριβῆ τῶν παραγγελιῶν του ἐκτέλεσιν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἠδύνατο ν' ἀπήρχετο πρὸς εὐρεσίαν του κατὰ τὴν νύκτα ἢν ὑπεδείκνυεν εἰς τὸν πρίγκηπα.

Ἐν περιπτώσει μὴ ἐκτελέσεως τῆς ἀπαιτήσεώς του, ἦτις ἠδύνατο νὰ θεωρεῖτο ὡς προσταγῆ, ὁ Βροῦνος ἐδήλω πρὸς τὸν πρίγκηπα ὅτι θὰ ἠνοιγέτο πόλεμος μεταξὺ τοῦ βασιλέως τοῦ ὄρου καὶ τοῦ ἄρχοντος τῆς πεδιάδος.

Ἄλλ' ἐὰν ἐξ ἐναντίας, ὁ πρίγκηψ εἶχε τὴν καλωσύνην νὰ τῷ ἐχορήγει τὸ δάνειον, αἱ διακοσμία οὐγγία χρυσοῦ θὰ τῷ ἀπεδίδοντο πιστῶς, ἔλεγεν, ἐκ τοῦ πρώτου ποσοῦ τὸ ὅποιον θ' ἀνήρπαζεν ἀπὸ τοῦ βασιλικῆς θησαυροῦ.

Ὁ πρίγκηψ Βουτέρας ἦτο εἰς τῶν τύπων ἐκείνων, ὧν παρομοίους δὲν ἔχει πλέον νὰ ἐπιδείξη ἢ σήμερον ἐποχῆ.

Ἦτο λείψανον τῆς ἀρχαίας σικελικῆς ἀρχοντίας, τῆς ριψοκινδύνου καὶ ἱπποτικῆς ὡς οἱ Νορμανδοί, οἱ ἰδρύσαντες τὸ σύνταγμα τῶν καὶ τὴν κοινωνίαν τῶν.

Ἐκαλεῖτο Ἡρακλῆς, καὶ ἐφαίνετο πλασθεὶς συμφώνως μὲ τὸ πρότυπον τοῦ ἀρχαίου ἡμίθεου.

ἠδύνατο διὰ τῆς πυγμῆς του νὰ ἐφόνευε ἵππον, συνέτριβεν ἐπὶ τοῦ γόνατός του σιδήραν ράβδον ἔχουσαν ἡμίσεως δακτύλου πάχος καὶ ἐλύγιζε τάλληρον.

Περιστατικόν τι καθ' ὃ εἶχεν ἐπιδείξει ἄκραν ψυχραιμίαν, τὸν εἶχε καταστήσει τὸ εἶδωλον τοῦ λαοῦ τῆς Πανόρμου.

Τῷ 1770, ἡ πόλις εἶχεν ὑποστῆ λιμόν, καὶ στάσις ὑπῆρξε τὸ παρακολούθημα τούτου.

Ὁ κυβερνήτης ἠναγκάσθη νὰ καταφύγη εἰς τὰ ἔσχατα μέτρα, τὸ τηλεβόλον ἐστήθη ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τοῦ Τολέδου, ὁ λαὸς ἔβαινε κατὰ τοῦ τηλεβόλου, καὶ θὰ ἐτίθετο εἰς αὐτὸ πῦρ ἐναντίον τοῦ ὄχλου, ὅποτε ὁ πρίγκηψ Βουτέρας προχωρήσας ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ στομίου του, ὡς θὰ ἐκάθητο ἐπὶ ἀνακλιντροῦ, καὶ ἐκεῖθεν ἤρχισε τὴν ἐκφώνησιν λόγου τοσοῦτον εὐγλώττου ἄμα καὶ λογικοῦ, ὥστε ὁ λαὸς πάραυτα ἀπεσύρθη καὶ ὁ πυροβολητῆς καὶ τὸ πυροβόλον ἐπέστρεψαν ἄπρακτοι εἰς τὸ ἐξ οὐ ὠρμήθησαν μέρος.

Ἄλλὰ δὲν ὤφειλεν εἰς αὐτὸ καὶ μόνον τὴν δημοτικότητά του.

Ἐκάστην πρωίαν ἐπήγαινε καὶ περιεπάτει ἐπὶ τοῦ δώματος τοῦ παρακειμένου τῆς πλατείας τοῦ Ναυτικοῦ, καὶ, ὡς, ἄμα τῇ ἡμέρᾳ, αἱ πύλαι τοῦ μεγάρου του ἠνοιγόντο δι' ὅλον τὸν κόσμον, εὐρίσκατο ἐκεῖ πάντοτε μέγας ἀριθμὸς ἀνθρώπων πενομήμων.

Ἐφόρει τότε κατὰ τὸ συνήθες μέγα ἐσωκάρδιον ἐκ δέρματος ἐλάφου, οὗτινος τὰ ὑπερμεγέθη θυλάκια ἔπρεπεν ἀνά πᾶσαν πρωίαν νὰ πληρῶνται παρὰ τοῦ θαλαμηπόλου του κερματικῶν ἄτινα ἐξηφανίζοντο μέχρις ἐνός κατὰ τὸ διάστημα αὐτοῦ τοῦ περιπάτου, καὶ τούτο διὰ τρόπον ὅπως ἰδιάζοντος εἰς αὐτόν. Οὕτως ὥστε ἐφαίνετο πάντοτε ἔτοιμος νὰ φονεύσῃ ἐκείνους οὓς ἤλει.

— Ἐξοχώτατε, ἔλεγε πτωχῇ γυνθὴ περιστοιχομένη ὑπὸ τῆς οἰκογενείας τῆς, ἐλεήσατε μία πτωχῇ μητέρα μὲ πέντε παιδιὰ.

— Ὡραῖος λόγος ! ἀπῆντα ὁ πρίγκηψ ἐν ὀργῇ· μήπως ἐγὼ τὰ ἔχω κάμει ;

Καὶ διὰ κινήματος ἀπειλητικοῦ, ἔφινε δράκκα νομισμάτων νὰ καταπίπτῃ ἐπὶ τῆς ἐμπροσθέντα τῆς.

— Σιμιόρ πρίντζιπε, ἔλεγεν ἄλλος τις, δὲν ἔχω νὰ φάγω.

— Ἀνόητε ! ἀπῆντα ὁ πρίγκηψ δίδων αὐτῷ γρόνθον ὅστις τὸν ἔτρεφεν ἐπὶ ἐβδομάδα, μήπως ἐγὼ κάμνω ἄρτους ; πῆγαινε σ' τὸν ψωμᾶν.

Οὕτω, ὅτε ὁ πρίγκηψ διέβαινε τὰς ὁδοὺς ὅλοι ἀπεκαλύπτοντο εἰς τὴν διάβασιν του. Καὶ μία του συγκίνησις ἤρκει, ἵνα τὸν ἀνεκέρυττον βασιλέα τῆς Σικελίας, πρῆγμα ὅπερ οὐδέποτε ἄλλως τε ἐσκέφθη, καὶ ἀπέμεινεν ὁ Πρίγκηψ Βουτέρας, ὅπερ ἐσήμαινε περίπου τὸ αὐτό.

Ἡ ἐλευθεριότης αὐτῆ εὐρεν ἐν τούτοις τὸν κριτὴν τῆς, καὶ ὁ κριτῆς αὐτὸς ὑπῆρξεν ὁ οἰκονόμος τοῦ ἐστιατορίου τοῦ πρίγκηπος.

Εὐκόλως ἐννοεῖ τις ὅτι ἄνθρωπος χαρρακτῆρος οἷον ἐδοκιμάσαμεν νὰ σχεδιάσωμεν ὄφειλε νὰ ἐπιδεικνύῃ εἰς τὰ γεύματά του ἰδίως τὴν πολυτέλειαν καὶ τὴν μεγαλοπρέπειαν ἐφ' αἷς τόσον διεκρίνετο.

Ἡ τράπεζά του ἦτο κατὰ γράμμα ἀνοικτῆ καὶ καθ' ἐκάστην παρεκάθηντο εἰς αὐτὴν εἰκοσιπέντε τοῦλάχιστον ἢ τριάκοντα συμπόται, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐπτὰ ἢ ὀκτὼ τῷ ἦσαν ἐκάστοτε ἀγνωστοί, ἐνῶ ἕτεροι ἐξ ἐναντίας ἐλάμβανον ἐκεῖ τὰς θέσεις τῶν μὲ τὴν κανονικότητα πελατῶν ξενοδοχείου.

Μεταξὺ τῶν τελευταίων τούτων, ὑπῆρχε λοχαγὸς τις Ἀλταβίλλας, ὅστις εἶχε κερδίσει τὰς ἐπωμίδας του συνοδεύων τὸν καρδινάλιον Ρούφον ἀπὸ Πάνορμον εἰς Νεάπολιν καὶ ὅστις ἐκ Νεαπόλεως εἶχεν ἐπανέλθει εἰς Πάνορμον μ' ἐπιχορήγησιν ἐκ χιλίων δουκάτων.

Ἀτυχῶς ὁ λοχαγὸς εἶχε τὸ ἐλάττωμα τοῦ νὰ ἦν ὀλίγον παίκτης, πρῆγμα, τὸ ὅποιον θὰ καθίστα τὴν σύνταξιν του ἀνεπαρκῆ εἰς τὰς ἀνάγκας του, ἂν ἐν ἐξέυρισκε δύο μέσα, τῇ βοήθειᾳ τῶν ὁποίων ἢ τρίμηνός του ἀμειβῆ κατέστη τὸ ἦττον σημαντικὸν μέρος τῶν εἰσοδημάτων του.

Τὸ πρῶτον τῶν μέσων του καὶ ὅπερ ἦτο εἰς ἅπαντας γνωστόν, ἦτο τὸ νὰ γευματίζῃ πάντοτε εἰς τοῦ πρίγκηπος, καὶ τὸ δεύτερον τὸ νὰ θέτῃ εὐλαθῶς καθ' ἐκάστην, ἐγειρόμενος τῆς τραπέζης, τὴν ἀργυρᾶν θήκην τοῦ χειρομακτροῦ του ἐν τῷ θυλακίῳ του.

Τὸ πρῆγμα συνετελεῖτο ἐπὶ τινα χρόνον, χωρὶς οὐδὲως νὰ παρατηρηθῇ ἢ καθημερινῇ αὐτῇ ἀφαιρέσει, εἰς ἣν ὁ λοχαγὸς περιέπιπτεν.

Ἄλλ' ὅσον ἀφθόνως καὶ ἂν ἦτο ἐφοδιασμένη ἢ σκευοθήκη τοῦ πρίγκηπος, ἤρχισαν νὰ παρατηρῶσι τὰ σχηματιζόμενα κενά.

Αἱ ὑπόνοιαι τοῦ μαγείρου ἐστράφησαν πάραυτα πρὸς τὸν πάτρι ἀκόλουθον τοῦ καρδινάλιου Ρούφου.

Τὸν παρεμόνευσε μετὰ προσοχῆς, καὶ δύο ἢ τριῶν ἡμερῶν προσοχῆς ἄγρυπνος τῷ ἤρκεσαν ἵνα αἱ ὑπόνοιαι του μετατραπῶσι εἰς βεβαιότητα.

Κατέστησε πάραυτα γνωστὸν τὸ πρῆγμα εἰς τὸν πρίγκηπα, ὅστις ἐσκέφθη πρὸς στιγμὴν, εἶτα δὲ ἀπῆντησεν ὅτι ἐφ' ὅσον ὁ λοχαγὸς τὴν θήκην τοῦ ἰδικοῦ του μόνον χειρομακτροῦ ἀφῆρει, οὐδεμίᾳ εἶχε νὰ τῷ γίνῃ παρατήρησις· ἀλλ' ὅτι ἂν παρελάμβανεν εἰς τὸ θυλάκιόν του καὶ τὰς τῶν παρακαθημένων του, θὰ ἔβλεπε τότε ὅποιαν ἀπόφασιν ὄφειλε νὰ λάβῃ.

Κατὰ συνέπειαν, ὁ λοχαγὸς Ἀλταβίλλας εἶχεν ἀπομείνει εἰς τῶν πιστοτέρων δαιτημόνων τοῦ πρίγκηπος Ἡρακλέους δὲ Βουτέρα.

Ὁ τελευταῖος οὗτος εὐρίσκατο εἰς Κάστρο Ζοράνη, ὅπου κατεῖχεν ἑπαυλιν, ὅτε τῷ ἐκόμισαν τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Βροῦνου.

Τὴν ἀνέγνωσε καὶ ἠρώτησεν ἂν ὁ ἀπεσταλμένος περιέμενε τὴν ἀπάντησιν.

Τῷ ἀπῆντησεν ἀρνητικῶς καὶ ἔθηκε τὴν ἐπιστολὴν ἐν τῷ θυλακίῳ του μετὰ τῆς αὐτῆς ψυχραιμίας, μεθ' ἧς θὰ ἐνέθετεν ἐκεῖ ἐπιστολὴν ἐκ τῶν συνήθων.

Ἡ παρὰ τοῦ Βροῦνου ὀρισεῖσα νύξ ἐπῆλθε.

Τὸ ὑποδειχθὲν μέρος ἐκεῖτο πρὸς τὸ ὅπισθεν μεσημβρινόν

μέρος τῆς Ἐτνας, πλησίον ἑνὸς τῶν ἀπειραριθμίων ἐκείνων ἐσθερμένων κρατήρων, τῶν ὀφειλόντων τὴν ἐφήμερόν των φλόγα ἐπὶ τῆς αἰωνίου φλογὸς τοῦ ἡφαιστίου καὶ ὧν ἡ παροδικὴ ὑπαρξίς ἤρκεσεν ἵνα ἀφανίσῃ πόλεις.

Ὁ κρατὴρ αὐτὸς ἐκαλεῖτο Μόντε Βάλλον.

Διότι οὐδεὶς τῶν τρομερῶν αὐτῶν λόφων ἔλαβεν ὀνομασίαν τινὰ προβάλλον ἀπὸ τῆς γῆς.

Εἰς δέκα λεπτῶν ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς βάσεώς του, ὑψοῦτο κλοσσαῖον καὶ μονῆρες δένδρον καλούμενον ἡ **Καστανέα τῶν ἑκατὸν ἵππων**.

Διότι περὶ τὸν κορμὸν τῆς ὅστις ἔχει ἑκατὸν ἐβδομήκοντα ὀκτῶ ποδῶν περίμετρον, καὶ ὑπὸ τὸ φύλλωμά της, τὸ ἀποτελοῦν καθ' ἑαυτὸ πλήρες δάσος, δύνανται νὰ στεγασθῶσιν ἑκατοντάς ἵππων μετὰ τῶν ἀποσκευῶν των.

Παρὰ τὴν ρίζαν τοῦ δένδρου τούτου ὁ Πασχάλης ἐζήτησε νὰ κατετίθετο τὸ ποσὸν ὅπερ εἶδε νὰ τῷ ἐνεπιστευόντο.

Συνεπῶς, ἀνεχώρησε τῆς Κεντόρβης περὶ τὴν ἐνδεκάτην, καὶ περὶ τὸ μεσονύκτιον ἤρχισεν, ὑπὸ τὸ φῶς τῆς σελήνης νὰ διακρίνῃ τὸ γιγάντειον δένδρον καὶ τὸ μικρὸν εἶκημα τὸ ἐκτισμένον μετὰ τῶν διαφόρων διακλαδώσεων τοῦ κορμοῦ τοῦ δένδρου καὶ χρησιμεῖον πρὸς στεγασμὸν τῆς ἀφθόου συγκαμιδῆς τῶν καρπῶν του.

Ἐφ' ὅσον ἐπλησίαζεν, ὁ Πασχάλης ἐνόμιζεν ὅτι διέκρινε σιάν ὀρθίαν παραπλεύρως ἑνὸς τῶν πέντε κορμῶν τῶν ἀντλούντων τὸν χυμὸν των ἀπὸ τῆς αὐτῆς ρίζης.

Πάραυτα ἡ σιά κῦτη ἔλαβε σάρκα.

Ὁ ληστής ἐστάθη καὶ ἐπλήρωσε τὴν καρδίαν του, κρυγάζων :

— Τίς εἶ ;

— Ἄνθρωπος, διαβολε ! εἶπε φωνὴ τις ἡχηρὰ· ἐνόμιζες ὅτι τὰ χρήματα θὰ ἤρχοντο μόνα των ;

— Ὅχι, βεβαίως, ὑπέλαβεν ὁ Βρούνος· ἀλλὰ δὲν ἐπίστευον ὅτι ὁ κομιστής των θὰ ἦτο τόσον τολμηρὸς ὥστε νὰ μὲ περιμένῃ.

— Λαίπὸν δὲν ἐγνώριζες τότε τὸν πρίγκηπα Ἡρακλία δὲ Βουτέραν, ἰδοὺ τὸ πᾶν.

— Πῶς ! ὁ ἴδιος εἶσθε, Ἄρχον ; εἶπεν ὁ Βρούνος ρίπτων ἐπ' ὤμου τὴν καρδίαν του καὶ προχωρῶν μὲ τὸν πῖλον εἰς τὴν χεῖρα πρὸς τὸν πρίγκηπα.

— Ναί, ὁ ἴδιος εἶμαι, γελοῖε· ὁ ἴδιος ἐγὼ ἐσκέφθην ὅτι εἰς ληστής ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ἀνάγκην χρημάτων ὡς πᾶς ἄνθρωπος, καὶ δὲν ἠθέλησα νὰ ἀρνηθῶ τοῦ βαλάντιου μου τὴν συνδρομὴν οὔτε εἰς ληστήν.

— Μόνον, μοὶ ἤλθε κατὰ νοῦν ἡ ἰδιοτροπία νὰ τῷ κομίσω τὰ χρήματα ἐγὼ αὐτός, διὰ νὰ μὴ ἐφραντάζετο ὁ ληστής ὅτι τῷ τὰ εἶδον ἐκ φόβου».

— Ἡ Ἐξοχότης σας εἶνε ἀνταξία τῆς φήμης της, εἶπεν ὁ Βρούνος.

— Καὶ σύ, εἶσαι ἄξιος τῆς ἰδικῆς σου ; ἀπήντησεν ἐρωτηματικῶς ὁ πρίγκηψ.

— Συμφῶνως πρὸς ἐκείνην ἦτις περιῆλθε μέχρι τῶν ὠτων σας. Διότι πολλὰ διαφοροὶ ἢ μία τῆς ἄλλης φῆμαι κυκλοφοροῦσι νομίζω περὶ ἐμοῦ.

— Καλὰ, ἐξηκολούθησεν ὁ πρίγκηψ βλέπων ὅτι οὔτε πνεύματος στερεῖσαι οὔτε ἀποφασιστικότητος.

— Ἀγαπῶ τοὺς ἔχοντες καρδίαν, ὅπουδῆποτε τοὺς συναντήσω.

— Ἄκουσον :

— Θέλεις ν' ἀλλάξῃς τὴν καλαθριακὴν περιβολὴν μὲ στολὴν λοχαγῶ καὶ νὰ ὑπάγῃς νὰ πολεμήσῃς τοὺς Γάλλους ;

— Ἀναλαμβάνω νὰ σοὶ προμηθεύσω ἐγὼ συνοδείαν ἐκ τῶν ἀνθρώπων τῶν γαιῶν μου καὶ νὰ σοὶ ἀγοράσω ἐπωμίδας.»

— Εὐχαριστῶ, ἄρχον, εὐχαριστῶ, εἶπεν ὁ Βρούνος.

— Ἡ προσφορὰ σας εἶνε προσφορὰ γενναιοδύρου πρίγκηπος.

— Ἄλλ' ἔχω μίαν ἐνδίκησιν νὰ ἐκτελέσω, καὶ μὲ κρατεῖ ἐτι αὐτὴ ἐπὶ τι διάστημα εἰς Σικελίαν κατόπιν βλέπομεν».

— Ἐχει καλῶς, ἀπήντησεν ὁ πρίγκηψ, εἶσαι ἐλεύθερος· ἀλλὰ, πιστευσόν με, κάλλιον νὰ ἐδέχεσο.

— Δὲν δύναμαι, Ἐξοχώτατε.

— Τότε ἰδοὺ τὸ βαλάντιον ὅπερ μοὶ ἐζήτησας.

— Λάβε, καὶ πήγαινε εἰς τὸν διάβολον.

— Καὶ πρόσεχε μὴ σὲ φέρουν καὶ σὲ κρεμάσσουν ἐμπρὸς εἰς τὴν θύραν τοῦ μεγάρου μου».¹

Ὁ Βρούνος ἐστάθμισε τὸ βαλάντιον ἐν τῇ χειρὶ του.

— Πολὺ χαρὶ μοὶ φαίνεται τὸ βαλάντιον, ἄρχον.

— Διότι δὲν ἠθέλησα εἰς ἀχρεῖος ὡς σὲ νὰ ἐκαυχῶτο ὅτι προσδωρίσει τὸ ποσὸν εἰς τὴν ἐλευθεριότητα τοῦ πρίγκηπος Βουτέρα, καὶ ἀντὶ τῶν διακοσιῶν οὐγγιῶν ἅς μοι ἐζήτησας ἔθεσα ἐντὸς τριακοσίας.

— Ὅποιαδῆποτε καὶ ἂν ἦνε ἡ ποσότης ἦν εὐηρεστήθητε νὰ μοὶ δανείσητε, ἄρχον, θὰ σὰς ἀποδοθῇ πιστῶς.

— Προσφέρω καὶ δὲν δανείζω, εἶπεν ὁ πρίγκηψ.

— Καὶ ἐγὼ δανείζομαι ἢ κλέπτω, ἀλλὰ δὲν ἐπαίτιῶ, εἶπεν ὁ Βρούνος.

— Λάβετε ὀπίσω τὸ βαλάντιόν σας, ἄρχον. Θ' ἀποταθῶ πρὸς τὸν πρίγκηπα Βιντιμίλλην ἢ τὸν Καθολικόν.»

— Λαίπὸν ! ἔστω, εἶπεν ὁ πρίγκηψ. Οὐδέποτε εἶδα ληστήν ἰδιορρυθμότερόν σου τέσσαρες γελοῖσι τοῦ εἶδους σου θὰ μ' ἐκαμνον νὰ παρεφρόνουν· δι' αὐτὸ καὶ φεύγω. Ὑγίαινε !

— Ὑγιάινετε, ἄρχον, καὶ ἡ ἀγία Ροζαλία νὰ σὰς φυλάττῃ ὑγιῆ !

Ὁ πρίγκηψ ἀπεμακρύνθη μὲ τὰς χεῖρας ἐντὸς τῶν θυλακίων τοῦ δερματίνου ἐσωκαρδίου του, καὶ συρίζων ἄσμα τι τῆς προτιμήσεώς του.

Ὁ Βρούνος ἀπέμεινεν ἀκίνητος θεωρῶν αὐτὸν ἀπερχόμενον καὶ ὅτε μόνον ἔπαυσε τοῦ νὰ τὸν διακρίνῃ πλέον, ἀπεσύρθη ἐκεῖθεν ἐκβάλλον στεναγμὸν.

Τὴν ἐπαύριον ὁ καταστραφεὶς ἐκ τῆς πυρκαϊῆς πανδοχεύς, ἐλάμβανε παρὰ τῶν χειρῶν τοῦ Ἀλῆ τὰς τριακοσίας οὐγγίας τοῦ πρίγκηπος Βουτέρα.

Γ

Ὀλίγον μετὰ τὴν σκηνὴν ἦν ἀφηγήθημεν, ὁ Βρούνος ἔμαθεν ὅτι ἀποστολὴ ἀποτελουμένη ἐκ τεσσάρων χωροφυλάκων καὶ ἑνὸς ἐνωμοτάρχου ἀνεχώρει ἀπὸ Μεσσήνης εἰς Πάνορμον κομίζουσα χρηματικὸν ποσόν.

Ἦσαν τὰ λύτρα τοῦ πρίγκηπος Μογκάδα Πατέρου, ἄτινα, ἐξ οἰκονομολογικοῦ συνόλασμου μεγάλως τιμῶντος τὴν φαντασίαν Φερδινάνδου τοῦ Δ' ἐφέροντο πρὸς ἐπαύξησιν τοῦ νεαπολιτικοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀντὶ νὰ ἐπαυξήσωσιν, ὡς ἀρχῆθεν ἦσαν προωρισμένα, τὸ θησαυροφυλάκιον τῆς Κασσώβης.

Ἰδοὺ, τέλος, ἡ ἱστορία ὡς ἐκεῖ μοὶ τὴν ἀφηγήθησαν.

Περίεργος οὔσα καὶ αὐθεντικὴ, εἶνε ἄξια νομίζω, ὅπως παρατεθῇ ἐνταῦθα.

Ἄλλως τε θὰ παράσχῃ ἰδέαν περὶ τοῦ ἀφελοῦς τρόπου, καθ' ὃν ἐν Σικελίᾳ συλλέγονται οἱ φόροι.

Ἐἴπομεν ἐν τῷ πρώτῳ μέρει τῆς παρούσης ἱστορίας τίνι τρόπῳ ὁ Πρίγκηψ τοῦ Μογκάδα Πατέρου εἶχε συλληφθῆ ἀπὸ Πειρατὰς τῆς Βαρβαρίας πλησίον τοῦ μικροῦ χωρίου Φουγκέλου, ἐνῶ ἐπανήρχετο ἀπὸ τῆς νήσου Παντελλαρίας.

Ἀπήχθη μεθ' ὅλης του τῆς Ἀκολουθίας εἰς Ἀλγέριον καὶ ἐκεῖ ἡ τιμὴ τῶν λύτρων ἐαυτοῦ τε καὶ τῆς συνοδείας του ὄρισθη φιλικῶς εἰς τὸ ποσὸν τῶν πεντακοσίων χιλιάδων πιάστρων (2,500,000 φράγκων), ἐξ ὧν τὸ ἡμισυ θ' ἀπέτιε πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του, τὸ ἕτερον ἡμισυ μετὰ τὴν εἰς Σικελίαν ἐπάνοδόν του.

Ὁ πρίγκηψ ἐγράψε πρὸς τὸν ἐπιμελητὴν του ἵνα τῷ κα-

(1) Ἐπὶ τῆς πλατείας τοῦ Ναυτικοῦ, ἀπέναντι θύρας τοῦ πρίγκηπος Βουτέρα, γίνονται αἱ θανατικαὶ ἐκτελέσεις τῆς Πανόρμου.

ταστήση γνωστήν τὴν θέσιν ἐν ἣ εὐρίσκετο, καὶ ἵνα ἐφρόντιζε νὰ τῷ ἀπέστειλεν ὅσον τάχιον τὰς διακοσίας πεντήκοντα χιλιάδας πιάστρων ἀντὶ τῶν ὁποίων θ' ἀνέκτα τὴν ἐλευθερίαν του.

Τοῦ πρίγκηπος Μογκάδα Πατέρου ὄντος ἐκ τῶν πλουσιωτέρων τῆς Σικελίας ἀρχόντων, τὸ ποσὸν εὐκόλως εἶχε συλλεχθῆ καὶ ταχέως ἀπεστάλη εἰς Ἀφρικὴν.

Πιστὸς τότε εἰς τὴν ὑπόσχεσίν του, ὡς ἀληθὲς τέκνον τοῦ προφήτου ὁ ἀρχιπειρατὴς ἀφῆκεν ἐλεύθερον τὸν πρίγκηπα, ἐπὶ τῇ ὑπόσχεσει τοῦ ὅτι θ' ἀπέστειλε προ τῆς παρελεύσεως ἔτους τὰς ὑπολειπομένας ἑτέρας διακοσίας πεντήκοντα χιλιάδας ταλλήρων.

Ὁ πρίγκηψ ἐπανῆλθεν εἰς Σικελίαν ἐνθα ἠσχολεῖτο πρὸς περισυλλογὴν τοῦ διὰ τὴν δευτέραν πληρωμὴν ἀπαιτουμένου χρημάτος, ὅποτε διαταγὴ Φερδινάνδου τοῦ Δ', στηριζομένη ἐπὶ τῆς προφάσεως ὅτι πολέμιος ὢν οὗτος τῆς ἀντιβασιλείας δὲν ἤθελεν οἱ ὑπῆκοί του νὰ πλουτίζωσι τοὺς ἐχθρούς του, ἠνάγκασε τὸν πρίγκηπα νὰ ρίψῃ τὰς ἐν λόγῳ διακοσίας πεντήκοντα χιλιάδας πιάστρων εἰς τὸ θησαυροφυλάκιον τῆς Μεσσήνης.

Ὁ πρίγκηψ τοῦ Πατέρου, ἄνθρωπος τῆς τιμῆς ἄμα καὶ ὑπῆκοος πιστός, ὑπέκυψεν εἰς τὴν προσταγὴν τοῦ κυριάρχου του καὶ εἰς τὴν φωνὴν τῆς συνειδήσεώς του.

Καὶ οὕτω ἡ ἀπελευθέρωσις του τῷ ἐστοίχισεν ἑπτακοσίας πεντήκοντα χιλιάδας πιάστρων, ὧν τὰ δύο τρίτα ἐσταλήσαν πρὸς τὸν ἄπιστον πειρατὴν, καὶ τὸ ἕτερον τρίτον ἐμετρήθη εἰς Μεσσήνην, εἰς χεῖρας τοῦ πρίγκηπος Καρίνη, ἀπεσταλμένου τοῦ χριστιανοῦ πειρατοῦ.

Καθ' ἣν ἐσπέραν ἡ ἀποστολὴ ἐμελλε νὰ διαβῆ ἀπὸ τοῦ Βώσου, ὁ Βρούνος ἀπέλυσε τοὺς τέσσαράς του κορσικανούς σκύλους, διέτρεξε μετ' αὐτῶν τὸ χωρίον οὗτινος εἶχε καταστῆ ὁ ἄρχων, καὶ ἀπελθὼν ἐτοποθετήθη εἰς ἐνέδραν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ μεταξὺ Διυιέτου καὶ Σπαδοφόρας.

Εὐρίσκετο ἐκεῖ ἀπὸ μιᾶς περιπότου ὥρας, ὅποτε ἤκουσε τὸν κλισιμὸν φορτηγοῦ ἀμάξης καὶ τὸ βῆμα ἑκάδος ἵππέων.

Ἐξήτασεν ἂν ἡ καρβίνα του ἦτο καλῶς ἐφωδιασμένη, ἐβεβαιώθη ὅτι τὸ ἐγχειρίδιόν του ἦτο ἀπηλλαγμένον τῆς θήκης του, ἐκάλεσε διὰ συριγμοῦ τοὺς σκύλους του, οὔτινες προσῆλθον ν' ἀναπαυθῶσι παρὰ πόδας του, καὶ περιέμειναν ὄρθιοι ἐν μέσῳ τῆς ὁδοῦ.

Μετὰ παρέλευσιν λεπτῶν τινῶν, ἡ ἀποστολὴ ἐπεφάνη εἰς τὴν καμπὴν τῆς ὁδοῦ, καὶ προὔχωρησε μέχρις ἀπιστάσεως πενήκοντα περιπότου βημάτων ἀπὸ τοῦ καρδοκούντος αὐτήν.

Τότε οἱ χωροφύλακες διέκριναν ἄνθρωπον, καὶ ἐκράυγασαν·

— Τίς εἶ ;

— Πασχάλης Βρούνος, ἀπήνητησεν ὁ ληστής.

Καί, εἰς συριγμὸν του ἰδιάζοντα, οἱ σκύλοι, ἀνορθωθέντες, ὤρμησαν ἐπὶ τῆς μικρᾶς συνοδείας.

Ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Πασχάλη Βρούνου, οἱ τέσσαρες χωροφύλακες ἐτρέπησαν εἰς φυγὴν.

Οἱ σκύλοι, ἐκ φυσικῆς παρρημίσεως, παρηκολούθησαν τοὺς φεύγοντας.

Ὁ ἐνωμοστάρχης, μόνος ἀπομείνας ἔσυρε τὴν σπάθην του καὶ ἐπυροβόλησε τὸν ληστήν.

Ὁ Πασχάλης ἐσκόπευε διὰ τῆς καρβίνας του μετὰ τῆς αὐτῆς ψυχραιμίας καὶ βραδύτητος μεθ' ἧς θὰ ἐσκόπευε θήραμα τι, ἀπόφασιν ἔχων νὰ ἐπυροβόλῃ μόνον ἀφοῦ ὁ ἵππεὺς θὰ τὸν ἐπλησίαζε μέχρις ἀπιστάσεως δέκα μόλις βημάτων, ὅποτε, ἐν τῇ στιγμῇ ἐστήριξε τὸν δάκτυλον ἐπὶ τῆς σκανδάλης, ὁ ἵππος καὶ ὁ ἵππεὺς ἐκυλίσθησαν ἐν τῷ κονιορτῷ.

Ὁ Ἀλῆς εἶχε παρηκολούθησει τὸν Βρούνον χωρὶς οὐδὲν νὰ εἴπῃ, καί, ἰδὼν αὐτὸν πυροβοληθέντα παρὰ τοῦ ἐνωμοτάρχου, προὔχωρησεν ἔρπων ὡς ὄρις ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, καὶ ἀπέκαψε μετὰ τὸ ὑταγάνιόν του τὴν κνήμην τοῦ ζώου.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἐνωμοστάρχην, οὐδὲν ἔδυνθεῖς νὰ συγ-

κρατηθῆ, τόσον ἡ πτώσις του ὑπῆρξεν ἀκαριαία καὶ ἀπροσδόκητος ἔπεσε λιποθύμως, κτυπήσας μετὰ τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου.

Ὁ Βρούνος ἐπλησίασε πρὸς αὐτὸν ἀφοῦ προηγουμένως ἐβεβαιώθη ὅτι οὐδὲν πλέον εἶχε νὰ φοβῆται.

Τὸν μετεκόμισε τῇ βοηθείᾳ τοῦ Ἀλῆ, εἰς τὸ ὄχημα τὸ ὁποῖον προ μίᾳ ἐτι στιγμῆς συνώδευεν ὡς φύλαξ, καὶ θέσας τοὺς γαλινούς τῶν ἵππων εἰς χεῖρας τοῦ νεαροῦ Ἀραβος, τὸν διέταξε νὰ μεταφέρῃ τὸ ὄχημα καὶ τὸν ἐνωμοστάρχην εἰς τὸ φρουρίον.

Αὐτὸς, ἐπορεύθη πρὸς τὸν πληγωμένον ἵππον, ἀπέσπασε τὴν καρβίναν ἀπὸ τοῦ ἐφιππίου, ἐφ' οὗ ἦτο προσηρητημένη, διηρεύνησεν εἰς τὰς θήκας, ἔλαβεν ἐκεῖθεν κύλινδρον χαρτίου ὃν εὔρεν, ἐσούριξε διὰ τοὺς σκύλους του οὔτινες προσῆλθον, μετὰ τὰ στόματα αἰμάσσοντα, καὶ ἠκολούθησε τὸν αἰχμάλωτόν του.

Φθάσας ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ μικροῦ φρουρίου, ἔκλεισε τὴν θύραν ὀπισθέν του, ἔλαβεν ἐπὶ τῶν ὤμων του τὸν ἐνωμοστάρχην οὗτινος ἡ λιποθυμία ἐξηκολούθει πάντοτε, τὸν ἐκόμισεν ἐν τινὶ θαλάμῳ καὶ τὸν κατέκλινεν ἐπὶ τοῦ στρώματος ἐφ' οὗ συνείθιζεν αὐτὸς οὗτος ν' ἀναπαύεται ἐνδεδυμένος ἐξ ὀλοκλήρου.

Εἶτα, εἴτε ἐκ λήθης, εἴτε ἐξ ἀπερισκεψίας, ἀπέθηκεν ἐν τινὶ γωνίᾳ τὴν ἀπὸ τοῦ ἐφιππίου ἀποσπασθεῖσαν καρβίναν, καὶ ἐξῆλθε τοῦ θαλάμου.

Μετὰ πέντε λεπτά, ὁ ἐνωμοστάρχης ἠνέφξε πάλιν τοὺς ὀφθαλμούς, ἠτένισε περὶ ἑαυτόν, εἶδεν ὅτι εὐρίσκετο εἰς μέρος ὅπερ ὄλως ἄγνωστον τῷ ἦτο, καὶ νομίζων ὅτι διετέλει ὑπὸ τὸ κράτος ὀνείρου, ἔψαυσε ἑαυτόν ἵνα πεισθῆ ὅτι δὲν ὤνειρευετο.

Τότε αἰσθανθεὶς πόνον ἐπὶ τοῦ μετώπου, ἔφερεν ἐπ' αὐτοῦ τὴν χεῖρα, καὶ ἀποσύρας ταύτην πλήρη αἵματος, παρετήρησεν ὅτι ἦτο πληγωμένος.

Ἡ πληγὴ αὐτῇ ὑπῆρξεν ἡ ἀφετηρία ἀναπολήσεως διὰ τὴν μνήμην του.

Τότε ἐνεθυμήθη ὅτι τὸν εἶχε σταματήσει εἰς ἀνὴρ μόνος, ἀνάνδρως ἐγκαταλειμμένον ὑπὸ τῶν χωροφυλάκων του, καὶ ὅτι καθ' ἣν στιγμὴν ὤρμα ἐναντίον τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου, ὁ ἵππος του εἶχε προσκόψει.

Μετὰ τοῦτο, οὐδὲν ἐνεθυμείτο πλέον.

Ἦτο γενναῖος αὐτὸς ὁ ἐνωμοστάρχης· συνησθάνετο τὴν εὐθύνην ἣν ἔφερε, καὶ ἡ καρδία τῆς συνειδήσεως ἐξ ὀργῆς καὶ καταισχύνης.

ἠτένισε περὶ τὸν θάλαμον· τὰ πάντα ἐκεῖ τῷ ἦσαν παντελῶς ἄγνωστα.

Ἠγέρθη· κατηυθύνθη πρὸς τὸ παράθυρον, εἶδεν ὅτι ἠνείγετο τοῦτο πρὸς τὴν ἐξοχὴν.

Τότε ἐλπίς τῷ ἐπῆλθε, ὅτι πηδῶν ἀπὸ τοῦ παραθύρου, θὰ ἠδύνατο ν' ἀπῆρχετο ὅπως προσλάβῃ χεῖρα βοηθείας καὶ νὰ ἐπανήρχετο πρὸς ἐκδίκησιν.

Εἶχεν ἤδη ἀνοίξει τὸ παράθυρον πρὸς πραγματοποιήσιν τοῦ σχεδίου του, ὅτε, ρίψας τελευταῖον βλέμμα ἐν τῷ θαλάμῳ, παρετήρησε τὴν καρβίναν του τεθειμένην σχεδὸν ἐπὶ κεφαλῆς τῆς κλίνης του.

Ἐπὶ τῇ θέᾳ αὐτῆς ἠσθάνθη τὴν καρδίαν του σφοδρῶς πηλομένην.

Διῦτι ἄλλη σκέψις ἢ τῆς φυγῆς τῷ ἐπῆλθε πάραυτα κατὰ νοῦν.

Ἐξήτασεν ἂν ἦτο μόνος.

Καὶ ἀφοῦ πλέον ἐβεβαιώθη ὅτι οὔτε τὸν εἶδεν, οὔτε φόβος ὑπῆρχε νὰ τὸν ἐβλεπε κανεὶς, ἔδραξε ζωηρῶς τὸ ὄπλον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου διέβλεπε μέσον σωτηρίας μάλλον ριψοκίνδυνον, ἄλλ' ἐκδίκησιν συντομωτέραν, ἐπέισθη ὑψὼν τὴν σκανδάλην του ὅτι ἔφερε καψύλιον καί, θέτων τὸν ὄβελόν ἐντὸς τῆς καννῆς, ὅτι ἦτο πλήρης.

Εἶτα ἐπαναθέτων αὐτὴν εἰς τὴν ἀρχικὴν τῆς θέσιν, ἀπῆλθε

νὰ ἐξαπλωθῆ καὶ πάλιν, ὡσεὶ μὴ συνελθὼν ἀκόμη εἰς τὰς αἰσθήσεις του.

Μόλις ἐξηπλώθη ἐπὶ τῆς κλίνης καὶ ὁ Βροῦνος ἐπανέκαμψε.

Ἐφερὲν ἐν τῇ χειρὶ κλάδον ἐλάτου ἀνημμένον ὃν ἔρριψεν ἐν τῇ ἐστίᾳ, καὶ ὅστις μετέδωκε τὴν φλόγα του εἰς τὴν παρεσκευασμένην ἐκεῖ πυρὰν ἐκ κλάδων.

Εἶτα προὐχώρησεν εἰς ὄψοφυλάκιον ἐκτισμένον ἐν τῷ τοίχῳ, καὶ ἐξήγαγε δύο πινάκια, δύο ποτήρια, δύο δοχεῖα οἴνου, ἕνα ὄμον ἀρνίου ψητοῦ, τ' ἀπέθηκεν ἐπὶ τῆς τραπέζης, καὶ ἐφαινετο περιμένων τὸν ἐνωμοτάρχην νὰ συνήρχετο ἐκ τῆς λιποθυμίας του ἵνα τῷ ἀπέδιδε τὰς δεύσας τιμὰς μὲ τὸ ἐκ τοῦ προχείρου γεῦμα τοῦτο.

Εἶδομεν τὸ δεικνόμενον ἐνθα ἡ σκηνὴ ἦν ἀφηγούμεθα διεξραματίζετο.

Ἦτο στενὸς καὶ μακρὸς θάλαμος, ἐν μόνον παράθυρον ἔχων εἰς τὴν μίαν γωνίαν, μίαν μόνην θύραν εἰς τὴν ἄλλην, καὶ τὴν ἐστίαν μεταξὺ τῶν δύο τούτων.

Ὁ ἐνωμοτάρχης, ὅστις εἶνε ἤδη μοίραρχος τῆς χωροφυλακῆς ἐν Μεσσηνίᾳ, καὶ ὅστις μᾶς ἀφηγήθη ὁ ἴδιος τὰς παρούσας λεπτομερείας, ἦτο ἐξηπλωμένος, ὡς εἶπομεν, παραλλήλως πρὸς τὸ παράθυρον.

Ὁ Βροῦνος ἴστατο ὄρθιος πρὸ τῆς ἐστίης, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀορίστως πλανῶν πρὸς τὸ μέρος τῆς θύρας, καὶ ἐφαινετο ἐπὶ μᾶλλον ὄλονεν βυθιζόμενος εἰς βαθὺν ρεμβασμόν.

Ἦτο ἡ στιγμή ἣν προσεδόκα ὁ ἐνωμοτάρχης, στιγμή ἀποφασιστικότητος καθ' ἣν ἐπρόκειτο νὰ διεξαγάγῃ τὸν περὶ τῶν ὄλων ἀγῶνα, μέτωπον πρὸς μέτωπον.

Ἰπηγέρθη στηριζόμενος ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ του βραχίονος.

Ἐτείνε βραδέως, καὶ δίχως ν' ἀποσπᾷ τὸ βλέμμα ἀπὸ τοῦ Βροῦνου, τὴν χεῖρα πρὸς τὴν καρδίαν, τὴν ἐδράζεν ἀπὸ τοῦ κοπάνου, εἶτα ἀπέμεινε πρὸς στιγμὴν οὕτω δίχως νὰ τολμήσῃ νὰ κάμῃ κίνηματι ἐπὶ πλέον, περιτρομος ἐκ τῶν παλμῶν τῆς καρδίας του οὗς θὰ ἠδύνατο ὁ ληστής ν' ἀντελαμβάνετο ἐὰν δὲν ἦτο εἰς τόσῳ βαθεῖαν ἀφαίρεσιν παραδόδομένος.

Τέλος, ἀναλαμβάνων θάρρος, ὑπηγέρθη ἐπὶ τοῦ ἐνός του γόνατος, ἔρριψε τελευταῖον βλέμμα παρὰ τὸ παράθυρον, τὸ μόνον του μέσον φυγῆς, ἐστήριξε τὸ ὄπλον ἐπὶ τοῦ ὤμου, ἐσκόπευσε τὸν Βροῦνον ὡς ἄνθρωπος γνωρίζων ὅτι ἡ ζωὴ του ἐξαρτᾶται ἀπὸ τῆς ψυχραιμίας του, καὶ ἐπυροβόλησεν.

Ὁ Βροῦνος ἔκυψεν ἡσύχως, συνέλεξεν ἀπὸ τῶν ποδῶν του ἀντικείμενον τι ὅπερ ἠτένισεν εἰς τὸ φῶς.

Καὶ στραφεὶς πρὸς τὸν ἄφρονον καὶ ἐμβρόντητον ἐξ ἐκπλήξεως ἐνωμοτάρχην :

— Σύντροφε, τῷ εἶπεν, ὅποταν θελήσητε νὰ μὲ τουφεκίσητε, πληρώσητε τὸ ὄπλον σας μὲ σφαίρας ἀργυρᾶς, διότι ἄλλως, βλέπετε, θ' ἀμβλύνωνται ὅπως αὐτὴ.

»Καὶ ἔπειτα, χαίρω πολὺ διότι συνήλθατε εἰς ἑαυτὸν.

»Ἠρχίζα νὰ πεινῶ, καὶ θὰ δειπνήσωμεν».

Ὁ ἐνωμοτάρχης εἶχε μείνει ἀκίνητος ἐν τῇ τελευταίᾳ του στάσει, τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς του ἔχων ἠνωρθωμένας καὶ καθύδρως τὸ μέτωπον.

Τὴν αὐτὴν ἐκείνην στιγμὴν ἡ θύρα ἠνεώχθη.

Καὶ ὁ Ἄλῆς, κρατῶν εἰς τὴν χεῖρα τὸ ὑαταγάνιον, ὤρμησεν ἐντὸς τοῦ θαλάμου.

— Τίποτε δὲν ἦτο, τέκνον μου, τίποτε, τῷ εἶπεν ὁ Βροῦνος γαλλιστί.

»Ὁ ἐνωμοτάρχης ἐκένωσε τὴν καρδίαν του, αὐτὸ καὶ μόνον συνέβη.

»Πῆγαινε λοιπὸν ν' ἀναπαυθῆς ἡσύχως καὶ τίποτε μὴ φοβῆσαι δι' ἐμέ».

Ὁ Ἄλῆς ἐξῆλθε δίχως οὐδὲν ν' ἀποκριθῆ.

Καὶ ἐξηπλώθη ἔξω κατὰ μῆκος τῆς πρώτης θύρας ἐπὶ τοῦ δέρματος τοῦ πάνθηρος τοῦ χρησιμεύοντος αὐτῷ ἀντὶ κλίνης.

— Λοιπὸν ! ἐξηκολούθησεν ὁ Βροῦνος, στρεφόμενος πρὸς τὸν ἐνωμοτάρχην καὶ χύνων οἶνον ἐντὸς τῶν δύο ποτηρίων, δὲν εἶχετε ἀκούσει περὶ ἐμοῦ !

— Τρόντι, ἀπήντησεν ὁ ἐνωμοτάρχης ἐγειρόμενος.

»Καὶ ἀφοῦ δὲν ἠδυνήθη νὰ σὰς φονεύσω, καὶ ὁ διάβολος ἐνσαρκωμένος ἐὰν ἦσθε, θὰ συμπιῶμεν».

Ταῦτα εἰπὼν, ἐβάδισε διὰ βήματος σταθεροῦ πρὸς τὴν τράπεζαν, ἔλαβε τὸ ποτήριον, τὸ συνέκρουσε πρὸς τὸ τοῦ Βροῦνου, καὶ τὸ ἐκένωσε διὰ μιᾶς.

— Πῶς ὀνομάζεσθε ; εἶπεν ὁ Βροῦνος.

— Παῦλος Θωμάσσης, ἐνωμοτάρχης τῆς χωροφυλακῆς, δοῦλος σας.

— Καλὰ ! Παῦλε Θωμάσση, ἐξηκολούθησεν ὁ Βροῦνος θέτων τὴν χεῖρά του ἐπὶ τοῦ ὤμου ἐκείνου, εἶσθε ἀνδρείος, καὶ ἐπιθυμῶ νὰ σοὶ ὑποσχεθῶ τι.

— Τί ;

— Ὅτι σὰς καὶ μόνον θ' ἀφήσω νὰ κερδίσητε τὰς τρεῖς χιλιάδας δουκάτων ἅς προεκήρυξαν διὰ τὴν κεφαλὴν μου.

— Ὁραία ἡ ἰδέα σας, ἀπήντησεν ὁ ἐνωμοτάρχης.

— Ναί, ἀλλὰ ζητεῖ νὰ ὀριμᾶσῃ, εἶπεν ὁ Βροῦνος.

»Ἐως οὐ ἐπέλθη ἡ ὥρα ἐκείνη διότι δὲν ἐβαρύνθη ἀκόμη τὸ ζῆν, ἅς καθήσωμεν νὰ δειπνήσωμεν.

» Ἀργότερον, ὁμιλοῦμεν πάλιν περὶ τῆς ὑποθέσεως αὐτῆς.

— Δύναμαι νὰ κάμω τὸν σταυρόν μου προτοῦ ἀρχίσω νὰ τρώω ; εἶπεν ὁ Θωμάσσης.

— Βεβαιότατα, ἀπήντησεν ὁ Βροῦνος.

— Ἐφοβούμην μὴ αὐτὸ σὰς ἔθετεν εἰς στενοχωρίας. Δὲν ξεῦρει κανεὶς ποτέ.

— Ποσῶς.

Ὁ ἐνωμοτάρχης ἔκαμε τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ.

Παρεκλήθη εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ ἤρχισε νὰ προσβάλλῃ τὸν μηρόν του ἀρνίου ὡς ἄνθρωπος ἔχων ἀναπαυμένην τὴν συνείδησιν καὶ γνωρίζων ὅτι μετέλλθη, ἐν μιᾷ δυσχερεῖ περιστάσει, πᾶν ὅ,τι γενναῖος στρατιώτης δύναται νὰ πράξῃ.

Ὁ Βροῦνος τὸν ἐσυντρόφρευσε εὐγενῶς.

Καὶ ἀναμφιβόλως, βλέπων τις τοὺς δύο τούτους ἀνδρας συντρώγοντας ἐν τῇ αὐτῇ τραπέζῃ, πίνοντας ἀπὸ τῆς αὐτῆς φιάλης, ἐκ τοῦ αὐτοῦ πινακίου λαμβάνοντας τὴν τροφὴν των, οὐδῶλος θὰ ἐφαντάζετο ὅτι ἕκαστος αὐτῶν ἀλληλοδιαδόχως, καὶ ἐν διαστήματι μιᾶς ὥρας, πᾶν τὸ δυνατόν μετέλλθη ἀμοιβαίως ἵνα ἐξοντώσωσιν ὁ εἰς τὸν ἄλλον.

Ἐπῆλθε στιγμή σιγῆς.

Ἐν μέρει αὕτη προήρχετο ἐκ τῆς ζέσεως μεθ' ἧς οἱ δύο συμπόται ἐγευματίζον, ἐν μέρει δὲ ἐκ τῶν σκέψεων αἵτινες τοὺς ἀπησχόλουν.

Ὁ Παῦλος Θωμάσσης διέκοψε τὴν σιγὴν πρῶτος ἵνα ἐκδηλώσῃ τὴν διπλὴν σέψιν ἣτις τὸν ἀπησχόλει.

— Σύντροφε, εἶπε, τρώγουσ ὠραία ἐδῶ, ὁμολογουμένως.

»Ἐχετε ἐξαιρετόν οἶνον, τῇ ἀληθείᾳ.

»Ἡ φιλοξενία δι' ἧς τιμᾶτε τοὺς ὁμοτραπέζους σας εἶνε θαυμαστή.

» Ἀλλὰ σὰς ὁμολογῶ ὅτι ἀκόμη καλλίτερα θὰ τὰ εὑρισκον αὐτὰ ὅλα ἂν ἐγνωρίζον πότε θὰ ἐξέλθω ἀπ' ἐδῶ».

— Ἄλλ' αὔριον τὸ πρωί, συμπεραίνω.

— Δὲν θὰ μὲ κρατήσητε λοιπὸν αἰχμαλώτων ;

— Αἰχμαλώτων ! Τί διάβολον νὰ σὰς ἔκαμνον.

— Αἶ ! ὑπέλαβεν ὁ ἐνωμοτάρχης, εὐάρεστον τῷόντι.

Ἄλλὰ, ἐξηκολούθησε μετὰ προδῆλου ἀμηχανίας, δὲν εἶνε αὐτὸ μόνον.

— Τί συμβαίνει ἀκόμη ; ἠρώτησεν ὁ Βροῦνος χύνων εἰς τὸ ποτήριον ἐκείνου οἶνον.

— Συμβαίνει, συμβαίνει, ἐξηκολούθησεν ὁ ἐνωμοτάρχης, ἀτενίζων τὸν λαμπτήρα διὰ μέσου τοῦ ποτηρίου του, συμβαίνει... εἶνε ζήτημα λεπτόν, βλέπετε.

— Ὅμιλεῖτε ἀκούω.

— Δὲν θὰ σὰς λυπήσουν τὰ λεγόμενά μου ;

— Μοὶ φαίνεται ὅτι δέον νὰ ἐγνωρίζετε τὸν χαρακτῆρά μου.

(Ἐπεται συνέχεια).

Ι Σ Π Α Ν Ι Α

Μετά τὴν Μητρόπολιν ὁ ξεναγός μου με ὠδήγησε νὰ ἴδω τὸν περίφημον ναὸν τοῦ San Juan de los Reyes, (Ἁγίου Ἰωάννου τῶν Βασιλέων) κείμενον ἐπὶ τῶν ὄχθων τοῦ Τάγου.

Ὁ νοῦς μου σκοτίζεται ἀκόμη ὅταν σκέπτομαι τοὺς ἐλιγμούς καὶ τὰς περιστροφάς, ἃς ἐκάρμαζεν διὰ τὰ φθάσμενα.

Ἦτο μεσημβρία. Οἱ δρόμοι ἔρημοι. Ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ἐνόσω ἀπεμακρυνόμεθα ἀπὸ τὸ κέντρον τῆς πόλεως, ἡ μοναξιά ἐγένετο θλιβερωτέρα. Δὲν εἶναι οὔτε μία θύρα, οὔτε ἐν παρὰθρον ἀνοικτόν, ἐν ἡκούετο οὔτε ὁ ἐλαφρότερος κρότος.

Πρὸς στιγμὴν ὑπόπτουσα μὴ ὁ ὁδηγός ἦτο συνεννοημένος μετὰ τινος δολοφόνου διὰ τὰ με σύρῳσιν εἰς μέρος ἀπόκεντρον καὶ νὰ με ληστεύσῃ. Τὸ πρόσωπόν του ἦτο ὀλίγον ὑπόπτου, ἔπειτα δὲ παρετήρει ἐδῶ κ' ἐκεῖ διὰ τρόπον ὑπόπτου ἀνθρώπου, μελετώντος ἐγγλῆμα.

— Εἶνε πολὺ ἀκόμη; ἠρώτων ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν.

Αὐτὸς δὲ ἀπεκρίνετο πάντοτε:

— *Aqui está.* (ἐδῶ εἶνε).

Ἄλλὰ δὲν ἐφθάνομεν ποτέ.

Στιγμὴν τινα ἡ ἀνησυχία μου μετεβλήθη εἰς τρόμον. Εἰς στενὴν τινα καὶ ἐλικοειδῆ ὁδὸν ἤνοιξε μία θύρα, ἐξῆλθον δύο ἀνθρώποι πωγωνοφόροι, ἐχαίρετῖσαν δι' ἐνὸς νεύματος τὴν *rieuvre* καὶ μὰς ἠκολούθησαν.

— Τετέλεσται! εἶπον μέσα μου. Ἐφθασεν ἡ τελευταία μου ὄρα.

Ἐν μέσῳ σωτηρίας ὑπῆρχε μόνον: νὰ δώσω μιὰ γραθιά τοῦ ξεναγοῦ, νὰ τὸν ἐξαπλώσω κάτω, νὰ πατήσω ἐπάνω εἰς τὸ κουφάρι του καὶ νὰ τραπῶ εἰς φυγὴν.

Ἄλλὰ ποῦ νὰ ὑπάγω; ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐνθυμήθην τὰ ἄπειρα ἐγκώμια, ἅτινα ἐπιδαψιλεύει ὁ Θεὸς εἰς τὰς *jambes espagnoles* (ἰσπανικὰς κνήμας) ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ περὶ ἀνεξαρτησίας ἀργίνου, καὶ ἐσκέφθην ὅτι ἡ φυγὴ δὲν θὰ ἐξηγησίμειεν ἢ ὡς μέσον τοῦ νὰ μοῦ ἐμπήξουν τὸ ἐγγχειρίδιον εἰς τὴν σπονδυλικὴν στήλην ἀντὶ τοῦ στομάχου. Φεῦ! Νὰ ἀποθάνω χωρὶς νὰ ἴδω τὴν Ἀνδαλουσίαν! Νὰ ἀποθάνω ὕστερον ἀπὸ τόσας σημειώσεις ὅπου ἔλαβον, ὕστερον ἀπὸ τόσα *μαξίς* ὅπου εἶδον, νὰ ἀποθάνω μετὰ τὰ θυλάκια πλήρη συστατικῶν ἐπιστολῶν, μετὰ τὸ βαλάντιον πλήρες δοβλοῦϊων, μετὰ τὸ διαβατήριον πλήρες ὑπογραφῶν, νὰ ἀποθάνω διὰ προδοσίας!

Εὐτυχῶς εἰς τὴν πρώτην στροφῇ, οἱ δύο πωγωνοφόροι ἐξηφανίσθησαν καὶ ἐσώθην. Τότε, μετὰ μελεθῆεις διότι ὑπόπτουσα ὅτι ὁ πτωχὸς ἐκεῖνος γέρον ἦτο ἰκανὸς νὰ διαπράξῃ τοιοῦτον ἐγγλῆμα, μετέβην πρὸς ἀριστερά του, τῷ προσέφερα ἐν σιγῶν, τῷ εἶπον ὅτι τὸ Τόλτητον ἤξιζε δύο Ρώμας καὶ τῷ ἔκαμα χιλίας φιλοφροσύνας. Ἐπὶ τέλους ἐφθάσαμεν εἰς τὸν San Juan de los Reyes.

Εἶνε ναὸς ὁμοιάζων πρὸς βασιλικὸν παλάτιον. Τὸ ἀνώτατον μέρος αὐτοῦ καλύπτεται ὑπὸ δώματος περικυκλωμένου ὑπὸ φράγματος διατρήτου καὶ γεγλυμμένου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀνυψοῦνται ἐν κύκλῳ ἀγάλματα βασιλέων, καὶ ἐν τῷ μέσῳ ἐγείρεται ὠραῖος ἐξάγωνος θόλος συμπληρῶν ἐν ὠραίᾳ ἀρμονίᾳ τὸ κτίριον.

Ἀπὸ τῶν τοίχων κρέμονται μεγάλαι σιδηραὶ ἀλύσεις, τὰς ὁποίας ἀφῆρσαν ἀπὸ τοὺς χριστιανούς αἰχμαλώτους μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Γρανάδας καὶ αἱ ὁποῖαι μαζῇ μετὰ τὸ ζοφερόν χρῶμα τῶν λίθων, εἶδον εἰς τὸν ναὸν ὄψιν σοβαρὰν καὶ γραφικὴν.

Εἰσῆλθομεν, ἐκλήθομεν δύο ἢ τρία μεγάλα δωμάτια, γυμνά καὶ ἄνευ δαπέδου, μετὰ σωροὺς χρωμάτων καὶ λίθων, ἀνήλ-

θομεν μίαν κλίμακα καὶ ἐφθάσαμεν ἐπὶ τινος ὑψηλοῦ θεωρεῖου ἐντὸς τοῦ ναοῦ, ὅστις εἶνε ἐν τῶν ὠραιότερων καὶ εὐγενεστέρων μνημείων τῆς γοθτικῆς τέχνης.

Εἶνε εἰς μόνον νάρθηξ μέγας, διηρημένος εἰς τέσσαρας θόλους, τὰ τόξα τῶν ὁποίων διασταυροῦνται ὑπὸ πλοῦσινα ἀρχιτεκτονικὰ κοσμήματα.

Οἱ κίονες εἶνε γεμάτοι ἀπὸ γυρλάνταις καὶ ἀραβουργήματα, οἱ τοῖχοι κατὰ μέρη ἀνιγλύφον μετὰ ὑπερμεγέθεις θηρεοὺς μετὰ τὰ σήματα τῆς Καστιλίας καὶ τῆς Ἀραγῶνος, μετὰ αἰτούς, χιμαίρας, ζῶα παράδοξα, ἄνθη, ἐπιγραφὰς συμβολικὰς.

Τὸ θεωρεῖον διάτρητον καὶ γεγλυμμένον μετὰ πλοῦτον καὶ κομψότητα περιτρέχει τὸν ναὸν πανταχόθεν. Τὸ χροστάσιον ὑποστηρίζεται ὑπὸ μεγίστου τόξου. Τὸ χρῶμα τῶν λίθων εἶνε λευκόφαιον, τὰ πάντα δὲ εἶνε εἰς τὴν ἐντέλειαν καὶ διατηροῦνται θαυμασίως, ὡσεὶ ὁ ναὸς εἶχε κτισθῆ πρὸ ὀλίγων ἐτῶν καὶ οὐχὶ περὶ τὰ τέλη τοῦ δεκάτου πέμπτου αἰῶνος.

Ἀπὸ τοῦ ναοῦ κατήλθομεν εἰς τὸ μοναστήριον, ὅπερ εἶνε θαυμασίον ἔργον ὑπὸ ἔποψιν ἀρχιτεκτονικῆς καὶ γλυπτικῆς. Στύλοι λεπτότατοι καὶ κομφοί, δυνάμενοι νὰ θραυσθῶσιν εἰς δύο μετὰ ἐν μόνον κτύπημα σφυρίου, ὅμοιοι πρὸς κορμούς δεινυλλίων, ὑποστηρίζουσι τὰ κιονόκρανα, κατὰ μέρη ἀγαλμάτων, ἀπὸ τῶν ὁποίων προβάλλουσιν ὡς κλώνες κυρτοί, τόξα κοσμοῦμενα δι' ἀνθέων, διὰ πτηνῶν, διὰ ζῶων ἀλλοκότων καὶ διὰ παντὸς εἶδους καλλωπισμάτων.

Οἱ τοῖχοι εἶνε κεκαλυμμένοι δι' ἐπιγραφῶν μετὰ γοθικοὺς χαρακτῆρας, ἀναμειγμένους μετὰ φύλλα καὶ ἀραβουργήματα λεπτότατα. Ὅπου καὶ ἂν παρατηρήσῃς, θὰ εὕρῃς συνηωμένα τὴν χάριν καὶ τὴν πολυτέλειαν μετὰ ἀρμονίας θελγούσης.

Ἐν παρομοίᾳ χώρῳ, ἦτο ἀδύνατον νὰ ἐμπωρευθῶσι περισσότερα, εὐγενέστερα καὶ ὠραιότερα πράγματα.

Εἶνε εἰς πλοῦσιος κῆπος γλυπτικῆς, εἶνε μία μεγάλη αἶθουσα στολισμένη μετὰ κεντήματα, μετὰ τρίχαπτα, μετὰ θυσάνους ἐκ μαρμαροῦ, ἐν μέγα μνημεῖον μεγαλοπρεπές ὡς ναὸς, πολυτελές ὡς βασιλικὸς οἶκος, λεπτοφυές ὡς ἄθυρμα, χαρὶεν ὡς ἀνοδέσμη.

Ὀλίγον μακρὰν ἀπὸ τὸν San Juan de los Reyes ὑπάρχει ἐν ἄλλῳ μνημεῖον ἄξιον παρατηρήσεως, μία περιέργως ἀνάμνησις τῆς ἰουδαϊκῆς ἐποχῆς τὸ συναγώγιον, γνωστὸν ἤδη ὑπὸ τὸ ὄνομα: Ἁγία Μαρία Μπλάνα.

Εἰσερχεσθε ἐντὸς ἀκαλλιεργήτου κήπου, κρούετε τὴν θύραν ἐνὸς οἴκου πενιχρῆς ὄψεως, ἡ θύρα ἀνοίγει. . . Αἰσθημα εὐχάριστον θαυμασμοῦ σὰς κυριεύει: εὐρίσκασθε πρὸ ἀνατολικοῦ ὄλως ὀράματος, πρὸ αἰφνιδίως ἀποκαλύψεως ἄλλης θρησκείας, ἄλλου κόσμου.

Βλέπετε πέντε στενοὺς νάρθηκας, χωριζομένους ὑπὸ τεσσάρων μακρῶν σειρῶν ὀκταγώνων κίωνων, οἱ ὁποῖοι ὑποβάσταζον τόσα τουρκικὰ τόξα στηριζόμενα ἐπὶ κιονοκράνων ἐκ γύψου διαφόρων σχημάτων. Ἡ ὄροσῆ εἶνε ἐκ ξύλου τῆς κέδρου, διηρημένη εἰς διαχωρίσματα ἀνόμοια. Ἐδῶ κ' ἐκεῖ, ἐπὶ τῶν τοίχων, ἀραβουργήματα καὶ ἀραβικὰ ἐπιγραφαί, τὸ φῶς ἐρχόμενον ἀνωθεν, τὰ πάντα λευκά.

Τὸ συναγώγιον μετετρόπη ὑπὸ τῶν ἀράβων εἰς τσαμίον, καὶ τοῦτο εἰς ναὸν ὑπὸ τῶν χριστιανῶν, οὕτως ὥστε ἡδὴ ἀκριβῶς δὲν εἶνε τίποτε ἐκ τῶν τριῶν τούτων, ἀλλὰ διατηρεῖ τὸν τύπον τοῦ τσαμίου, καὶ ὁ ὀφθαλμὸς περιφέρεται μετὰ εὐ-

χαρίστησιν, καὶ ἡ φαντασία καταδιώκει ἀπὸ τόξου εἰς τόξον τὰς δραπέτιδας εἰκόνας ἠδυπαθοῦς τινὸς παραδείσου.

Μετὰ τὴν Ἁγίαν Μαρίαν Μπλάνκαν δὲν εἶχον πλέον δυνάμεις νὰ ἴδω ἄλλο τι, καὶ ἀποθῶν ὅλας τὰς δελεαστικὰς προτάσεις τοῦ ξεναγοῦ τὸν διέταξα νὰ μὲ ὀδηγήσῃ εἰς τὸ ξενοδοχεῖον. Μετὰ μακρὰν πορείαν διὰ μέσου λαθουρίθου μονήρων ὁρμίσκων, ἐφθάσαμεν. Ἔθεσα μίαν καὶ ἠμίσειαν πετσεῖται εἰς τὴν χεῖρα τοῦ ἀθῶου δολοφόνου μου, ὅστις εὗρηκε τὸ φιλοδόχημά μου ὀλίγον καὶ μοι ἐζήτησεν ἀκόμη (πόσον ἐγέλασα διὰ τὴν λέξιν!) μίαν μικρὰν *gratificación*, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸ ἐστιατόριον, διότι ἀπέθνησκον ἐκ πείνης.

Πρὸς τὸ ἐσπέρας μετέβην νὰ ἴδω τὸ Ἄλκαζάρ. Ἐκ τῆς ὀνομασίας προσδοκᾷ τις νὰ ἴδῃ ἀραβικὸν τι παλάτιον, ἀλλὰ τὸ μόνον ἀραβικὸν ὅπερ τῷ ὑπολείπεται εἶνε ἡ ὀνομασία.

Τὸ κτίριον ὅπερ σήμερον κινεῖ τὸν θαυμασμὸν ἐκτίσθη ἐπὶ τῆς βασιλείας Καρόλου τοῦ Ε', ἐπὶ τῶν ἐρείπιων φρουρίου τινός, ὑπάρξαντος κατὰ τὸν ὄγδον αἰῶνα, καὶ περὶ τοῦ ὁποίου ἀσαφεῖς τινὲς ἐνδείξεις εὐρίσκονται εἰς τὰ χρονικά τοῦ καιροῦ ἐκεῖνου.

Τὸ κτίριον τοῦτο ἐγείρεται ἐπὶ λόφου, δεσπόζοντος τῆς πόλεως, οὕτως ὥστε τὰ τεῖχη του καὶ οἱ πύργοι του φαίνονται ἐξ ὅλων τῶν ὀψωσῆποτε ἐξερχόντων σημείων τῶν ὁδῶν καὶ ὁ ξένος, ὀδηγούμενος, δὲν κινδυνεύει νὰ χαθῇ ἐντὸς τοῦ λαθουρίθου.

Ἀνῆλθον ἐπὶ τοῦ λόφου διὰ τινος εὐρείας ἐλικοειδοῦς ὁδοῦ, ὁμοίης πρὸς τὴν ἄγουσαν ἐκ τῆς κοιλάδος εἰς τὴν πόλιν, καὶ εὗρέθην πρὸ τῆς θύρας τοῦ Ἄλκαζάρ.

Εἶνε παμμέγιστον τετράγωνον παλάτιον, εἰς τὰς γωνίας τοῦ ὁποίου ἐγείρονται τέσσαρες μεγάλοι πύργοι, αἵτινες τῷ αἰδοῦν ὄψιν φοβεροῦ φρουρίου.

Πρὸ τῆς προσόψεως ἐκτείνεται μεγάλη πλατεῖα, καὶ περίξ περιτειχισμα μετὰ προμαχῶνων καὶ ἐπάλλξεων κατὰ τὸν ἀνατολικὸν τρόπον.

Ὅλον τὸ κτίριον εἶνε ζωηροῦ τιτανώδους χρώματος, ποιικιλλομένου ὑπὸ χιλιῶν ἀποχρώσεων, ἐπεγεχθεισῶν ὑπὸ τοῦ πανισχύρου ἐκεῖνου ζωγράφου τῶν μνημείων, ὅστις εἶνε ὁ καυστικός ἥλιος τῆς Μεσημβρίας, καὶ καθισταμένου ζωηροτέρου ὑπὸ τοῦ διαυγεστάτου οὐρανοῦ, ἐπὶ τοῦ ὁποίου διαγράφονται αἱ μεγαλοπρεπεῖς γραμμαὶ τῶν τειχῶν.

Ἡ πρόσοψις εἶνε γεγλυμμένη κατὰ τὸν ἀραβικὸν τρόπον μετὰ καλισταθσίας πλήρους χάριτος καὶ εὐγενείας.

Τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ παλατίου ἀνταπεκρίνεται πρὸς τὸ ἐξωτερικόν. Εἶνε ἐν μέγα προαύλιον, περιβαλλόμενον ὑπὸ δύο σειρῶν, τῆς μὲν ἐπὶ τῆς δεξιᾶς, χαριεστατων τόξων, ὑποστηριζόμενων ὑπὸ ἐλαφρῶν στύλων. Εἰς τὸ μέσον τῆς ἀπέναντι τῆς θύρας πλευρᾶς ἐγείρεται εὐρεῖα μαρμαρινὴ κλίμαξ, ἥτις εἰς ὀλίγον ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ὕψους χωρίζεται εἰς δύο μέρη, ὀδηγούντα, τὸ ἐν δεξιᾷ καὶ τὸ ἄλλο ἀριστερᾷ, εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ παλατίου.

Διὰ νὰ ἀπολαύσῃ τις τὴν ὠραιότητα τοῦ προαυλίου πρέπει νὰ σταθῇ εἰς τὸ μέρος, ἐνθα διχάζεται ἡ κλίμαξ. Ἐκεῖθεν περιβάλλει δι' ἐνὸς βλέμματος ὅλην τὴν ἀρμονίαν τοῦ κτιρίου, προξενούσαν συναίσθημά τι τέρψεως καὶ ἀπολαύσεως, ὡς μεγάλη τις μουσικὴ συναυλία ἀνθρώπων διεσπαρμένων καὶ κεκρυμμένων.

Ἐξαιρουμένου τοῦ προαυλίου, τὰ ἄλλα μέρη τοῦ κτιρίου, αἱ κλίμακες, τὰ δωμάτια, οἱ διάδρομοι, τὰ πάντα εἶνε κατεστραμμένα ἢ πλησιάζουν νὰ καταστραφοῦν. Τώρα ἐργάζονται διὰ νὰ μετατρέψουν τὸ παλάτιον εἰς στρατιωτικὸν σχολεῖον. Λευκίνονται οἱ τοῖχοι, κατεδαφίζονται τὰ μεσότοιχα διὰ νὰ κάμουν μεγάλους κοιτῶνας, ἀριθμοῦνται αἱ θύραι καὶ τὸ Ἀνάκτορον μεταβάλλεται εἰς στρατῶνα. Μένουν ἐν τούτοις ἀνεπαρκῆ τὰ μέγαρα ὑπόγεια, ἀτινα ἐχρησίμευσον ὡς σταυλοὶ ἐπὶ Καρόλου τοῦ Ε' καὶ ἀτινα δύνανται ἀκόμη νὰ περιλάβουν χιλιάδας τινὰς ἵππων. Ὁ φύλαξ μὲ ὀδήγησε καὶ παρετήρησα κάτω ἀπὸ μίαν θυρίδα, ἀπὸ τὴν ὁποίαν εἶδον μίαν

ἄβυσσον, ἥτις μοι ἔδωκεν ἰδέαν τινὰ τῆς χωρητικότητος αὐτῶν. Ἐπειτα ἀνήλθον διὰ σειρᾶς κλιμάκων, ὅχι πολὺ στερεῶν, εἰς ἓνα ἐκ τῶν τεσσάρων πύργων. Ὁ φύλαξ ἤνοιξε διὰ τῆς σιδηρᾶς λαβίδος καὶ τοῦ σφυρίου ἐν παρῆυρον καρφωμένον καὶ μοι εἶπε μὲ ὕψος ἀνθρώπου ἀγγέλλοντος θαυμά τι: «Mire Usted!» (Κυττάξτετε!)

Εἶνε ἐν ἀπέραντον πανόραμα. Ἡ πόλις τοῦ Τολήτου φαίνεται ὁλόκληρος ὑπὸ τοὺς πόδας σας μὲ ὅλους τοὺς δρόμους καὶ ὅλας τὰς οἰκίας της, ὡς νὰ εἴχετε ἐπὶ τῆς τραπέζης σας ἐκτεθειμένον τὸ σχέδιον τῆς πόλεως.

Ἐδῶ ἡ Μητρόπολις, ἐγειρομένη ὑπὲρ τὴν πόλιν, ὡς ἐν ἀπέραντον φρουρίον καὶ ἐπιδρῶσα οὕτως ἐπὶ τῶν περίξ αὐτῆς κτιρίων, ὥστε ταῦτα νὰ φαίνονται ὡς παιδικὰ ἀθύρματα, ἐκεῖ τὸ δῶμα τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τῶν Βασιλέων, ἐστεμμένον ὑπὸ ἀγαλαμάτων, οἱ πύργοι τῆς Νέας Πύλης μετὰ τῶν ἐπάλλξεων των, τὸ ἱπποδρόμιον τῶν ταυρομαχιῶν, ὁ Τάγος ρέων παρὰ τοὺς πόδας τῆς πόλεως ἐν μέσῳ δύο ἀποκρήμνων ὄχθων, πέραν τοῦ ποταμοῦ, παρὰ τὴν γέφυραν τοῦ Ἀλκαντάρ, ἐπὶ κρημνώδους βράχου, τὰ ἐρείπια τοῦ ἀρχαίου φρουρίου τοῦ Ἁγίου Σεργιανίου, παρεκὶ κοιλάς πρασίνης καὶ πέραν ἀκόμη βράχου καὶ λόφοι καὶ βουναὶ ἐπ' ἀπειρον, καὶ ἄνω οὐρανός καθαριώτατος καὶ ὁ πίπτων ἥλιος, ὅστις χρυσώνει τὰς κορυφὰς τῶν ἀρχαίων κτιρίων καὶ κάμνει τὸν ποταμὸν νὰ σπινθηροβολῇ ὡς μίαν ἀπέραντος ἀργυρᾶ ταινίαν.

Ἐνῶ ἐθαύμαζον τὸ μαχικὸν ἐκεῖνο θέαμα, ὁ φύλαξ ὅστις εἶχεν ἀναγνώσει τὴν ἱστορίαν τοῦ Τολήτου καὶ ἤθελε νὰ κάμῃ τοῦτο γνωστόν, μοι διηγεῖτο παντὸς εἶδους ἱστορίας, μὲ ἐκεῖνον τὸν τρόπον, τὸν ποιητικὸν καὶ εὐτράπελον συγχρόνως, ὅστις εἶνε ἴδιος εἰς τοὺς μεσημβρινούς Ἰσπανούς.

Πρὸ παντὸς ἄλλου ἠθέλησε νὰ μοῦ ἐξηγήσῃ τὴν ἱστορίαν τῶν ἐργῶν τῆς ὀχυρώσεως καὶ μολονότι ὅπου αὐτὸς ἔλεγεν ὅτι ἔβλεπε καθαρὰ καὶ ἕσπερα πάν ὅ,τι μοι εἰδείκνυσεν, ἐγὼ δὲν ἔβλεπον τίποτε ἀπολύτως, ἐν τούτοις κατώρθωσα νὰ ἐνοήσω κάτι τί.

Μοι ἔλεγεν ὅτι τὸ Τόλητον ἦτο περιτοιχισμένον διὰ τριπλοῦ τείχους καὶ ὅτι ἀκόμη ἐφαίνοντο καθαρὰ τὰ ἔχνη καὶ τῶν τριῶν τειχῶν.

— Κυττάξτετε, ἔλεγεν, ἀκολουθήσατε τὴν γραμμὴν ὅπου σημειώνει τὸ ἄκτυλόν μου. Ἐκεῖνος εἶνε τὸ ρωμαϊκὸν περιτειχισμα, τὸ στενότερον, καὶ φαίνονται ἀκόμη οἱ λίθοι. Τώρα κυττάξτετε παραπέρα. Ἐκεῖνο τὸ ἄλλο, τὸ πλατύτερον, εἶνε τὸ γοθικὸν περιτειχισμα. Τώρα διαγράψατε μὲ τὸ βλέμμα μίαν καμπύλην γραμμὴν, ἡ ὁποία νὰ περιλαμβάνῃ τὰς δύο πρώτας: αὕτη εἶνε τὸ ἀραβικὸν περιτειχισμα, τὸ μεγαλείτερον. Ἀλλὰ οἱ ἄραβες ἔκτισαν καὶ ἐν ἄλλο περιτειχισμα μικρότερον, ἐπὶ τῶν ἐρείπιων τοῦ ρωμαϊκοῦ περιτειχίσματος... Αὐτὸ θὰ τὸ ἰδῆτε εὐκόλως. Τώρα παρατηρήσατε τὴν διεύθυνσιν τῶν δρόμων, οἱ ὁποῖοι πηγαινῶν ὅλοι πρὸς τὸ ὑψηλότερον μέρος τῆς πόλεως, ἀκολουθήσατε τὴν γραμμὴν τῶν στεγῶν, ἀπ' ἐδῶ, ἔτσι: θὰ ἰδῆτε ὅτι ὅλοι οἱ δρόμοι πηγαινῶν πρὸς τὰ ἐπάνω μὲ ἓνα σωρὸ ζιγῆ-ζάγη, καὶ τὰς ἔκαμαν ἐπίτηδες κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, διὰ νὰ εἰμποροῦν νὰ ὑπερασπίζονται τὴν πόλιν καὶ ὅταν ἀκόμη κυριευθοῦν τὰ τεῖχη. Καὶ τὰ σπίτια ἐκτίσθησαν τόσον κοντὰ τὸ ἓνα μὲ τὸ ἄλλο, διὰ νὰ εἰμποροῦν νὰ πηδοῦν ἀπὸ στέγης εἰς στέγην: βλέπετε: καὶ ἔπειτα οἱ ἄραβες τὸ ἀφῆκαν γραμμένον καὶ δι' αὐτὸ μὲ κάμνον νὰ γελῶ οἱ κύριοι Ἰσπανοὶ τῆς Μαδρίτης, οἱ ὁποῖοι ἔρχονται ἐδῶ καὶ λέγουν: «Πῶ, πῶ, τί δρόμοι!» Εἶνε φανερόν ὅτι δὲν νοιώθουν τίποτε ἀπὸ ἱστορίαν. Ἐὰν ἐνοιῶθαν λιγάκι, ἐὰν ἐδιάβαζαν ὀλίγον, ἀντὶ νὰ περνοῦν τὴν ἡμέραν των εἰς τὸ Πράντο καὶ εἰς τὸ Ρεκολέτος, θὰ εἴδουσαν ὅτι οἱ στενοὶ δρόμοι τοῦ Τολήτου ἔχουν τὸν λόγον των καὶ ὅτι τὸ Τόλητον δὲν εἶνε πόλις διὰ τοὺς ἀμαθεῖς.

(Ἔπεται συνέχεια).

ΑΛΦΟΝΣΟΥ ΚΑΡΡ

Ἡ χεὶρ τοῦ διαβόλου

ΔΙΗΓΗΜΑ

Β'

Καὶ ὄλονεν προχωρῶν ἐν τῇ θαλάσῃ :

— Ὅλοι στὸν τόπο γνωρίζουν πῶς ὁ Ἑρρίκος, ποῦ πῆγε καὶ ἐγκατεστάθη στὴ Μαγεντία, ἔγινε τόσον πλούσιος γιὰτὶ ἀνεγνώρισε ὡς κύριό του τὸν διάβολο στὸ σταυροδρόμι τοῦ δάσους. Ξέρω πῶς πολλοὶ εἶνε ἄπιστοι καὶ ὑποστηρίζουν ὅτι ὅσο κι' ἂν φωνάζης τὸν διάβολο σ' ὅλα τὰ σταυροδρόμια ὄλων τῶν δασῶν, ἀδύνατο νὰ σ' ἀκούσῃ. Ἄλλ' ὅμως, δὲν εἶν' σωστὸ νὰ μὴν πιστεῖν κανεὶς τὰ πράγματα ἐπειδὴ δὲν τὰ νοιώθει· μόνο πῶς εἶνε φοβερὸ κρῖμα νὰ πουληθῇ κανεὶς στὸν διάβολο, καὶ ἐγὼ τρέμω μὲ τὸ νὰ σκεφθῶ μονάχα πῶς θὰ γίνω δικός του, πῶς ἔχω τόσα νὰ ὑποφέρω στὴν κόλασι. Ἄλλὰ ὁ ἀδελφός μου, ὁ κακόμοιρος ὁ ἀδελφός μου ποῦ ὅταν ἤμουν παιδί δούλευε γιὰ νὰ μὲ τρέφῃ! τὴν ἀκόμα ὑποφέρει, φωνάζει· πρέπει μὲ κάθε θυσία νὰ τὸν ἀνακουφίσω καί, στὸ τέλος, ἴσως καὶ μὲ λυπηθῇ ὁ Θεὸς βλέποντας τὸ αἶτιο ποῦ μ' ἔκαμε ν' ἀμαρτήσω.

»Τὶ φοβερὴ φουρτούνα, ἐξηκολούθησε, μὴν εἶνε οὐράνιο μήνυμα; Μπᾶ! πολὺ τὸν κόφτει γιὰ μᾶς, τὸν οὐρανὸ ποῦ βλασάνιζει τοὺς πειὸ καλοὺς ἀνθρώπους!

Τὴν στιγμὴν αὐτὴν, προσωρμίσθη, προσέδεσε τὸ πλοῖόν του ἐπὶ τῆς ρίζης γηραιᾶς ἱτέας.

— Φτάνει νὰ ξαναυρῶ τὸ μέρος ἂν καὶ πολλὰς φορὰς μού τῶχουν δεῖξει.

Ἰπὸ τὴν λάμψιν τῶν ἀστραπῶν, εἰσέδυσεν εἰς τὸ δάσος. καί, μετὰ πολλὰς περιστροφάς, ἔφθασεν εἰς ἄκρον, ὑπόθεν ἐξειλίσσαντο τρεῖς ὁδοί.

— Ἐδῶ εἶνε, εἶπε.

Καὶ ἐστηρίχθη ἐπὶ τινος δένδρου.

Αἱ τρίχες του ἠνωρθώθησαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του· ὅλοι του αἰ μυῶνες ἦσαν φρικῶδως ἐντεταμένοι.

Ὁ ἄνεμος ὅστις ἐβόιζεν ὑπὸ τὰ δένδρα, αἱ ἀστραπαὶ αἴτινες διέχεον ἐκ διαλειμμάτων λάμψιν ὑποκύανον, τὸ πᾶν συνέτεινεν εἰς ἐπαύξησην τοῦ τρόμου του.

Ἄνεξήτησεν ἐν τῇ μνήμῃ του τὴν τυπικὴν ἐπίκλησιν ἣν τῷ εἶχεν ὑποδείξει καὶ ἧς εἶχε κάμει χρῆσιν, ἔλεγεν. Ἑρρίκος ὁ Πλοῦσιος.

Ἐν τῇ στιγμῇ ἠτοιμάσθη νὰ τὴν ἐκφωνήσῃ ἐδίστασεν. Εἶτα :

— Ἐμπρός, ἀφίνω περισσότεραις στιγμαῖς τὸν ἀδελφὸ μου νὰ ὑποφέρῃ ἄς γίνῃ ὅτι γίνῃ.

Καὶ ὑψηλοφώνως, ἀπήγγειλε τρεῖς :

« Ἀφέντη Διάβολε! σοῦ δίνω ἀπὸ τώρα καὶ γιὰ πάντα τὸ ἀριστερό μου χεῖρι, ἂν κάμῃς καλὰ τὸν ἀδελφὸ μου. »

Ἐπειτα, πεπονημένος.

— Τελείωσε!

Τότε κατέπεσεν ἐπὶ τῆς ὑγρᾶς γλῶσσης καὶ ἤρχισε νὰ θρηνηθῇ.

Κατόπιν, χωρὶς οὐδὲν νὰ εἶπῃ, χωρὶς σχεδὸν νὰ σκέπτηται, τόσον ἦτο συντετριμμένος καὶ ἐξουθενημένος, ἐπορεύθη πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ πλοίου του.

Ἐνῶ εἰσέβαινε τῆς ὄπῃς τοῦ Μπίγκεν, ἡ κόπτη ἦν ἐκράται διὰ τῆς ἀριστερᾶς συνετριβῆς ἐπὶ τινος βράχου. Δὲν ἀμφέβαλλε πλέον περὶ τοῦ ὅτι ὁ διάβολος ἐδέχθη τὴν γενομένην προσφορὰν· ἐφρικίασε, καὶ ἐν τούτοις ἔσπευσε νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ οἶκμα.

Εὔρε τὸν Ριχάρδον κοιμώμενον.

Ἰδοὺ τί εἶχε συμβῆ :

Ἐν τῇ ταραχῇ του ὁ Γουλλιέλμος, ἀπερχόμενος, δὲν εἶχε

κλείσει καλῶς τὴν θύραν· ὁ ἄνεμος τὴν εἶχεν ἀνοίξει ὀρμητικῶς, καὶ ὁ κρότος ὃν παρήγε, συνδυαζόμενος πρὸς τὸ μέγρο τῆς κλίνης του φθάνον ρεῦμα, κατήντησαν ἀφόρητα διὰ τὸν Ριχάρδον· ἐκαλεσεν, ἀλλ' εἰς μάτην. Τέλος, ἐδοκίμασε νὰ σηκωθῇ, ἀλλὰ τόση ἦτο ἡ ἀδυναμία του ὥστε, φθάσας πρὸ τῆς θύρας, ἀφέθη βαρέως νὰ καταπέσῃ, ἐξερῶν ταῦτοχρόνως αἷμα· τὸ ἀπόστημα, ἡ αἰτία τῶν πόνων του, διερράγη· οὐδὲν ἄλλο ἠσθάνθη πλέον εἰμὴ σφοδρὰν διάθεσιν ἵνα κοιμηθῇ, ἐσύρθη μέχρι τῆς κλίνης του καὶ παρεδόθη εἰς βεθον ὕπνον.

Ὅταν ὁ Γουλλιέλμος εἶδε τὸν ἀδελφόν του ὑπνώττοντα :

— Ὅριστε, εἶπεν, ὁ ἀδελφός μου ἔγινε καλὰ, καὶ ἐγὼ, εἶμαι κατακαίκασμένος!

Διήνυσεν ἄυπνος τὸ ἐπίλοιπον τῆς νυκτός.

Τὴν πρωῖαν, καταβεβλημένος ἐκ τῆς κοπώσεως, ἀπεκοιμήθη· εἶτα ἀφυπνίσθη βιαίως καὶ ἀνεπήδησε κράζων :

— Θεέ μου, ἐλέησέ με!

Εἶχεν ὄνειρευθῇ ὅτι ὁ διάβολος τὸν ἔσυρεν εἰς τὰ ἔγκατα τῆς γῆς.

Μετὰ παρέλευσιν ἑβδομάδος, ὁ Ριχάρδος εἶχεν ἀναλάβει τὰς συνήθειας του ἐργασίας.

Ἡ εὐτυχία καὶ ἡ γλυκεῖα ἡρεμία ἀνεφάνησαν εἰς τὴν καλύβην τοῦ ἀλιέως.

Ὁ Γουλλιέλμος αὐτός, ὅστις, ἐπὶ τινὰ χρόνον, ἐφάνη κατηφῆς καὶ σιωπηλός, εἶχεν ἀναλάβει τὴν εὐθυμίαν του· μόνον τὸ ἐλάχιστον περιστατικόν, τὸ δυνάμενον νὰ τῷ ὑπενθυμίξῃ τὴν ἀπαισίαν ἐκείνην νύκτα, τὸν καθίστα σκυθρωπὸν καὶ ἄφωνον ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας, καὶ ἡ φαντασία του εὐρίσκειν ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν προσφάσεις δι' ἀκατανικήτους τρόμους. Χιλίους ἀνθρώπους ἂν ἐφόνευε διὰ τῆς δεξιᾶς του ἢ ἂν ἐπυροπόλει δι' αὐτῆς ἐλόκληρον τὸ χωρίον του, θὰ ἐθεώρει τὸ πρᾶγμα ὡς συνήθεις συμβάν· ἀλλ' ἐὰν συνέβαινε νὰ συνέτριβε κανὲν πῆλινον δεχεῖον, τὸ ὅποῖον ἐκράτει διὰ τῆς ἀριστερᾶς, τῷ ἐφαίνετο ὅτι ὁ διάβολος διηύθυνε τὴν χεῖρα αὐτῆν, ἣτις εἶχε καταστῆ ἰδίόν του κτῆμα. Σημειωτέον ὅτι τὴν συνήθη ἀλεξιότητα τῆς ἀριστερᾶς ἐπέτεινε παρ' αὐτῷ ἐπὶ μᾶλλον ἢ ἀποστροφή του ἀπὸ τοῦ νὰ κάμῃ χρῆσιν αὐτῆς, καὶ ὅτι οὐδὲν ἔβλαψε μὲ αὐτὴν τὴν χεῖρα διχῶς νὰ τὸ συντρίβῃ ἢ νὰ τὸ ἀφίγῃ νὰ πίπτῃ κατὰ γῆς.

Τὴν κυριακὴν, εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἐκράτει αὐτὴν τὴν χεῖρα κρυμμένην ὑπὸ τὸ ἱμάτιόν του, καὶ πολλάκις, γονυπετῆς ἐπὶ τῶν πλακῶν, ἔκλαιε πικρῶς ζητῶν παρὰ τοῦ Θεοῦ συγχώρησιν. Ὅλοι ἠπόρουσαν διὰ τὴν ὑπέρμετρόν του εὐλάβειαν, καὶ ὁ Γουλλιέλμος εἰς οὐδενὸς τὰς ἐρωτήσεις ἀπήντα.

Αἱ θεαλλώδεις νύκτες τῷ ἀφῆρουν τὸν ὕπνον, καὶ τὰς διήρχετο ἐν προσευχαῖς. Δὲν ἐτόλμα πλέον νὰ διαπλῆ τὴν ὄπην τοῦ Μπίγκεν, ἦν δύο φορὰς εἶχε διαβῆ ἐπικαλούμενος τὸν διάβολον.

Πολλάκις ὁ Ριχάρδος καὶ ἡ σύζυγός του, ἣτις εἶχε γίνει μήτηρ, ἀνησυχῶν διὰ τὴν κατάστασιν αὐτῆν τοῦ Γουλλιέλμου, καὶ τῷ ἔκαμνον ἐνίοτε ἐλαφρὰς παρατηρήσεις. Τὰ δείγματα ἀφοσιώσεως, αὐτὰ ἐπέφερον γαλήνην εἰς τὸ πνεῦμά του, καὶ ἦτο εὐτυχῆς καὶ ἡσυχῆς μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν νέον περιστατικόν τῷ παρουσίαζε ζωηρὰν τὴν ἀνάμνησιν τῆς μοιραίας νυκτός, καθ' ἣν ἐπωλήθη εἰς τὸν διάβολον.

Γ'

Αἰσθητὰ τι πληρῶσαν ὄλην του τὴν καρδίαν, ἐπῆλθεν ἵνα τῷ διασκεδάσῃ τὰς ζοφερὰς του σκέψεις.

Ἐρωτεύθη νεανία γλυκεῖαν καὶ ὠραίαν· ἀφοσιωμένος εἰς τὸν ἔρωτά του, δὲν ἐσκέπτετο πλέον τὸν διάβολον, καὶ ἡ μόνη του φροντίς ἦτο ἡ εὐμορφία του Κλαίρη.

Ὁ Ριχάρδος καὶ ἡ σύζυγός του ἠσθάνοντο ἄκρην ἀγαλλίασιν βλέποντες αὐτὴν εὐτυχῆ, ἐιότι αὐτὸ καὶ μόνον ἔλειπεν ἀπὸ τῆς εὐδαιμονίας των.

Τὴν προτεραιάν των γάμων, ὁ Γουλλιέλμος καὶ ἡ Κλαίρη

ἐκάθηντο ὑπὸ τὰ φυλλώματα ἱεσῶν τινῶν ἐγειρομένων ἐπὶ τῆς ἀκτῆς, ὁ ἥλιος κατήρχετο εἰς τὸν ὀρίζοντα ὑπὸ ἀμαυρὰ νέφη, καὶ αἱ ἀκτῖνές του τὰ ἐκόσμου δι' ὠραίου χρυσοῦ καὶ πορφυροῦ πλακίσου.

Κατὰ τὰς ὠραίας αὐτὰς στιγμὰς τῆς ἡμέρας, οἱ δύο ἐρασταὶ ἔκκμνον σχέδια διὰ τὸ μέλλον των, καὶ ἠπένιζον ἀλλήλους.

Ὁ γίος καὶ ἡ ὄρα προσέειδόν τι τὸ ἐπίσημον καὶ τὸ ἱερὸν εἰς τὰς σκέψεις των, εἰς τοὺς λόγους των, εἰς τὰ βλέμματά των.

— Γουλλιέλμ μου, εἶπεν ἡ Κλαίρη διὰ τῆς γλυκείας τῆς φωνῆς, πρέπει νὰ χωρίσωμε· ὁ πατέρας μου θ' ἀνησυχῇ καὶ ἰδέε, ἐκεῖ μαῦρα σύννεφα ἀπλώνονται στὸν οὐρανό, πῶς εἶν' ἡ θαλασσα ταραχμμένη χωρὶς νὰ φυσᾷ ἀέρας, πῶς τὰ φύλλα τρέμουν καὶ τὰ πουλιὰ φεύγουν· θὰ ἔχωμε κακοκαιρία· καληνύκτα.

— Αὐτὸ τὸ δακτυλίδι, τῷ εἶπεν, εἶνε τῆς μητέρας μου· θὰ εἶνε τὸ δακτυλίδι τῶν γάμων μου· πάρ' το, θὰ μοῦ τὸ δώσης αὐριο, ἀλλὰ νὰ τὸ φορῆς ἀπόψε καὶ ὅλη τὴ νύκτα, καὶ μὴ τὸ βγάλης ὡς ἐκείνη τὴ στιγμή.

Ὁ Γουλλιέλμος τὴν ἠσπάζετο εἰς τὸ μέτωπον καὶ, κατὰ τὴν συνήθειάν του, ἔτεινε τὴν δεξιάν χεῖρα ἵνα ἡ νεῆνις τῷ φορέσῃ τὸ δακτυλίδιον.

— Ὅχι, ὄχι, Γουλλιέλμ, σ' ἀριστερὸ χέρι, ἐκεῖνο εἶνε τῆς καρδιάς, σ' ἐκεῖνο βάζουν τὸ δακτυλίδι τοῦ γάμου.

Ὁ Γουλλιέλμος ἐφρικίασε, καὶ ἀπέσυρε τὴν χεῖρα. ἦν ἐκείνη εἴλκυε πρὸς αὐτήν.

— Ὅχι, ὄχι, εἶπε, δὲ θέλω, ὄχι σ' αὐτὸ τὸ χέρι, γιὰ ὄνομα θεοῦ! ὄχι σ' αὐτὸ τὸ χέρι.

— Μὲ τρομαζεις, Γουλλιέλμ, πῶς τὰ μάτια σου ἐγίναν ἄγρια!

Καὶ ὁ Γουλλιέλμος ἔφυγε τρέχων ὡς μανιώδης.

Διέβη πρὸ τοῦ Ριχάρδου.

— Γιὰ ποῦ τόσο βιαστικός; τῷ εἶπεν ὁ Ριχάρδος τρέχεις σὰν νὰ σὲ πῆρε ὁ διάβολος μαζὺ του.

— Αἱ! εἶπεν ὁ Γουλλιέλμος, καὶ ποῦ τὸ ξέρεις, ἂν ὁ διάβολος δὲν μ' ἐπῆρε σ' ἀλήθεια;

Ἡ Κλαίρη, ἀνήσυχος, ἐπέστρεψεν εἰς τὸ μητρικόν της αἴκιμα, ἔπειτα ἀπῆλθε πρὸς εὐρεσιν τοῦ Ριχάρδου καὶ τῆς γυναικὸς του.

Τοῖς διηγήθη τὰ διατρέξαντα. Καὶ οἱ τρεῖς των ἀφέθησαν εἰς πικνοειδεῖς συμπερασμοὺς.

Ὁ Γουλλιέλμος δὲν ἐπέστρεψεν ἵνα δειπνήσῃ· ἐν τούτοις ἔπρεπε τὸ δεῖπνον νὰ ἐτελεῖτο ἐν εὐθυμίᾳ, ἦτο ἡ ἐπέτειος τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ὁ Ριχάρδος εἶχεν ἀνακτῆσαι τὴν υἱείαν του.

Ἀφοῦ εὐρέθη μακρὰν τῶν βλεμμάτων τῆς Κλαίρης καὶ τοῦ ἀδελφοῦ του, ὁ Γουλλιέλμος ἐστάθη:

— ὦ! ὄχι, εἶπε, δὲν θὰ ἐνώσῃ τὴν τύχη τῆς μετὰ τὴ δική μου, δὲν θὰ πάρῃ ἀνδρα ἕναν ποῦ πουλήθηκε στὸ διάβολο.

Ἦρχισε νὰ κλαίῃ σκεπτόμενος τὴν εὐτυχίαν ἣν ἔχανε· ἔπειτα ἐρρίφθη γονυπετῆς ἐπὶ τῆς ἄμμου, καὶ προσηυχῆθη.

Ἄλλ' ἡ καταγίγς ἐμαίνεται. αἱ ἀστραπαὶ ἔλαμπον· ἐνεθυμήθη τὴν ἀπαισίαν νύκτα· ἦτο ἀκριβῶς ἐν ἔτος ἀπὸ τότε. Τὴν στιγμήν αὐτὴν ἐξάλισθη· τῷ ἐφάνη ὅτι ἡ χεῖρ του ἔκαιεν ἀφροσύτως, εἰσῆλθεν εἰς τὸ πλοῖόν του, καὶ ἤρχισε νὰ πλέῃ ἐντὸς τοῦ πελάγους. Ὅτε ἐπλησίασε πρὸς τὴν ὄπην τοῦ Μπίγκεν, ἐφρικίασε μὴ τυχὸν δὲν ἠδύνατο νὰ φθάσῃ μέχρι τοῦ δάσους. Δὲν ἐτόλμησεν οὔτε τὸν Θεὸν νὰ ἐπικαλεσθῇ, οὔτε τὸν διάβολον· διέβη αἰσίως καὶ προχωρῶν ἐφοβεῖτο μὴ ἐκίστη τῶν ἀστραπῶν τὸν κατεκεραύνου, μὴ ἕκαστον κύμα τὸν κατεβρόχιζε προτοῦ ἐξελιωθῆ διὰ τὸ ἀμάροτμά του.

Φθάσας εἰς τὴν ἀκτὴν, ἠψυχάριστησε τὸν Θεόν, εἶτα ἐβάδισε μετὰ τὸ κλονούμενον βῆμα ἀνθρώπου πυρέσσοντος, καὶ διέτρεξε μυρίους ἐλιγμούς τοῦ δάσους· μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ἀνεῦρε τὸ σταυροδρόμιόν του.

Ἐγονυπέτησε καὶ πάλιν, ἐξαιτούμενος τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ.

Ὁ ἄνεμος συνέτριβε τὰ δένδρα καὶ ἔσειε μέχρι τῶν ριζῶν αὐτῶν καὶ τὰς μᾶλλον ρωμαλέας ἄρῆς.

Ἀφῆρεσε τὸν χιτῶνά του, ἀνεσκομβώθη καὶ ἀνέκραξε τρεῖς:

— Ἀφέντη Διάβολε! σουδωκκ τ' ἀριστερὸ μου χέρι· πάρ' το, ἔλα νὰ τὸ πάρῃς.

Καὶ τὴν τρίτην φοράν, προσκολλῶν τὴν ἀριστεράν του ἐπὶ κορμοῦ κεκομμένου, δι' ἐνὸς κτυπήματος τοῦ πελέκεώς του, ὃν εἶχε φέρει μαζὺ του, ἀπέκοψε τὸν καρπὸν τῆς χειρὸς του, καὶ κατόπιν ἐτρέπη εἰς φυγὴν ἀντλῶν δυνάμεις ἐκ τοῦ πυρετοῦ του, ἀφήσας πλησίον τοῦ κορμοῦ τὸν πέλεκυν καὶ τὴν χεῖρά του.

Εἰσῆλθεν εἰς τὸ πλοῖόν του· τοιοῦτος ἦτο ὁ πυρετός του, ὥστε εἶχε τὴν δύναμιν νὰ κωπηλατῇ μετὰ τὴν μόνην χεῖρα, ἣτις τῷ ἀπέμεινε.

Ὅτε ἐπλησίασε πρὸς τὴν ὄπην τοῦ Μπίγκεν, αἱ δυνάμεις του εἶχον ἐξαντληθῆ· ἐρρίφθη εἰς τὰ γόνατα ἐπικαλούμενος τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ.

Τὴν ἐπαύριον ὁ Ριχάρδος, πορευόμενος πρὸς ἀλίειαν, εὗρε τὸ ἠκρωτηριασμένον πτώμα τοῦ ἀδελφοῦ του συγγρατούμενον μεταξὺ τῶν κορυφῶν τῶν δύο ὄξέων βράχων.

Τ Ε Λ Ο Σ

ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΡΟΣΕΧΟΥΣ ΦΥΛΛΟΥ

Ἡ ΝΕΡΑΪΔΑ ΤΟΥ ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΥ

Τὸ διήγημα εἶνε πρωτότυπον ἑλληνικόν, ἀπορρέον ἐκ τῆς πρυφερῆς καὶ χαριέσσης γραφίδος τοῦ συνεργάτου μας

ΜΗΤΣΟΥ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

τὰ μικρὰ διηγήματα τοῦ ὁποίου πολλὰκις διηγεῖται παρὰ τοῖς ἡμετέροις ἀναγνώσταις τὴν ἐπιθυμίαν ν' ἀπολαύσωσι καὶ κανὲν τοῦ ἰδίου συγγραφέως ἐκτενέστερον. Ἡδὴ ἡ ἐπιθυμία αὕτη ἐκπληροῦται. Ἡ ΝΕΡΑΪΔΑ ΤΟΥ ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΥ εἶνε ἔργον ἐκτενές. Σηκωναὶ ἐνδιαφέρουσαι ἐκ τοῦ ἐπαρχιακοῦ βίου, χαρακτηρῆς, μέθῃ, φαιδρότης, μελαγχολία, ἦθη καὶ ἔθιμα, περιγραφαὶ τόπων, τὰ πάντα θὰ σὰς διασκεδάσουν καὶ θὰ σὰς διδάξουν εἰς τὴν ΝΕΡΑΪΔΑΝ ΤΟΥ ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΥ. Δι' αὐτῆς ὁ νεαρὸς συγγραφεὺς ἀναδεικνύεται ὅσον δὲν τὸ περιμένετε ἀπαράμιλλος ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν καὶ ὡς πρὸς τὴν γλῶσσαν τὴν ἀπλήν, ἀλλ' ὄχι χυδαίαν.

Ἐμμεθα βέβαιον ὅτι θ' ἀφήσῃ ἀνεξάλειπτους ἐντυπώσεις Ἡ ΝΕΡΑΪΔΑ ΤΟΥ ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΥ, τὸ νέον διήγημα τοῦ

ΜΗΤΣΟΥ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ